

သင့်ဘဝအောင်မြင်ရေးအတွက်

ကမ္ဘာ့အကောင်းဆုံးအဆိုအပီဒီများ

သုတေသီ ဘုန်းမြင့်သွေး

(အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ)

ရခဲမု ရတနာ

သိခဲမု ပညာ

ဒို့တာဝန်အရေးသုံးပါး

ပြည်ထောင်စုမပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုမပြိုကွဲရေး	ဒို့အရေး
အချုပ်အခြာအာဏာတည်တံ့ခိုင်မြဲရေး	ဒို့အရေး

ပြည်သူ့သဘောထား

- ပြည်ပအားကိုး ပုဆိန်ရိုး အဆိုးမြင်ဝါဒီများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော် တိုးတက်ရေးကို နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- နိုင်ငံတော်၏ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက် နှောင့်ယှက်သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ။
- ပြည်တွင်းပြည်ပအဖျက်သမားများအား ဘုံရန်သူအဖြစ် သတ်မှတ်ချေမှုန်းကြ။

နိုင်ငံရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- နိုင်ငံတော်တည်ငြိမ်ရေး၊ ရပ်ရွာအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး
- အမျိုးသား ပြန်လည်စည်းလုံးညီညွတ်ရေး
- နိုင်ငံသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ် ဖြစ်ပေါ်လာရေး
- ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်နှင့်အညီ ခေတ်မီဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်သော နိုင်ငံတော်သစ် တစ်ရပ် တည်ဆောက်ရေး

စီးပွားရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- စိုက်ပျိုးရေးကို အခြေခံ၍ အခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍများကိုလည်း ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- ဈေးကွက်စီးပွားရေးစနစ် ပီပြင်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာရေး
- ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အတတ်ပညာနှင့်အရင်းအနှီးများ ဖိတ်ခေါ်၍ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်အောင် တည်ဆောက်ရေး
- နိုင်ငံတော် စီးပွားရေးတစ်ရပ်လုံးကို ဖန်တီးနိုင်မှုစွမ်းအားသည် နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသား ပြည်သူတို့၏ လက်ဝယ်တွင်ရှိရေး

လူမှုရေး ဦးတည်ချက် (၄) ရပ်

- တစ်မျိုးသားလုံး၏ စိတ်ဓာတ်နှင့် အကျင့်စာရိတ္တမြင်မားရေး
- အမျိုးဂုဏ်၊ ဇာတိဂုဏ်မြင့်မားရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များ၊ အမျိုးသားရေး လက္ခဏာများ မပျောက်ပျက်အောင် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး
- မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ် ရှင်သန်ထက်မြက်ရေး
- တစ်မျိုးသားလုံး ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ပညာရည်မြင့်မားရေး

သင့်ဘဝအောင်မြင်ရေးအတွက်
ကမ္ဘာ့အကောင်းဆုံး
အဆိုအမိန့်များ

သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

English - Myanmar

အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ

မြန်မာ့ရေး - မြတ်ပန်းရုံစာပေ

အမှတ်(၁၉၄)၊ ၂၉-လမ်း(အထက်)၊

ပန်းဘဲတန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။

ဖုန်း-၀၉၅၁၃၉၆၅၀၊ ၀၉၅၁၅၅၇၄၃

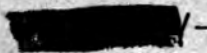
- စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် * ၄၀၁၂၀၃၁၁၀၇
- မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် * ၄၀၁၁၀၁၀၀၀၇
- ပထမအကြိမ် * ၂၀၀၈-ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ
- အုပ်ရေ * ၁၀၀၀
- အဖုံးပန်းချီ * ဝင်းနိုင်(A-7)
- ကွန်ပျူတာစာစီ * သိန်းသိန်းအေး၊ သီသီထွန်း
wizard အမှတ်-၁၉၇
 ၃၃-လမ်း(အထက်)
 ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊
 ရန်ကုန်။

ထုတ်ဝေသူ

ဦးခင်မောင်ဦး(မြ-၀၄၀၇၃)
 ၄၇၃(က)၊ နီလာ(၆)လမ်း၊ (ဂ)ရပ်ကွက်၊
 မြောက်ဥက္ကလာပမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

အဖုံးနှင့်အတွင်းစာပုံနှိပ်သူ

ဦးအောင်မြင့်သိန်း(မြ-၀၆၃၆၄)
 အင်ကြင်းမြိုင်ပုံနှိပ်တိုက်
 အမှတ်-၁၄၇၊ ဆိပ်ကမ်းသာလမ်း၊
 ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

မာတိကာ

၁။ အလုပ်	WORK	၉
၂။ ငွေ ငွေ ငွေ	MONEY	၃၀
၃။ မိတ်ဆွေ	FRIEND	၄၁
၄။ ကံကြမ္မာ	FORTUNE	၅၆
၅။ အကျင့်စာရိတ္တ	CHARACTER	၆၁
၆။ အချိန်	TIME	၇၄
၇။ သတ္တိ	COURAGE	၈၄
၈။ အမှန်တရား	TRUTH	၉၂
၉။ သည်းခံခြင်း	PATIENCE	၉၉
၁၀။ ဒေါသ	ANGER	၁၀၄
၁၁။ ပျင်းရိခြင်း	IDLENESS	၁၁၁
၁၂။ ဒုက္ခ	TROUBLE	၁၁၄
၁၃။ အတွေးအခေါ်	THOUGHT	၁၁၈
၁၄။ ဘဝ	LIFE	၁၂၇
၁၅။ အတွေ့အကြုံ	EXPERIENCE	၁၃၅
၁၆။ အသိပညာ	KNOWLEDGE	၁၄၁
၁၇။ ဉာဏ်ပညာ	WISDOM	၁၅၀
၁၈။ အကြံဉာဏ်	ADVICE	၁၆၄
၁၉။ ချမ်းသာခြင်း	RICHES	၁၆၉
၂၀။ စကားပြောခြင်း	TALKING CONVERSATION	၁၇၈
၂၁။ မျှော်လင့်ချက်	HOPE	၁၉၃
၂၂။ အောင်နိုင်မှု	VICTORY	၁၉၈
၂၃။ ဒဿန	PHILOSOPHY	၂၀၅

အမှန်တရား

- The greatest homage we can pay to truth is to use it.
- ◆ အမှန်တရားကို လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့ အမှန်တရားကို ကိုးကွယ်ပူဇော်ခြင်း မည်ပေတယ်။

(အိမာဆင်)

ရိုးရိုးဖြူစင်မှု

- ☐ One of the sublimest things in the world is plain truth.
- ◆ လောကကြီးတွင် ထူးကဲမွန်မြတ်သော အရာများ ကား ရိုးရိုးဖြူစင်သော အမှန်တရားသာတည်း။

[ဘော်(လ်)ဝါး]

အမှန်တရား

□ If it is the truth what it matter
who says it. (Anon.)

◆ အမှန်တရားသာဆိုလျှင် မည်သူကပြောသည်၊ မည်
သူကပြောသည်၊ ဆိုသည်မှာ အကြောင်းမဟုတ် ပါပေ။

(အနောက်တိုင်းတွေးခေါ်ရှင်အနွန်)

အလုပ်

W
O
R
K

(၁) The man that minds his own business live longest.

◆ ကိုယ့်အလုပ်ကိုသာ အာရုံစိုက်တဲ့လူဟာ အသက်အရှည်ဆုံးနေရပါတယ်။

* * *

(၂) To do nothing is the way to be nothing.

◆ ဘာမှမလုပ်ရင် ဘာမှဖြစ်လာမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

* * *

(၃) You can't escape from your kamma.

◆ သင် ကံက လွတ်အောင် မပြေးနိုင်ပါ။

* * *

၁၀ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

(၄) ☐ To know and not to do is not yet to know.

◆ သိပြီးတော့ မလုပ်လို့ရှိရင် မသိသေးလို့ပဲ။

* * *

(၅) ☐ Handsome is as handsome does.

◆ လှပတင့်တယ်အောင်လုပ်လျှင် လှပတင့်တယ်သည်သာဖြစ်သည်။

* * *

(၆) ☐ By the work one knows the workman.

◆ အလုပ်သမားကို အလုပ်နှင့်သာ အကဲဖြတ်နိုင်ပေသည်တကား။

* * *

(၇) ☐ Give me love and work - these two only.

◆ ကျွန်ုပ်အား မေတ္တာတရားနှင့် အလုပ်ကိုသာ ပေးလော့။

* * *

(၈) ☐ Work conquers all.

◆ အလုပ်ဟာ အားလုံးကို အောင်မြင်စေတယ်။

* * *

(၉) □ The more one works, the more willing one is to work.

◆ လူတစ်ယောက်ဟာ အလုပ်ပို၍ လုပ်လေလေ နောက်ထပ် ပို၍လုပ်ချင်လာလေလေ ဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၀) □ Work is the inevitable condition of human life, the true source of human welfare.

◆ အလုပ်ဟာ လူသားများအတွက် စည်ပင်သာယာ ရေးအတွက် ရေသောက်မြစ်ဖြစ်တယ်။ လူ့ဘဝရဲ့ အခြေခံဖြစ်သော အလုပ်ကို ရှောင်လွှဲ၍ မဖြစ် နိုင်ပါ။

* * *

(၁၁) □ God gives every bird its food, but he does not throw it into the nest.

◆ ဘုရားရှင်ဟာ ငှက်သတ္တဝါတိုင်းကို အစာပေး တယ်။ သို့သော် ငှက်သိုက်အတွင်းသို့ အစာကို ပစ်သွင်းမပေးပါ။

* * *

၁၂ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

(၁၂) □ Work is no disgrace; it is idleness which is a disgrace.

◆ အလုပ်လုပ်ခြင်းသည် ရှက်ဖွယ်မဟုတ်။ ပျင်းရိ ထိုင်းမှိုင်းခြင်းသာ ရှက်ဖွယ်ရာ ဖြစ်တော့တယ်။

* * *

(၁၃) □ We reap what we sow.

◆ ကိုယ်စိုက်ပျိုးတာ ကိုယ်ရိတ်သိမ်းရတယ်။

* * *

(၁၄) □ In the sweet of thy face shalt thou eat bread.

◆ မျက်နှာမှာ ချွေးစို့တဲ့သူဟာ ပေါင်မုန့်စားရပါလိမ့် မယ်။

* * *

(၁၅) □ Work has a bitter root but sweet fruit.

◆ အလုပ်မှာ ခါးတဲ့အဖြစ်ရှိနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အသီး က ချိုမြိန်ပါတယ်။

* * *

(၁၆) □ It is work which gives flavour to life.

◆ ဘဝကို မွှေးပျံ့ကြိုင်လှိုင်စေသောအရာကား အလုပ် ပင်တည်း။

* * *

(၁၇) □ A man is a worker. If he is not that he is nothing.

◆ လူသည် အလုပ်သမားတစ်ယောက်ပင်။ အကယ်၍ အလုပ်သမား မဟုတ်က အခြား ဘာမျှမဟုတ်ပါ။

* * *

(၁၈) □ It is working that makes a workman.

◆ အလုပ်လုပ်နေခြင်းအားဖြင့်သာလျှင် အလုပ်သမား တစ်ယောက်၏ဘဝကို ရရှိနိုင်ပေတယ်။

* * *

(၁၉) □ I know only one truth: work alone creates happiness.

◆ မှန်တာတစ်ခုတည်း သိပါတယ်။ အလုပ်တစ်ခု တည်းကသာ ပျော်ရွှင်မှုကို ဖန်တီးပေးပါတယ်။

* * *

(၂၀) □ He who can, does; He who cannot teaches.

◆ လုပ်နိုင်သူတွေ လုပ်ကြတယ်။ မလုပ်နိုင်သူတွေ သင်ပြပေးကြတယ်။

* * *

၄ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

၂၁) □ Idleness makes the wit rust.

◆ ဘာမှမလုပ်ဘဲ အားနေခြင်းဟာ အသိဉာဏ်ကို သံချေးတက်စေတယ်။

* * *

၂၂) □ Money does not come from heaven. It has to be earned here on earth.

◆ ပိုက်ဆံဟာ နိဗ္ဗာန်ပေါ်မှ ကျလာတာမဟုတ်။ ကမ္ဘာမြေပေါ်တွင် အလုပ်လုပ်ပြီးမှ ရယူရတယ်။

* * *

၂၃) □ It is the first of all problems for a man to find out which kind of work he is to do in this universe.

◆ လူတစ်ယောက်အတွက် အဓိကပြဿနာကား ဤစကြဝဠာကြီး၌ မိမိလုပ်ချင်သော အလုပ်ကို သိနားလည်ထားရန် ဖြစ်ပေတယ်။

* * *

၂၄) □ Your happiness lies not in doing what you like but in liking what you have to do.

- ◆ ကိုယ်ကြိုက်တာလုပ်ရလျှင် ပျော်ရွှင်မှုကို ရနိုင်တယ်လို့ ထင်ကြတယ်။ ကိုယ်လုပ်ရမယ့် အလုပ်ကို ကြိုက်လာမှ တကယ့်ပျော်ရွှင်မှုကို ရနိုင်တယ်။

* * *

(၂၅) □ What is done cannot be undone.

- ◆ လက်လွန်ခဲ့ရင် ပြန်ပြင်လို့ မရတော့ဘူး။

* * *

(၂၆) □ Rome was not built in a day.

- ◆ ရောမမြို့ကို တစ်ရက်တည်းနှင့် တည်သည်မဟုတ်။

* * *

(၂၇) □ Do nothing by halves.

- ◆ မည်သည့်အလုပ်ကိုမျှ တစ်ဝက်တစ်ပျက် မလုပ်ပါနှင့်။

* * *

(၂၈) □ Do good, and do it again.

- ◆ ကောင်းတာလုပ်ပါ၊ နောက်လည်း ထပ်လုပ်ပါ။

* * *

(၂၉) □ Work keeps us from three great evils: "boredom" "vice" and "need".

၁၆ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

◆ အလုပ်က ကျွန်ုပ်တို့အား ငြီးငွေ့ခြင်း၊ ဒုစရိုက်၊
လိုအပ်မှုဟူသော မကောင်းမှုကြီး (၃)ခုမှ ကင်းဝေး
စေတယ်။

* * *

(၃၀) □ Do well and have well.

◆ ကောင်းကောင်းလုပ်၊ ကောင်းကောင်းယူ။

* * *

(၃၁) □ Jack of all trades and master of none.

◆ ဟိုစပ်စပ်၊ ဒီစပ်စပ်နဲ့ ဘာတစ်ခုမှ ဖြစ်ဖြစ်မြောက်
မြောက် လုပ်ကိုင်စားသောက်အောင် မတတ်။

* * *

(၃၂) □ Help yourself and heaven will help you.

◆ သင့်ကိုယ်သင် ကူညီမှ နတ်သိကြားတို့က ကူညီ
လိမ့်မယ်။

* * *

(၃၃) □ Quick at meat, quick at work.

◆ အစားကိုလည်း မြန်မြန်စား၊ အလုပ်ကိုလည်း
မြန်မြန် လုပ်။

* * *

(၃၄) □ Those who have most to do, and are willing to work, will find the most time.

◆ လုပ်စရာတွေ အများကြီးရှိသူ၊ လုပ်ချင်စိတ်လည်း ရှိသူမှာ အချိန်အများဆုံးရှိတယ်။

* * *

(၃၅) □ Youth is the opportunity to do something and to become somebody.

◆ ပျိုရွယ်ချိန်ဟာ တစ်စုံတစ်ခု ပြုလုပ်ရန်နှင့် တစ်စုံတစ်ဦး ဖြစ်လာနိုင်ရန် အခွင့်ကောင်းဖြစ်တယ်။

* * *

(၃၆) □ Work while you work, play while you play.

◆ အလုပ်ချိန်မှာ အလုပ်ကိုသာ စိတ်ပါဝင်စားစွာ လုပ်ပြီး ကစားချိန်မှာ အာရုံစိုက် ကစားပါ။

* * *

(၃၇) □ All work and no play makes Jack a dull day.

◆ အလုပ်ချည်းသာ လုပ်ခိုင်းပြီး ကစားခြင်း၊ အပန်းဖြေခြင်း မရှိပြန်လျှင်လည်း ကလေးတစ်ဦးကို

အလုပ်မှာ ငြီးငွေ့စေပြီး ထုံထိုင်းသောကလေး
ဖြစ်လာစေမယ်။

* * *

(၃၈) □ It's always helpful to learn from your mistakes. because then your mistakes seem worth while.

◆ သင်လုပ်ခဲ့သော အမှားများမှ သင်ခန်းစာပြန်ယူနိုင်လျှင် သင့်အတွက် အကျိုးရှိပါတယ်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုသို့ပြုလုပ်လိုက်မှသာလျှင် သင့်အမှားများ တန်ဖိုးရှိလာမည်ကို ထင်မှတ်ရသောကြောင့် ဖြစ်တယ်။

* * *

(၃၉) □ A stich in time save nine.

◆ အချိန်မီချုပ်၊ အစုတ်သက်သာ။

* * *

(၄၀) □ Anyone can do any amount of work, provided it isn't the work he is supposed to be doing at the moment.

◆ လူတိုင်းဟာ မည်သည့်ပမာဏ ကြီးမားတဲ့ အလုပ်မဆို လုပ်နိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ သူလုပ်ရမယ့် အချိန်၌ လုပ်ပေးရမယ့် အလုပ်ကို မဆိုလိုပါ။

(၄၁) □ Success is not something to wait for; it is something to work for.

◆ အောင်မြင်မှုဆိုတာ စောင့်ဆိုင်းရမည့်အရာမဟုတ်။ ဆောင်ရွက်ရမယ့်အရာဖြစ်တယ်။

* * *

(၄၂) □ "I cannot do it" has never accomplished anything yet.

◆ “ကျွန်တော်မလုပ်နိုင်ဘူး”ဟူသော စကားဖြင့် ဘာမျှ အောင်မြင်မှုမရှိသေးပါ။

* * *

(၄၃) □ Those who can, do: those who understand, teach.

◆ တတ်စွမ်းတဲ့သူ အလုပ်လုပ်။ နားလည် သဘောပေါက်တဲ့သူက စာပြင်ပြ။

* * *

(၄၄) □ Action are ours consequences belong to heaven.

◆ ငါတို့တာဝန်က အလုပ်လုပ်ဖို့ပဲ။ အကျိုးဆက်က တော့ ကံစီမံရာပဲ။

* * *

(၄၅) □ When you are peaceful, happy, joyous and doing what you love to do, you are successful.

◆ သင်ဟာ ငြိမ်းချမ်းနေတယ်။ ပျော်ရွှင်နေတယ်။ ကြည်လင်ရွှင်လန်းနေတယ်။ ကိုယ်ချစ်တဲ့အလုပ်ကို လုပ်နေတယ်ဆိုရင် သင်ဟာ အောင်မြင်နေတဲ့ သူပါ။

* * *

(၄၆) □ A day of worry takes more energy that a week of work.

◆ တစ်နေ့တာမျှ စိတ်ပူပန်ခြင်းဟာ တစ်ပတ်စာမျှ အလုပ်လုပ်ခြင်းထက် စွမ်းအင်ပိုမိုကုန်ခမ်းပါတယ်။

* * *

(၄၇) □ All success hinges on work.

◆ လောကတွင် မိမိလိုရာအောင်မြင်ရန်မှာ မိမိ အလုပ် လုပ်ကိုင်ခြင်းအပေါ်တွင် မှီတွယ်နေတယ်။

* * *

(၄၈) □ You must do the best that you can.

◆ မင်းဟာမင်း တတ်နိုင်သလောက် အကောင်းဆုံး ဖြစ်အောင် လုပ်ရမယ်။

(၄၉) □ All things are easy that are done willingly.

◆ အားလုံးသောအလုပ်ဟာ စိတ်ပါဝင်စားစွာလုပ်လျှင် လွယ်ကူတယ်။

* * *

(၅၀) □ Get good counsel before you begin and when you have decided act promptly.

◆ အလုပ်တစ်ခုကို စ,မလုပ်မီ အကြံဉာဏ်ကောင်း ရအောင်ယူပါ။ လုပ်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ပြီးပါက အလျင်မြန်ဆုံး ပြုလုပ်ပါ။

* * *

(၅၁) □ The habit of doing one's duty drives away fear.

◆ တာဝန်ဝတ္တရားကို ထမ်းဆောင်သည့် အကျင့်သည် ကြောက်လန့်မှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းပင် ဖြစ်တယ်။

* * *

(၅၂) □ He that is over cautious will accomplish little.

◆ အလျင်လို, အနေးဖြစ်ဆိုသည့် စကားကဲ့သို့ စိုးရိမ်ခြင်း လွန်ကဲသူအဖို့ အလုပ်အနည်းငယ်သာ ပြီးပေလိမ့်မည်။

၂၂ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

(၅၃) □ The labourer is worthy of his hire.

◆ အလုပ်သမားတစ်ယောက်သည် သူ၏လုပ်ခများနှင့် ထိုက်တန်တယ်။

* * *

(၅၄) □ Land itself has no value. Value arises only from human labour.

◆ မြေကြီးချည်းသက်သက်ဆိုလျှင် တန်ဖိုးမရှိပေ။ လူ၏ လုပ်အားပေါ် မူတည်၍သာ တန်ဖိုးရှိလာရတယ်။

* * *

(၅၅) □ It is by acts and not by ideas that people live.

◆ လူများဟာ အယူအဆများဖြင့် နေထိုင်ကြခြင်း မဟုတ်ဘဲ လုပ်ရပ်များဖြင့် နေထိုင်ကြခြင်း ဖြစ်တယ်။

* * *

(၅၆) □ Doing easily what others find difficult is talent; doing what is impossible for talent is genius.

◆ အခြားလူများ လုပ်ရန်ခက်ခဲသည့် အလုပ်ကို လွယ်ကူစွာ လုပ်နိုင်ခြင်းဟာ အထူးကျွမ်းကျင်မှုဖြစ်ပြီး

မဖြစ်နိုင်သည့်အရာကို လုပ်နိုင်ခြင်းဟာ ပါရမီ ဖြစ်တယ်။

* * *

- (၅၇) □ The end of labour is to attain leisure.
◆ အလုပ်ပြီးဆုံးသွားခြင်းဟာ အနားယူ အပန်းဖြေမှု ရရှိခြင်းဖြစ်တယ်။

* * *

- (၅၈) □ The man who makes no mistakes, does not usually make anything.
◆ အမှားလုံးဝကင်းသူဟာ ဘယ်အရာကိုမှ လုပ်သူ မဟုတ်ပါ။

* * *

- (၅၉) □ The opportunity for doing mischief is found a hundred time a day and of doing good once in a year.
◆ မကောင်းမှုလုပ်ရန်အတွက် အခွင့်အရေးဟာ တစ်နေ့လျှင် အကြိမ်တစ်ရာ ရရှိမည်ဖြစ်ပြီး ကောင်းမှု ပြုလုပ်ရန်အတွက်မှာမူ တစ်နှစ်လျှင် တစ်ကြိမ်သာ တွေ့ရတယ်။

* * *

(၆၀) □ Nothing can be done except little by little.

◆ မည်သည့်အရာမဆို တဖြည်းဖြည်း တစ်ဆင့်ချင်း လုပ်၍မရ။

* * *

(၆၁) □ If I make a mistake, anyone can see it, but not if I lie.

◆ အကယ်၍ ကျွန်ုပ် အမှားတစ်ခုလုပ်ပါက မည်သူမဆို သိမြင်နိုင်တယ်။ သို့သော် ကျွန်ုပ်သည် လိမ်ညာခဲ့လျှင်မူ မသိနိုင်ပါ။

* * *

(၆၂) □ The men of action are, only the unconscious instruments of the men of thought.

◆ လက်တွေ့အလုပ်သမားတွေဟာ နောက်ဆုံးမှာ တော့ အတွေးသမားတွေရဲ့ လက်သုံးကိရိယာ ဖြစ်တယ်။

* * *

(၆၃) □ Sometimes something worth doing is worth over doing.

◆ တစ်ခါတစ်ရံ လုပ်သင့်သောအလုပ်ကို အဖန် တလဲလဲ လုပ်သင့်တယ်။

* * *

(၆၄) □ He who is most slow making a promise, is the most faithful in its performance.

◆ ကတိပေးရန် နှေးကွေးသူဟာ သူ့ရဲ့လုပ်ဆောင်မှု ပေါ်မှာ သစ္စာအရှိဆုံးသူဖြစ်တယ်။

* * *

(၆၅) □ We promise according to our hopes, and perform according to our fears.

◆ ကျွန်ုပ်တို့ဟာ မျှော်လင့်ချက်များအပေါ် မူတည်၍ ကတိပေးကာ စိုးရိမ်ပူပန်မှုများအပေါ် မူတည်၍ လုပ်ဆောင်တယ်။

* * *

(၆၆) □ If men would think more they would act less.

◆ အကယ်၍ လူများဟာ ပိုမိုတွေးကြလျှင် သူတို့ဟာ လျော့၍ လုပ်ဆောင်ကြမည်သာ ဖြစ်တယ်။

* * *

၂၆ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

(၆၇) □ An ounce of work is worth many pounds of words.

◆ အလုပ်တစ်အောင်စဟာ စာလုံးပေါင်းများစွာထက် ပို၍ တန်ဖိုးရှိတယ်။

(၆၈) □ To strive, to seek, to find and not yield.

◆ အလုပ်ပြင်းထန်စွာလုပ်ပါ။ ရရှိရန် ကြိုးစားပါ။ လက်မလျှော့ပါနှင့်။

(၆၉) □ Nothing is so embarrassing as watching some one do something that you said couldn't be done.

◆ သင်ကလုပ်၍ မဖြစ်ပါဟု ပြောထားသော အလုပ် တစ်ခုကို တစ်ယောက်ယောက်က လုပ်နေသည်ကို မြင်ရခြင်းထက်၊ စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စရာကိစ္စ မရှိတော့ပေ။

(၇၀) □ Good will is earned by many art, can be lost by one.

- ◆ အများကျေနပ် ကြည်ဖြူသော လုပ်ရပ်မှန်သမျှ တစ်ချက်မှားလျှင် အားလုံးပျက်စီး ဆုံးရှုံးသွားနိုင် တယ်။

* * *

- (၇၁) □ More haste, less speed.

- ◆ အရင်လို အနှေးဖြစ်တယ်။

* * *

- (၇၂) □ Strong reasons make strong actions.

- ◆ ခိုင်ခန့်တဲ့ အကြောင်းတရားများဟာ ကြီးမားတဲ့ လုပ်ဆောင်မှုတွေကို ဖြစ်ပေါ်စေတယ်။

* * *

- (၇၃) □ A nation may do without its millionaires and without its capitalists but a nation can never do without its laborers.

- ◆ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဟာ၊ အရင်းရှင် သန်းကြွယ်သူဌေးကြီးများမရှိဘဲ၊ လုပ်ဆောင်စရာရှိသည်များကို လုပ်ဆောင်နိုင်သော်လည်း၊ အလုပ်သမားများမရှိဘဲ လုပ်ဆောင်စရာရှိသည်များကို မလုပ်ဆောင်နိုင်ပါ။

* * *

၂၈ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

(၇၄) □ Start by doing what is necessary, then what is possible and suddenly you are doing the impossible.

◆ လိုအပ်သည်ကို ဦးစွာဆောင်ရွက်ပါ။ ထို့နောက် ဖြစ်နိုင်ဖွယ်ရာကို ဆောင်ရွက်ပါ။ ထိုအခါ သင်သည် မဖြစ်နိုင်သောအရာကို ဖြစ်မြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နေကြောင်း ရုတ်တရက် မြင်လာလိမ့်မယ်။

(၇၅) □ The actions of man are the best interpreters of their thoughts.

◆ လူသားတို့၏ လုပ်ရပ်များသည်၊ ၎င်းတို့ရဲ့ အတွေးအခေါ်များရဲ့ အကောင်းဆုံး စကားပြန်များပဲ ဖြစ်တယ်။

(၇၆) □ A man who is very busy seldom changes his opinions.

◆ အလွန်အလုပ်များနေသောသူဟာ ဆယ်ခါတစ်ခါသာ သူ့ရဲ့အယူအဆများကို ပြောင်းတတ်တယ်။

- (၇၇) No man can serve two masters.
◆ မည်သူမျှ သခင်နှစ်ယောက်ကို တစ်ပြိုင်တည်း
အမှုမထမ်းနိုင်။

* * *

- (၇၈) He who wants to do every thing will
never do anything.
◆ အရာရာကို ပြုလုပ်လိုသူသည် မည်သည့်အရာကိုမျှ
ပြုလုပ်နိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။

* * *

- (၇၉) Those who labour on the earth are the
chosen people of god.
◆ မြေကြီးပေါ်မှာ အလုပ်လုပ်သူဟာ၊ ဘုရားသခင်က
ရွေးချယ်ထားသည့် လူများဖြစ်တယ်။

* * *

ငွေ
ငွေ
ငွေ

Money

- (၁) □ Most people judge men only by success of fortune.
- ◆ လူအများစုဟာ အောင်မြင်မှုကို ငွေကြေးဖြင့် တိုင်းတာကြတယ်။

* * *

- (၂) □ For the love of money is the root of all evil.
- ◆ ငွေကို ခင်တွယ်မက်မောခြင်းဟာ၊ မကောင် မှု အားလုံးရဲ့ အရင်းအမြစ်ဖြစ်တယ်။

* * *

- (၃) □ When money speaks, the truth is silent.
◆ ငွေကြေးစကား ပြောသောအခါ သစ္စာတရားဟာ ဆိတ်ဆိတ်နေတယ်။

- (၄) □ Love does much, but money does more.
◆ အချစ်ဟာ များစွာတာသွားသော်လည်း၊ ငွေဟာပို၍ တာသွားတယ်။

- (၅) □ A wise man should have money in his head, not in his heart.
◆ အမြော်အမြင် ရှိသူတစ်ယောက်အဖို့ ငွေကြေးကိစ္စကို သူ့ဦးနှောက်ထဲတွင်ထားလျှင် ထားမည်ဖြစ်သော်လည်း သူ့အသည်းနှလုံးထဲတွင် ထားမှာ မဟုတ်ပါ။

- (၆) □ If thou knowest how to use money it will become thine handmaid; if not it will become the master.
◆ အကယ်၍ သင်ဟာ ငွေကိုမည်ကဲ့သို့ သုံးစွဲရမည်ကို သိပါက ငွေဟာ သင့်ရဲ့အစေအပါး ဖြစ်မှာဖြစ်ပြီး

၃၂ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

ထိုကဲ့သို့ မသိခဲ့လျှင် ငွေဟာ သင့်ရဲ့အရှင်သခင်
ဖြစ်လာပါလိမ့်မယ်။

* * *

(၇) □ Almost any man knows how to earn money but not one in a million knows how to spend it.

◆ လူတိုင်းလိုလို ငွေကို မည်ကဲ့သို့ရှာဖွေရမည်ကို သိသော်လည်း မည်ကဲ့သို့သုံးရမည်ကို လူတစ်သန်းတွင် တစ်ယောက်ပင် မသိပါ။

* * *

(၈) □ Money is a good servant but a bad master.

◆ ငွေဟာ အစေခံကောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်၍ ဆရာကောင်းတစ်ဦး မဖြစ်ပေ။

* * *

(၉) □ We did see clearly however that when money become worthless moral become worthless.

◆ ကျွန်တော့်နားလည်ထင်မြင်ချက်ကတော့ ငွေတန်ဖိုး မရှိတော့ဘူးဆိုရင် ကိုယ်ကျင့်တရားလည်း တန်ဖိုး

ရှိမှာ မဟုတ်တော့ဘူး။

* * *

(၁၀) □ He who will not economize will have to agonize.

◆ မဆင်မခြင် သုံးစွဲသောသူဟာ ကြီးစွာပူဆွေးရလိမ့်မယ်။

* * *

(၁၁) □ It's no use filling your pocket with money if you have got a hole in the corner.

◆ အကယ်၍ သင်၏အိတ်ထောင်တွင် ယိုပေါက်တစ်ခု ရှိနေပါက သင်၏အိတ်ကို ပိုက်ဆံများထည့်ခြင်းမှာ အရာထင်မည်မဟုတ်ပါ။

* * *

(၁၂) □ In financial matters, a decision is often better than a hast decision.

◆ ငွေရေးကြေးရေး ကိစ္စများ၌ တစ်ခါတစ်ရံတွင် အလျင်စလို ဆုံးဖြတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်လောက် မည်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်မှ မကောင်း။

* * *

၃၄ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

(၁၃) □ Out of debt, out of danger.

◆ အကြွေးရှင်းက ဘေးကင်းတယ်။

* * *

(၁၄) □ Who goeth borrowing goeth a sorrowing.

◆ အကြွေးယူလေလေ သောက တာရှည်လေလေ။

* * *

(၁၅) □ All love has something of blindness in it, but the love of money especially.

◆ ချစ်ခင်မြတ်နိုးမှု ဟူသရွေ့တွင် အနည်းနှင့်အများ ဆိုသလို အကန်းသဖွယ်သာလျှင်ဖြစ်တယ်။ သို့ရာ တွင် ငွေကြေးကို ခင်တွယ်လျှင်ကား အဆိုးဝါးဆုံး ပင်။

* * *

(၁၆) □ If you would know the value of money, go and try to borrow some.

◆ ငွေကြေးရဲ့တန်ဖိုးကို သိလိုလျှင် အနည်းငယ် ဖြစ်စေ သွား၍ ချေးငှားကြည့်စမ်းပါ။

* * *

(၁၇) □ To acquire wealth is difficult, to preserve it more difficult, but spend it wisely most difficult of all.

◆ ပစ္စည်းဥစ္စာချမ်းသာဖို့ရာကား ခက်ခဲလှတယ်။ သိမ်းဆည်းထားရန်ကား ပို၍ ခက်ခဲတယ်။ ထို့ထက် စနစ်တကျ အသုံးချရန်မှာကား အခက်ခဲဆုံးပင်။

* * *

(၁၈) □ Money is the life blood of the nation.

◆ ငွေကြေးဥစ္စာဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့ အသက်သွေးကြောပင်။

* * *

(၁၉) □ Money is the sniew of war.

◆ ငွေဟာ စစ်ရဲ့ သွေးကြောဖြစ်တယ်။

* * *

(၂၀) □ Money is what life is all about getting it-loosing it-needing it-loving it and dying for it.

◆ ငွေဆိုတာ လူတို့ရဲ့ ဘဝကို သရုပ်သကန် ဖော်ထုတ်ပေးနေတဲ့ အရာတစ်ခုပါ။ ရလိုက်၊ ဆုံးရှုံးလိုက်၊ လိုအပ်လိုက်၊ မြတ်နိုးလိုက်၊ အသက်ပေးလိုက်နှင့်ပဲ

သံသရာလည်နေကြတာပါပဲ။

* * *

(၂၁) □ Make all you can, save all you can, give all you can.

◆ ရှာဖွေနိုင်သမျှရှာဖွေပါ။ စုဆောင်းနိုင်သမျှ စုဆောင်းပါ။ ပေးကမ်းနိုင်သမျှ ပေးကမ်းပါ။

* * *

(၂၂) □ Take care of the penie and the pounds will take care of themselves.

◆ ပဲနိက သူ့ကိုဂရုစိုက်လျှင် ပေါင်ကလည်း သူ့ကိုယ်သူ ဂရုစိုက်သွားလိမ့်မယ်။

* * *

(၂၃) □ Behind every great fortune there is a crime.

◆ အကြီးအကျယ် ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုတိုင်း နောက်ကွယ်၌ ရာဇဝတ်မှုတစ်ခု ရှိစမြဲ။

* * *

(၂၄) □ An open door may tempt a saint.

◆ လွယ်ရင် သူ့ကြွယ်မနေဘူး။

- (၂၅) □ Command your man and do it yourself.
◆ ဥစ္စာရင်လို၊ ဥစ္စာရင်ခဲ။

* * *

- (၂၆) □ Borrowing is not much better than begging.

◆ ဈေးငှားသူဟာ တောင်းရမ်းခြင်းနှင့် ဘာမှမခြားပါ။

* * *

- (၂၇) □ The borrower is the servant to the lender.

◆ ဈေးငှားသူဟာ ဈေးသူထံ ကျွန်ခံခြင်းသာဖြစ်တယ်။

* * *

- (၂၈) □ A drunkard's purse is bottle.

◆ အရက်သမားရဲ့ ပိုက်ဆံအိတ်က အရက်ပုလင်း ဖြစ်တယ်။

* * *

- (၂၉) □ Ready money is ready medicine.

◆ ငွေအသင့်ရှိခြင်းဟာ ဆေးအသင့်ရှိခြင်းဖြစ်တယ်။

* * *

- (၃၀) □ Money does not come from heaven. It has to be earned here on earth.

၃၈ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

◆ ပိုက်ဆံဟာ နိဗ္ဗာန်ပေါ်မှ ကျလာတာမဟုတ်။ ကမ္ဘာ
မြေပေါ်တွင် အလုပ်လုပ်ပြီးမှ ရယူရတယ်။

* * *

(၃၁) □ It is a great shame to a man to have a
poor heart and a rich purse.

◆ ငွေချမ်းသာပြီး စိတ်ထားညံ့ဖျင်းသောသူဟာ အလွန်
ရှက်ဖွယ်ရာကောင်းတယ်။

* * *

(၃၂) □ Better give have to give.

◆ ပေးရခြင်းထက် ပေးကမ်းခြင်းက သာ၍ကောင်း
တယ်။

* * *

(၃၃) □ A butterfly is the second most beauti-
ful thing with wings. The first is money.

◆ လိပ်ပြာဟာ အတောင်ပေါက်သော ဒုတိယ အလှ
ဆုံးအရာဖြစ်တယ်။ အတောင်ပေါက်သော ပထမ
အလှဆုံးအရာမှာ ပိုက်ဆံဖြစ်တယ်။

* * *

(၃၄) □ Wisdom in the mind is better than
money in the hand.

◆ ဦးနှောက်ထဲမှ ဉာဏ်ပညာဟာ လက်ထဲမှ ငွေထက် သာ၍ကောင်းတယ်။

* * *

(၃၅) □ Time is money. Time is gold. (golden).

◆ အချိန်က ငွေ၊ အချိန်က ရွှေ။

* * *

(၃၆) □ Riches are gotter with pain, kept with care, and lost with grief.

◆ ဓနဥစ္စာများကို လုံ့လစိုက်ထုတ်မှုဖြင့် ရှာဖွေခဲ့၍ သတိဝီရိယဖြင့် သိမ်းဆည်းထားရတယ်။ သို့ရာတွင် ပျောက်ကွယ်ဆုံးရှုံးပြန်လျှင်လည်း ကြေကွဲဝမ်းနည်းရတယ်။

* * *

(၃၇) □ Miser always pays twice.

◆ ကပ်စေးနည်းလျှင် နှစ်ခါပေးရတတ်တယ်။

* * *

(၃၈) □ A man's wealth is his enemy.

◆ လူတစ်ယောက်၏ ချမ်းသာခြင်းဟာ သူ့ရဲ့ရန်သူ ဖြစ်တယ်။

* * *

၄၀ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

(၃၉) □ Debts shorten life.

◆ အကြွေးများဟာ ဘဝကို တိုစေတယ်။

* * *

(၄၀) □ Pains are wages of ill pleasures.

◆ ဝေဒနာများဟာ အပျော်ကြူးမှုအားလုံးအတွက် အခပေးရခြင်း ဖြစ်တယ်။

* * *

(၄၁) □ Getting into debt is getting into a tangle-
some net.

◆ ကြွေးတင်ခြင်းကား ရှုပ်ထွေးပွေလိမ်သော ပိုက်ကွန်
ထဲသို့ တိုးဝင်ခြင်း ဖြစ်တယ်။

* * *

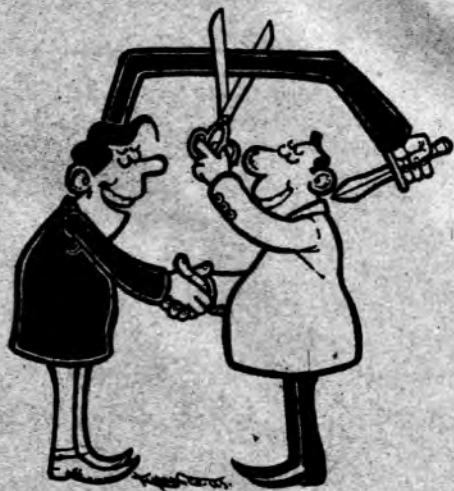
(၄၂) □ Debt is a bottomless sea.

◆ ကြွေးတင်ခြင်းကား ကမ်းမရှိသော ပင်လယ်ပြင်ကြီး
သာတည်း။

* * *

မိတ်
ဆွေ

FRIEND

(၁) ☐ The best time to make friends is before you need them.

◆ မိတ်ဆွေမလိုအပ်သေးမီအချိန်ဟာ မိတ်ဆွေဖွဲ့ရန် အကောင်းဆုံးအချိန်ဖြစ်တယ်။

* * *

(၂) ☐ A friend should be a master at guessing and keeping still.

◆ မိတ်ဆွေဟူသည် မှန်းဆချက်ကောင်း၍ ဆိတ်ဆိတ်နေသင့်တယ်။

* * *

၄၂ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

(၃) □ A joy shared is a joy made double.

◆ ဝေငှသောပျော်ရွှင်မှုဟာ နှစ်ဆပွားသော ပျော်ရွှင်မှု ဖြစ်တယ်။

* * *

(၄) □ Sow seeds of kindness to reap a crop of friends.

◆ ခင်မင်မှုသီးနှံရိတ်သိမ်းနိုင်ရန် ကြင်နာမှုမျိုးစေ့များ ကြပါ။

* * *

(၅) □ If you can buy a man's friendship, it not worth it.

◆ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ရဲ့ ခင်မင်မှုကို ငွေဖြင့်ဝယ်၍ ရလျှင် ထိုခင်မင်မှုမှာ တန်ဖိုးမရှိပါ။

* * *

(၆) □ Don't ask of your friends what yourself can do.

◆ မိမိကိုယ်တိုင်ဆောင်ရွက်၍ ဖြစ်သည့်ကိစ္စကို မိတ်ဆွေ များအား မဆောင်ရွက်ခိုင်းပါနှင့်။

* * *

(၇) □ It is better to be deceived by one's friend than to deceive them.

◆ မိမိကို မိတ်ဆွေများက လှည့်စားခြင်းဟာ မိမိက မိတ်ဆွေများကို လှည့်စားခြင်းထက် ပိုကောင်းတယ်။

* * *

(၈) □ Be slow to fall into friendship, but when thou art in, continue firm and constant.

◆ မိတ်ဆွေဖွဲ့ရန် နှောင့်နှေးပါ။ မိတ်ဆွေဖွဲ့ပြီးလျှင်လည်း တစ်သမတ်တည်း ခိုင်မြဲပါစေ။

* * *

(၉) □ Sudden acquaintance brings repentance.

◆ မမျှော်လင့်ဘဲ သိကျွမ်းခြင်းသည် နောင်တရမှုကို ဖြစ်ပေါ်စေတယ်။

* * *

(၁၀) □ Every person you meet know some thing you don't, learn from them.

◆ သင်နဲ့ ကြုံဆုံရတဲ့လူတိုင်းမှာ သင်မသိသေးတဲ့ တစ်စုံတစ်ရာကို သိနေကြတယ်။ သူတို့ဆီက သင်ယူပါ။

၄၄ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

(၁၁) □ Purchase not friends by gifts; when thou cease to give, such will cease to love.

◆ ပေးကမ်းစွန့်ကြဲခြင်းဖြင့် မိတ်ဆွေ မဝယ်လေနှင့်။
စွန့်ကြဲမှုရပ်ဆိုင်းသည့်အခါ သင့်အပေါ် ချစ်ခင်မှု
လည်း ကုန်ခမ်းသွားလိမ့်မယ်။

* * *

(၁၂) □ In the world 'Business' the letter 'U' comes before the letter 'I'.

◆ စီးပွားရေးဆိုတဲ့ စားလုံးပေါင်းမှာ “ယူ”ဟာ
“အိုင်” ထက် အရင်ပါလာတယ်။

* * *

(၁၃) □ Sudden friendship, sure repentance.

◆ ဖြန့်စား ပေါင်းဖက်မှုမှ နောင်တအမှန် ရစေမယ်။

* * *

(၁၄) □ We are advertiesd by our loving friends.

◆ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ခင်မင်သည့် မိတ်ဆွေ
သူငယ်ချင်းများရဲ့ ကြော်ငြာခြင်းကို ခံရတယ်။

* * *

(၁၅) □ Love your neighbour but don't take down your fence.

◆ အိမ်နီးချင်းကို ချစ်ပါ။ သို့သော် ခြံစည်းရိုးကို မဖြုတ်ပါနှင့်။

* * *

(၁၆) □ A man is known by the company he keeps.

◆ ဘယ်သူနဲ့ ပေါင်းသလဲကြည့်ပြီး လူကိုသိရတယ်။

* * *

(၁၇) □ He who for his own sake would expose a friend deserves not to have one.

◆ မိမိအကျိုးအတွက် သူငယ်ချင်းအပေါ် သစ္စာမဲ့သူ၌ သူငယ်ချင်းမရှိအပ်။

* * *

(၁၈) □ Live so that your friends can defend you but never have to.

◆ မိတ်ဆွေများက ကာကွယ်မှုပေးနိုင်သည့် အနေအထားတွင်ရှိအောင် နေထိုင်ကျင့်ကြံပါ။ သို့သော် ကာကွယ်မှုပေးရသည့် အခြေအနေ မပေါ်ပေါက်ပါစေနှင့်။

* * *

၄၆ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

(၁၉) □ Ascend a step to choose a friend, descend a step to choose a wife.

◆ မိတ်ဆွေသူငယ်ချင်းတစ်ဦးကို ရွေးချယ်ရန်အတွက် လှေခါးတစ်ထစ်ကိုတက်ပြီး ဇနီးတစ်ယောက်ကို ရွေးချယ်ရန်အတွက် လှေကားတစ်ထစ်ကို ဆင်းပါ။

* * *

(၂၀) □ Confidence is the foundation of friendship; if we give it we will receive.

◆ ယုံကြည်မှုသည် ခင်မင်မှု၏ အုတ်မြစ်ပင်တည်း။ မိမိကပေးလျှင် မိမိပြန်ရတယ်။

* * *

(၂၁) □ He makes no friends who never made a foe.

◆ ရန်သူ မရှိသူသည် မိတ်ဆွေလည်း မရှိနိုင်။

* * *

(၂၂) □ Three days of uninterrupted company in a vehicle will make you better acquainted with another, than one hour's conversation with him every day for three years.

- ◆ လူတစ်ယောက်နှင့်အတူ ယာဉ်တစ်ခုထဲတွင် သုံးရက်တိတိ ခရီးသွားခြင်းသည် ထိုသူနှင့် တစ်နေ့တစ်နာရီနှုန်းဖြင့် သုံးနှစ်တိတိ စကားပြောခြင်းထက် ထိုသူနှင့် ပိုမိုရင်းနှီးကျွမ်းဝင်တယ်။

* * *

- (၂၃) □ Be slow in choosing a friend, slower in changing.

- ◆ မိတ်ဆွေရွေးချယ်ရာတွင် နှောင့်နှေးပါ။ မိတ်ဆွေလဲလှယ်ရာတွင် ပို၍ပင်နှောင့်နှေးပါ။

* * *

- (၂၄) □ The essence of true friendship is to make allowance for another's little lapses.

- ◆ တစ်ဦးတစ်ယောက်၏ အားနည်းချက်များကို ခွင့်လွှတ်ခြင်းသည် စစ်မှန်သော ခင်မင်မှု၏ အနှစ်သာရပင်။

* * *

- (၂၅) □ Those who cannot give friendship will rarely receive it, and never hold it.

- ◆ ခင်မင်မှုကို မပေးစွမ်းနိုင်သူဟာ ခင်မင်မှုကို ရနိုင်ခဲ၊ ထိမ်းနိုင်ခဲတယ်။

(၂၆) □ It is more shameful to distrust our friends than to be deceived by them.

◆ မိမိကို မိတ်ဆွေများက လှည့်စားသည်ထက် မိမိက မိတ်ဆွေများအပေါ် ယုံကြည်မှု ကင်းမဲ့ခြင်းက ပို၍ ရှက်ဖွယ်ကောင်းတယ်။

(၂၇) □ There is no security quite as comfortable and undemanding at the kind you feel among old friends.

◆ သူငယ်ချင်းအပေါင်းအသင်းဟောင်းများနှင့် ပြန်လည်တွေ့ဆုံတဲ့အခြေအနေလောက် သက်သောင့် သက်သာရှိပြီး တာဝန်မရှိသော အခြေအနေ မရှိပါချေ။

(၂၈) □ Good company on the road is the shortest cut.

◆ ကောင်းသည့်အဖော်နှင့် ခရီးဝေးသွားရခြင်းဟာ အတိုဆုံး ဖြတ်လမ်းကို သွားခြင်းပင် ဖြစ်တယ်။

(၂၉) □ Suspicion is the poison of true friendship.

- ◆ သံသယဖြစ်ခြင်းဟာ စစ်မှန်သော ချစ်ခင်ရင်းနှီးမှုရဲ့ အဆိပ်ပင် ဖြစ်တယ်။

* * *

- (၃၀) □ He will never have true friends who is afraid of making enemies.

- ◆ ရန်သူထားရန် ကြောက်ရွံ့သူသည် မိတ်ဆွေစစ် မရနိုင်။

* * *

- (၃၁) □ Help yourself and heaven will help you.

- ◆ သင့်ကိုယ်သင် ကူညီမှ နတ်သိကြားတို့က ကူညီ လိမ့်မယ်။

* * *

- (၃၂) □ Friendship that flames goes out in a flash.

- ◆ ဟုန်းဟုန်းတောက်သော ခင်မင်ပေါင်းဖက်မှုဟာ တဒင်္ဂဖြင့် ငြိမ်းတယ်။

* * *

- (၃၃) □ Be not the fourth friend of him who had three before and lost them.

၅၀ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

- ◆ ယခင်က သူငယ်ချင်းသုံးယောက် ရှိခဲ့ပြီး ထိုသုံးယောက်စလုံးကို ဆုံးရှုံးခဲ့သောသူရဲ့ စတုတ္ထမြောက် သူငယ်ချင်း မဖြစ်ပါစေနင့်။

* * *

(၃၄) □ A friend should bear his friend's infirmities.

- ◆ သူငယ်ချင်းတစ်ဦးဟာ သူ့သူငယ်ချင်းရဲ့ အားနည်းပျော့ညံ့ချက်များကို နားလည်ခွင့်လွှတ်သင့်တယ်။

* * *

(၃၅) □ In all things we learn only from those we love.

- ◆ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ ခင်မင်သူများထံမှသာ အရာရာကို လေ့လာတယ်။

* * *

(၃၆) □ Those who can keep secrets have no curiosity.

- ◆ လျှို့ဝှက်ချက်များကို လျှို့ဝှက်ထားနိုင်သူဟာ စပ်စုမှုမရှိပါ။

* * *

(၃၇) □ It is easier to forgive an enemy than a friend.

◆ မိတ်ဆွေတစ်ဦးအပေါ် ခွင့်လွှတ်ခြင်းထက် ရန်သူ တစ်ဦးအပေါ် ခွင့်လွှတ်ခြင်းက ပို၍လွယ်ကူတယ်။

* * *

(၃၈) □ To be inimate with a foolish friend is like going to bed with a razor.

◆ မိုက်လုံးကြီးသူ တစ်ဦးနှင့် ခင်မင်ရင်းနှီးခြင်းဟာ သင်တုန်းဓားတစ်လက်နှင့် အိပ်ရာဝင်သကဲ့သို့ ဖြစ်တယ်။

* * *

(၃၉) □ Admonish your friends privately but praise them open.

◆ သင်၏မိတ်ဆွေများအား သတိပေးစကား ပြောပါက နှစ်ဦးတည်းပြောပြီး သူတို့အား ချီးကျူးပါက အများရှေ့တွင် ချီးကျူးပါ။

* * *

(၄၀) □ The letter-writing is the only device of combining solitude and good company.

၅၂ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

◆ သဝဏ်လွှာဆိုတာ အထီးကျန်တစ်ယောက်ရဲ့ဘဝနဲ့ သူ့မိတ်ဆွေများ တွဲဖက်ဖန်တီးပေးတဲ့အရာပါပဲ။

* * *

(၄၁) □ Three may keep a secret, if two to them are dead.

◆ လူသုံးယောက် လျှို့ဝှက်ချက်တစ်ခုကို လျှို့ဝှက်ထားနိုင်ပေလိမ့်မယ်။ သို့သော် ထိုသူများအနက် နှစ်ယောက်သေဆုံးမှ ဖြစ်တယ်။

* * *

(၄၂) □ There are no friends at cards or world politics.

◆ ဖဲကစားခြင်းနှင့် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေးတွင် မိတ်ဆွေဟူ၍ မရှိပါ။

* * *

(၄၃) □ Associate with men of good quality if you esteem your own reputation, for it is better to be alone than in bad company.

- ◆ သင်ဟာ သင့်ရဲ့ ကောင်းမွန်တဲ့ရုဏ်သတင်းကို တန်ဖိုးထားသည်ဆိုပါက ကောင်းမွန်တဲ့အရည်အချင်းရှိသူများနှင့် ပေါင်းသင်းပါ။ သို့မဟုတ်ပါက မကောင်းသည့်အပေါင်းအဖော်များနှင့် ပေါင်းခြင်းထက် တစ်ယောက်တည်းနေခြင်းက ပို၍ကောင်းသေးတယ်။

- (၄၄) □ Love begets love, and sincerity begets popularity.
- သူ့ကို မေတ္တာရှိမှ သူက ကိုယ့်ကို မေတ္တာရှိတယ်။ စေတနာရင်းကောင်းမှ ထင်ရှားကျော်ကြားမယ်။ သူ့အား မေတ္တာမဲ့လျှင် သူကလည်း မေတ္တာမဲ့မယ်။

- (၄၅) □ Familiarity breeds contempt.
- ◆ အရင်းနှီးလွန်လျှင် မုန့်ဘတ်တယ်။

- (၄၆) □ Living in a place dirty, cricums cribed, and crowded is hardship, a greater hardship living with an unloving foe; living with one ungrateful is a greater hard

ship still.

- ◆ လောက၌ မစင်အတိပြည့်သော ကျဉ်းမြောင်းသော အရပ်၌ နေရခြင်းသည် ဆင်းရဲတယ်။ ထို့ထက် မချစ်မနှစ်သက်သော ရန်သူထံ၌ နေရခြင်းဟာ ဆင်းရဲတယ်။ ထို့ထက်လည်း သူ့ကျေးဇူးကို မသိ တတ်သောသူနှင့် နေရခြင်းဟာ ဆင်းရဲတယ်။

* * *

(၄၇) □ If you are always offending others by your superiority you will probably come to grief.

- ◆ အကယ်၍ သင်ဟာ အခြားသူများအား အသာစီးမှု ဖြင့် နာကြည်းခံစားအောင် ပြုလုပ်ပါက သင်ဟာ မလွဲမသွေ ဝမ်းနည်းပူဆွေးရပေလိမ့်မယ်။

* * *

(၄၈) □ There is no defence against someone else's superiority except love.

- ◆ တစ်စုံတစ်ယောက်က သင့်အား အသာစီးလာပါက အကောင်းဆုံး ကာကွယ်မှုမှာ မေတ္တာလက်နက်မှ တစ်ပါး အခြားမရှိ။

* * *

- (၄၉) □ Wicked men cannot to friends either among themselves or the good.
- ◆ လူယုတ်မာများဟာ သူတို့ချင်းသော်လည်းကောင်း၊ လူကောင်းများနှင့်သော်လည်းကောင်း မိတ်ဆွေ မဖြစ် နိုင်ပေ။

* * *

ကံ
ကြမ္မာ

FORTUNE

(၁) ☐ Luck is the crossroads of opportunity and preparation.

◆ ကံကောင်းတယ်ဆိုတာ အခွင့်အလမ်းနဲ့ ပြင်ဆင်ထားမှုတို့ ဖြတ်တဲ့လမ်းမှာ တွေ့ဆုံခြင်းပါပဲ။

* * *

(၂) ☐ The folly of one man is the fortune of another.

◆ လူတစ်ယောက်ရဲ့ မိုက်မဲဆိုးဝါးခြင်းဟာ အခြားတစ်ယောက်အတွက် ကံကောင်းခြင်းဖြစ်တယ်။

* * *

(၃) ☐ Action are ours, consequences belong to heaven.

◆ ငါတို့တာဝန်က အလုပ်လုပ်ဖို့ပဲ။ အကျိုးဆက်က တော့ ကံစီမံရာပဲ။

* * *

(၄) ☐ It is fortune, not wisdom, that rules man's life.

◆ လူရဲ့ဘဝကို ကြီးစိုးထားသည်မှာ ကံကြမ္မာဖြစ်တယ်။ ဉာဏ်ပညာမဟုတ်ပါ။

* * *

(၅) ☐ Do not mistake folly for fate.

◆ ကံယုံပြီး ဆူးပုံမနင်းရာ။

* * *

(၆) ☐ I am the master of my fate I am the captain of my soul.

◆ ကျွန်ုပ်သည် ကျွန်ုပ်ကံကြမ္မာ၏ အရှင်သခင်ဖြစ်ပြီး ကျွန်ုပ်ဝိညာဉ်ရဲ့ ဦးဆောင်ပဲ့ကိုင်သူလည်းဖြစ်တယ်။

(၇) ☐ A pound of courage is worth a ton of luck.

၅၈ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

◆ ရဲဝံ့မှုတစ်ပေါင်ဟော ကံကောင်းခြင်းတစ်တန်ထက် ပို၍ တန်ဖိုးရှိတယ်။

* * *

(၈) □ Every man is the author of his own fortune.

◆ လူတိုင်းဟာ မိမိကံကြမ္မာကို မိမိ ဖန်တီးသူ ဖြစ်တယ်။

* * *

(၉) □ A life spent worthily should be measured by deeds, not years.

◆ တန်ဖိုးရှိစွာ ကုန်ဆုံးခဲ့သော ဘဝတစ်ခုကို နှစ်များဖြင့် မတိုင်းတာသင့်ဘဲ လုပ်ရပ်များဖြင့်သာ တိုင်းတာရမယ်။ (ကံ=အလုပ်)

* * *

(၁၀) □ To be a brave man, good and bad luck are like his right and left hand. He uses both.

◆ ရဲရင့်သော လူတစ်ယောက်ဖြစ်ရန်မှာ ကံကောင်းခြင်းနှင့် ကံဆိုးခြင်းဟာ သူ့ရဲ့လက်ယာနှင့် လက်ဝဲကဲ့သို့ဖြစ်တယ်။

* * *

- (၁၁) □ Ability is of little account without opportunity.
◆ အခွင့်အရေးမပေးပါက အရည်အချင်းသည် အရာမရောက်ပေ။

* * *

- (၁၂) □ The future destiny of the child is always the work of the mother.
◆ ကလေးငယ်ရဲ့ အနာဂတ် ကံကြမ္မာကား မိခင်ရဲ့ ပြုစုချက်ပေါ်တွင် တည်ပေတယ်။

* * *

- (၁၃) □ Misfortune never comes alone.
◆ ကံကြမ္မာဆိုးတို့သည် တစ်ကြိမ်တည်းလာရီးမရှိ။

* * *

- (၁၄) □ It is in giving that we receive.
◆ ပေးတာက အကြောင်း၊ ရတာက အကျိုး။

* * *

- (၁၅) □ Every man is architect of his own fortune.
◆ လူတိုင်းဟာ သူ့ကံကြမ္မာရဲ့ ဗိသုကာဖြစ်တယ်။

* * *

၆၀ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

(၁၆) □ Shallow men believe in luck. Strong men believe in cause and effect.

◆ စိတ်ထားမခိုင်မာ မတည်ကြည်သူတွေဟာ၊ ကံကြမ္မာကို ယုံကြည်၍ စိတ်ထားခိုင်မာတည်ကြည်သူများဟာ၊ အကျိုးနှင့်အကြောင်းကို ယုံကြည်တယ်။

* * *

(၁၇) □ Throw a lucky man into the sea and he will come up with a fish in his mouth.

◆ ကံကောင်းတဲ့လူကို ပင်လယ်ထဲ ပစ်ချလိုက်ပါ။ မကြာခင် သူ့ပါးစပ်ထဲ ငါးကိုက်ပြီး ပြန်ပေါ်လာလိမ့်မယ်။

* * *

(၁၈) □ You can't escape from your kamma.

◆ သင် ကံကလွတ်အောင် မပြေးနိုင်ပါ။

* * *

အကျင့်
စာရိတ္တ

၆၀

CHARACTER

- (၁) Character is perfectly educated will.
- ◆ အကျင့်စာရိတ္တဟာ ပြည့်စုံစွာ ပညာတတ်သော စိတ် ပင် ဖြစ်တယ်။

* * *

- (၂) The great hope of society is individual character.

◆ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့ ကြီးမားသော မျှော်လင့်ချက်မှာ လူပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းရဲ့ အကျင့်စာရိတ္တ ကောင်းမွန်မှုပင်။

* * *

၆၂ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

(၃) □ Character is long standing habit.

◆ အကျင့်စာရိတ္တဟာ ကာလကြာရှည်စွာဖြစ်နေတဲ့ အလေ့အကျင့်ပင် ဖြစ်တယ်။

* * *

(၄) □ Character is a diamond that scratches every other stones.

◆ အကျင့်စာရိတ္တဟူသည် စိန်တုံးတစ်တုံးနှင့်တူတယ်။ အခြား မည်သည့်ကျောက်တုံးနှင့်မဆို ပွတ်တိုက်၍ ရပေတယ်။

* * *

(၅) □ Men in general judge more from appearances than from reality. All men have eyes but few have gift of penetration.

◆ လူများဟာ အများအားဖြင့် မှန်ကန်မှုထက် အပေါ်ယံ ပုံပန်းသဏ္ဍာန်ကို ကြည့်၍ ဆုံးဖြတ်တတ်ကြတယ်။ လူတိုင်းတွင် မျက်လုံးများ ရှိသော်လည်း အနည်းငယ်သာ ထိုးဖောက်ကြည့်နိုင်စွမ်းတဲ့ ပါရမီ ရှိတယ်။

* * *

(၆) □ Character is like a tree and reputation like its shadow.

◆ အကျင့်စာရိတ္တဟာ သစ်ပင်နှင့်တူ၍ ကျော်ကြားခြင်းဟာ အရိပ်နှင့်တူတယ်။

* * *

(၇) □ Never do anything concerning the rectitude of which you have a doubt.

◆ ဖြောင့်မတ်မှန်ကန်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ သံသယဝင်လာလျှင် မည်သည့်အရာမှ မလုပ်သင့်ပါ။

* * *

(၈) □ Character is not ready made, but is created bit by bit.

◆ အကျင့်စာရိတ္တဟာ အဆင်သင့်ပြုလုပ်ထားသော အရာမဟုတ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်ဆင့်ချင်း၊ ဖြည်းဖြည်းချင်း ဖန်တီးထားခြင်းဖြစ်တယ်။

* * *

(၉) □ Every man is the architect of his own character.

◆ လူတိုင်းလူတိုင်းဟာ မိမိရဲ့အကျင့်စာရိတ္တကို တည်ဆောက်တဲ့ ပိသုကာတွေဖြစ်တယ်။

* * *

၆၄ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

(၁၀) □ The integrity of men is to be measured by their conduct, not by their profession.

◆ လူတွေရဲ့ တည်ကြည်ရိုးသားမှုကို အကျင့်စာရိတ္တ နှင့်သာ တိုင်းတာရပေမယ်။ သူတို့ရဲ့ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်း အလုပ်အကိုင်နှင့် မဟုတ်ပါ။

(၁၁) □ Our characters are the result of our conduct.

◆ ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ အကျင့်စာရိတ္တဟာ ကျွန်ုပ်တို့ အပြုအမူ များရဲ့ အကျိုးဆက်များပင် ဖြစ်တယ်။

(၁၂) □ Wickedness is weakness.

◆ ယုတ်မာခြင်းဟာ အားနည်းခြင်းပင်ဖြစ်တယ်။
(စာရိတ္တမကောင်းရင် အားနည်းတယ်။)

(၁၃) □ Innocence has nothing to dread.

◆ အပြစ်ကင်းစင်ခြင်းဟာ မည်သည့်အရာကိုမျှ ကြောက်စရာမလို။

- (၁၄) □ Honesty takes great courage.
◆ ရိုးသားမှုရှိဖို့ဟာ ကြီးမားတဲ့သတ္တိလိုတယ်။
* * *
- (၁၅) □ Avoid evil and it will avoid thee.
◆ မကောင်းမှုကိုရှောင်မှ မကောင်းမှုက သင့်ကို ရှောင်မယ်။
* * *
- (၁၆) □ A man is known by the company he keeps.
◆ ဘယ်သူနဲ့ပေါင်းသလဲ ကြည့်ပြီး လူကို သိရတယ်။
* * *
- (၁၇) □ A good name is better than gold.
◆ နာမည်ကောင်းဟာ ရွှေထက် တန်ဖိုးရှိတယ်။
(စာရိတ္တကောင်းမှ နာမည်ကောင်း)
* * *
- (၁၈) □ Daylight can be seen through very small holes, so little things will illustrate a person's character.
◆ နေ့လယ်နေ့ခင်း အလင်းရောင်ကို အလွန်သေးငယ်တဲ့ အပေါက်ကလေးများမှကြည့်လျှင် မြင်နိုင်သကဲ့

သို့ သေးငယ်တဲ့ အသေးအဖွဲကိစ္စများဟာ လူတစ်
ယောက်ရဲ့ အကျင့်စာရိတ္တကို ပြသနိုင်တယ်။

* * *

(၁၉) □ Talent is nurtured in solitude; character
is formed in the stormy billows of the
world.

◆ စွမ်းရည်ကို တစ်ကိုယ်တည်းနေ၍ မွေးမြူနိုင်တယ်။
အကျင့်စာရိတ္တကိုမူ ကမ္ဘာလောကရဲ့ လေပြင်း
မုန်တိုင်းကြားမှ ဖန်တီးရတယ်။

* * *

(၂၀) □ Man's character is his fate.

◆ ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ အကျင့်စာရိတ္တဟာ သူ့ရဲ့ကံကြမ္မာပင်
ဖြစ်တယ်။

* * *

(၂၁) □ Beware, as long as you live, of judging
people by appearance.

◆ သင့်ဘဝတစ်လျှောက်လုံး၌ လူတိုင်းကို အပေါ်ယံ
ပုံပန်းသဏ္ဍာန်ကြည့်၍ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ဂရုပြုပါ
လေ။ (ရုပ်ကိုမကြည့်၊ စိတ်ကိုကြည့်)

* * *

(၂၂) □ A life spent worthily should be measured by deeds, not years.

◆ လူ့ဘဝကို တန်ဖိုးရှိစွာ အသုံးချမှုကို အပြုအမူများနှင့်သာ တိုင်းတာသင့်ပေတယ်။ အသက်အရွယ်နှင့် မဟုတ်ပါ။

* * *

(၂၃) □ You must ever time acquit yourself well.

◆ အချိန်တိုင်း သင့်ကိုယ်သင် ကောင်းအောင် ကျင့်ဆောင်နေမယ်ဆိုလျှင် ဘယ်သူတွေ ဘယ်လောက် ဆိုးဆိုး ကိုယ်ကောင်းနေသမျှ ခေါင်းဘယ်မှ မရွေ့နိုင်ပါ။

* * *

(၂၄) □ Beauty, unaccompanied by virtue, is a flower without perfume.

◆ ကောင်းမြတ်သော အကျင့်သိက္ခာနှင့် မယှဉ်သော အလှသည် ရနံ့မရှိသော ပန်းနှင့်သာ တူပေတယ်။

* * *

(၂၅) □ Character is like white paper; if once blotted, it can hardly ever be made to appear as white as before.

◆ အကျင့်စာရိတ္တဟာ ဖြူဖွေးနေသော စက္ကူနှင့် တူ

၆၈ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

တယ်။ တစ်ကြိမ်စွန်းငြိသွားလျှင် ယခင်ကကဲ့သို့
ဖြူဖွေးနေစေရန် ပြုပြင်၍ မရတော့ပါ။

* * *

(၂၆) □ Values are not tray items that one ca-
sually traded in.

◆ တန်ဖိုးကုန်သိက္ခာဆိုတာ အချိန်မရွေး ဝယ်ယူရရှိ
နိုင်သော ပစ္စည်းများကဲ့သို့ လွယ်လွယ်ဝယ်မရပါ။

* * *

(၂၇) □ Character do not change. Opinions al-
ter, but character are only developed.

◆ အကျင့်စာရိတ္တဟာ ပြောင်းလွဲခြင်းမရှိပါ။ ထင်မြင်
ယူဆချက်များ ပြောင်းလွဲတတ်တယ်။ ဒါပေမဲ့
အကျင့်စာရိတ္တမှာ ကြီးထွား၍သာ လာတတ်ပေ
တယ်။

* * *

(၂၈) □ Nothing is politically right which is
morally wrong.

◆ စာရိတ္တအရာတွင် မှားယွင်းနေပြီဆိုပါက မည်သည့်
အရာမျှ နိုင်ငံရေးအရ မှန်ကန်ခြင်း မရှိတော့ပေ။

* * *

(၂၉) □ No good man ever become suddenly rich.

◆ သူတော်ကောင်းများမှာ ဘယ်နံရောအခါမျှ ရုတ်တရက် ကြွယ်ဝချမ်းသာမလာနိုင်ပါ။

* * *

(၃၀) □ Wicked men, for most part, delight in false pleasures, but good men in the true pleasures.

◆ များသောအားဖြင့် လူမိုက်များဟာ မှားယွင်းသော ပျော်ရွှင်သာယာမှုများ၌ ပျော်မွေ့ကြသော်လည်း လူကောင်းများသည် မှန်ကန်သည့် ပျော်ရွှင်သာယာမှု၌သာ ပျော်မွေ့ကြတယ်။

* * *

(၃၁) □ We did see clearly however that when money become worthless, moral become worthless.

◆ ကျွန်တော်နားလည်ထင်မြင်ချက်ကတော့ ငွေတန်ဖိုး မရှိတော့ဘူးဆိုရင် ကိုယ်ကျင့်တရားလည်း တန်ဖိုး ရှိမှာ မဟုတ်တော့ဘူး။

* * *

(၃၂) □ Observe the face of the wife to the husband character.

◆ မယားရဲ့မျက်နှာကို အကဲခတ်ကြည့်ရုံနှင့် လင် ယောက်ျားရဲ့ အကျင့်စာရိတ္တ အပြုအမူကို သိနိုင် တယ်။

* * *

(၃၃) □ The fox changes his skin but not his habits.

◆ မြေခွေးသည် သူ၏အရေခွံကို ပြောင်းသော်လည်း သူ၏အမူအကျင့်ကို မပြောင်းနိုင်ပေ။

* * *

(၃၄) □ Our deeds determine us, as much as we determine our deeds.

◆ ကျွန်ုပ်တို့က ကျွန်ုပ်တို့၏ အပြုအမူများကို အဆုံး ဖြတ်ပေးသည်ထက် ကျွန်ုပ်တို့၏ အပြုအမူများက သာ ကျွန်ုပ်တို့အား အဆုံးအဖြတ်ပေးပေတယ်။

* * *

(၃၅) □ It is our own vanity that makes the vanity of other intolerable to us.

□ အခြားသူများရဲ့ ဝါကြွားမှုကို မခံရပ်နိုင်ဖြစ်ရခြင်း

မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ဝါကြွားလိုမှုကြောင့်ပဲ။

* * *

(၃၆) □ It is general more profitable to reckon up our defects than to boast of our attainment.

◆ ကျွန်ုပ်တို့၏ ချွတ်ယွင်းချက်များကို မှတ်တမ်းတင်ထားခြင်းဟာ အောင်မြင်ချက်များကို ဝါကြွားနေခြင်းထက် ယျေဘုယျကျစွာ ပို၍အကျိုးရှိပေတယ်။

* * *

(၃၇) □ If you would be loved, love and loveable.

◆ လူတကာချစ်ခင်လေးစားခံချင်ရင် လူတကာချစ်ခင်အောင် နေထိုင်ပါ။

* * *

(၃၈) □ Morality is not properly the doctrine how we make ourselves happy, but how we may make ourself worthy of happiness.

◆ ကိုယ်ကျင့်တရားဟာ အတိအကျအားဖြင့် ပျော်ရွှင်စွာ ကျွန်ုပ်တို့နေတတ်ရေးအတွက် ကျင့်ကြံစရာတရား မဟုတ်ပါ။ ကျွန်ုပ်တို့ ပျော်ရွှင်မှုနှင့် ခံစား

၇၂ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

ထိုက်သူများဖြစ်အောင် မည်သို့လုပ်ဆောင်ရသည်
ကို လမ်းညွှန်သောတရားသာဖြစ်တယ်။

(၃၉) □ When wealth is lost, nothing is lost:
When health is lost, something is lost:
When character is lost, all is lost.

◆ ပစ္စည်းဥစ္စာဆုံးရှုံးလျှင် မည်သည့်အရာမျှ မဆုံးရှုံး
ပေ။ ကျန်းမာရေးဆုံးရှုံးလျှင် အချို့အဝက်သာ
ဆုံးရှုံးပေတယ်။ အကျင့်စာရိတ္တဆုံးရှုံးလျှင်ကား
အားလုံးဆုံးရှုံးခြင်းပါ။

(၄၀) □ Good actions ennoble us, and we are
the son of our own deeds.

◆ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ ပြုမူဆောင်ရွက်ချက်
များ၏ သားသမီးများဖြစ်ကြပေတယ်။ အကြောင်း
ကား ကျွန်ုပ်တို့၏ ကောင်းမြတ်သော အပြုအမူ
များကသာ ကျွန်ုပ်တို့အား ဂုဏ်ပြုသောကြောင့်
ဖြစ်တယ်။

(၄၁) □ Fear to do base and unworthy things is
valour; if they be done to us, to suffer

them is also valour.

- ယုတ်ညံ့၍ တန်ဖိုးမရှိသော အလုပ်များကို လုပ်ရမှာ
ကြောက်ရွံ့ခြင်းသည်လည်း ရဲစွမ်းသတ္တိဖြစ်တယ်။
အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့အား ယင်းကဲ့သို့ ပြုကျင့်
လာပါက ပြန်လည်တုံ့ပြန်ခြင်းသည်လည်း ရဲစွမ်း
သတ္တိ မည်ပေတယ်။

* * *

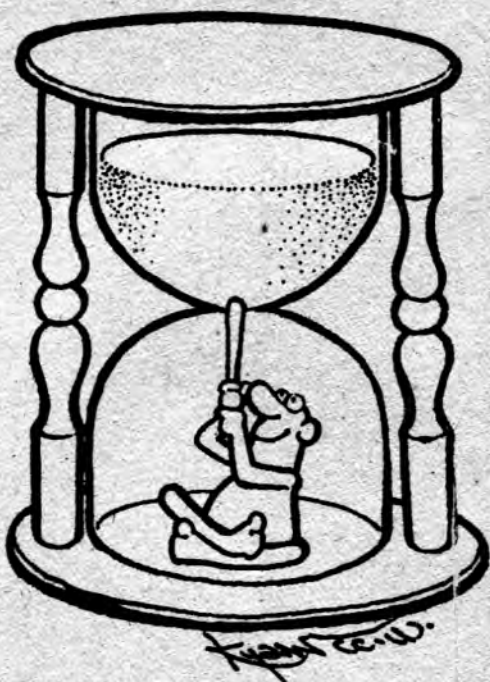
အချိန်

T

I

M

E

(၁) Lost time is never found again.

◆ ကုန်လွန်သွားသောအချိန်ဟာ မည်သည့်အခါမှ ပြန်မရနိုင်။

* * *

(၂) Strike while the iron is still hot.

◆ သံပူတုန်းအချိန်၌ ရိုက်ပါ။ ကြိုက်နှစ်သက်ရာ ပုံဖော်ပါ။

* * *

- (၃) □ God made time, but man made haste.
◆ ဘုရားသခင်ဟာ အချိန်ကို ဖန်တီးတယ်။ သို့သော် လူဟာ လျင်မြန်ခြင်းကို ဖန်တီးတယ်။

* * *

- (၄) □ The times are changing and we are changing in them.
◆ အချိန်များဟာ ပြောင်းလဲနေပြီး ကျွန်ုပ်တို့သည် လည်း အချိန်များနှင့်လိုက်၍ ပြောင်းလဲနေတယ်။

* * *

- (၅) □ Procrastination is the thief of time.
◆ တုံ့ဆိုင်းခြင်းဟာ အချိန်ကို ခိုးသူဖြစ်တယ်။

* * *

- (၆) □ Time and tide wait for no man.
◆ အချိန်နှင့် ဒီရေဟာ လူကို မစောင့်။

* * *

- (၇) □ Time is the herald of truth.
◆ အချိန်ဟာ မှန်ကန်ခြင်းရဲ့ သံတော်ဆင့်ဖြစ်တယ်။

* * *

- (၈) □ All human power is compound of time and patience.

၇၆ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

◆ လူသားအားလုံးရဲ့ အင်အားမှာ အချိန်နှင့် သည်းခံမှု ရောပြွန်းထားခြင်း ဖြစ်တယ်။

* * *

(၉) □ The man's happiest moment is his weakest.

◆ လူတစ်ဦးတစ်ယောက်ရဲ့ အပျော်ရွှင်ဆုံးအချိန် ဆိုတာဟာ သူ့ရဲ့အားနည်းချိန် (ဝါ) ပျော့ကွက် ဖြစ်ပါတယ်။

* * *

(၁၀) □ Whilst the morning shines, gather the flowers.

◆ နံနက်ချိန်ခါ နေသာစဉ်မှာ ပန်းများခူးကောက်ပါ။

* * *

(၁၁) □ A stitch in time save nine.

◆ အချိန်မီချုပ် အစုတ်သက်သာ။

* * *

(၁၂) □ Opportunity is the cream of time.

◆ အခွင့်အရေးဟာ အချိန်ရဲ့ အနှစ်သာရဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၃) □ To go back on one's words when the time comes.

◆ အချိန်ရောက်လာလျှင် ပေးထားသောကတိကို ဖျက်သလို။

* * *

(၁၄) □ Time makes heroes but dissolves celebrities.

◆ အချိန်ဟာ သူရဲကောင်းများကို ဖန်ဆင်းတယ်။ သို့သော် ကျော်ကြားသောပုဂ္ဂိုလ်များကို ဖျက်ဆီးလေ့ ရှိပါတယ်။

* * *

(၁၅) □ Time is the greatest innovator.

◆ အချိန်ဟာ ပြောင်းလဲပစ်နိုင်သူအဖြစ်ဆုံး ဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၆) □ To choose time is to save time.

◆ အချိန်ကိုရွေးချယ်ခြင်းဟာ အချိန်ကို ချွေတာခြင်းပင်။

* * *

(၁၇) □ The great rule of moral conduct is, next to god, to respect time.

၇၈ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

◆ ဘုရားသခင်၏ အကြီးမားဆုံးသော လူ့ကျင့်ဝတ် တရားမှလွဲလျှင် အချိန်ကို ရိုသေလေးစား။

* * *

(၁၈) □ He lives long that lives well, and time misspent is not lived, but lost.

◆ ကျနစွာနေထိုင်သူအဖို့ရာ အသက်ရှည်စွာနေခြင်း မည်တယ်။ သို့ရာတွင် အချိန်ဖြုန်းသူတို့အတွက်မူ အသက်ရှင်နေထိုင်ခြင်း မဟုတ်။ ဆုံးရှုံးခြင်းသာ လျှင် ဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၉) □ To know how to wait is the great secret of success.

◆ အခွင့်အခါကို မည်သို့စောင့်ရမည်ကို သိခြင်းမှာ အောင်မြင်မှုရဲ့ အဓိက လျှို့ဝှက်ချက်ဖြစ်တယ်။

* * *

(၂၀) □ It's time to get up. Hey! Hey! rub that oldsleepe out of your eyes.

◆ အိပ်ရာကထရတော့မယ့်အချိန်ရောက်ပြီ။ “ဟေ့... ဟေ့” မင်းရဲ့မျက်လုံးအိမ်ထဲက အိပ်ချင်မှုတူး ဖြစ်နေ တာတွေအားလုံး ဖယ်ထုတ်ပစ်လိုက်စမ်း။

* * *

(၂၁) ☐ You are not born for fame: if you don't know the value of time.

◆ အကယ်၍ သင်ဟာ အချိန်ရဲ့တန်ဖိုးကို မသိခဲ့လျှင် သင်ဟာ ကျော်ကြားရန် မွေးဖွားလာခြင်းမဟုတ်။

* * *

(၂၂) ☐ Time is horizontal and in movement.

◆ အချိန်ကာလဟာ အလျားလိုက် စီးဆင်းနေပါတယ်။

* * *

(၂၃) ☐ Make hay white the sun shine.

◆ နေပူတုန်း မြက်ခြောက်လှန်းပါ။

* * *

(၂၄) ☐ Circumstance are the more powerful than man.

◆ အခြေအနေဟာ လူထက်ပိုပြီး စွမ်းအားကြီးမားတယ်။

* * *

(၂၅) ☐ Well arranged time is the surest mark of a well arranged mind.

◆ အချိန်ကို ကျနစွာ စီစဉ်တတ်ခြင်းသည် အစီအစဉ်ကျနသောဦးနှောက်၏ အသေချာဆုံးသော အမှတ်အသားပင်။

* * *

(၂၆) □ A man that is young in years may be old in hours, if he have lost no time.

◆ အကယ်၍ အကြင်သူဟာ အချိန်ကို အလဟဿ မကုန်လွန်ခဲ့ပါက ထိုသူရဲ့အသက်ဟာ နှစ်အားဖြင့် ငယ်ရွယ်သေးစေကာမူ နာရီအားဖြင့်ကား ကြီးရင့်ခဲ့ ချေပြီ။

(၂၇) □ No hand can make the clock which will strike again for me the hours that are gone.

◆ ကုန်လွန်သွားသည့် နာရီများကို ကျွန်ုပ်အတွက် ပြန်ရအောင် မည်သည့်လက်မှ ပြုလုပ်နိုင်မည် မဟုတ်ပါ။

(၂၈) □ Take time before time takes you.

◆ အချိန်က ကိုယ့်ကိုမယူမီ ကိုယ်က အချိန်ကိုယူပါ။

(၂၉) □ When you can't have what you want, its time to start wanting what you have.

◆ သင်လိုချင်တာ မရတော့သောအချိန်ဟာ သင်ရ သောအရာကို လိုချင်ရမယ့်အချိန်ပဲ ဖြစ်လေတယ်။

(၃၀) □ You can ask me for anything you like, except time.

◆ သင်ဟာ အချိန်မှလွဲ၍ ကျွန်ုပ်ထံမှ သင်ကြိုက်တာ မှန်သမျှကို တောင်းနိုင်တယ်။

* * *

(၃၁) □ It requires ages to destory a popular opinion.

◆ ထင်ရှားတဲ့အယူအဆကို ဖျက်ဆီးပစ်ရန် အချိန်အားဖြင့် ခေတ်ပေါင်းများစွာလိုတယ်။

* * *

(၃၂) □ Nothing is more precious than time, yet nothing less valued.

◆ အချိန်လောက် တန်ဖိုးရှိသည့်အရာ မရှိသော်လည်း တန်ဖိုးမထားကြပါ။

* * *

(၃၃) □ Lost wealth may be replaced by industry, lost knowledge by study, lost health by medicine, but lost time is gone forever.

◆ ဆုံးရှုံးသွားသော ဓနဥစ္စာကို ကြိုးစားခြင်းဖြင့် အစားထိုးနိုင်တယ်။ ဆုံးရှုံးသွားသော ပညာဗဟု

၈၂ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

သုတကို လေ့လာဆည်းပူးခြင်းဖြင့် ရနိုင်၍ ဆုံးရှုံး
သွားသော ကျန်းမာရေးကိုလည်း ဆေးဝါးကုသခြင်း
ဖြင့် ရနိုင်စေကာမူ ဆုံးရှုံးသွားသောအချိန်ကိုကာ
ဘယ်သော အခါမျှ မရနိုင်တော့ပေ။

* * *

(၃၄) □ The future has a way of arriving unannounced.

◆ အနာဂတ်ဆိုတာ မကြေညာဘဲ ရောက်လာတတ်
သောအရာဖြစ်တယ်။

* * *

(၃၅) □ Tomorrow never comes.

◆ မနက်ဖြန်ဆိုတာ ဘယ်တော့မှ ပြန်မလာဘူး။

* * *

(၃၆) □ Never fish in troubled water.

◆ စောစောမှည့်လျှင် စောစောပုပ်တယ်။

* * *

(၃၇) □ You can build a road if you have the time and money but a part of one's cultural heritage can never be brought back, one it is destroyed.

- အချိန်နှင့် ငွေရှိရင် လမ်းဖောက်၍ ရနိုင်တယ်။
အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်၏ အစိတ်အပိုင်း
တစ်ခုကို တစ်ခါဖျက်လိုက်ပြီးလျှင် နောက် ပြန်၍
ဘယ်တော့မှ မထူထောင်နိုင်ပေ။

* * *

- (၃၈) □ Death is inevitable for me, but just a
chance and movement only.
- ◆ ငါသည် မချသေရမည်။ အချိန်ပိုင်းသာ လိုတော့
သည်။

* * *

သတ္တိ

C
O
U
R
A
G
E

(၁) The thing that gives people courage is ideas.

◆ လူများအား သတ္တိဖြစ်စေသော အရာမှာ အယူအဆများပင် ဖြစ်တယ်။

* * *

(၂) The mean of true valour lies between the extremes of cowardice and harshness.

◆ တကယ်ရဲစွမ်းသတ္တိဟူသည်မှာ သူရဲဘောကြောင်
ခြင်းနှင့် မဆင်မခြင်ပြုလုပ်ခြင်းတည်းဟူတဲ့ အစွမ်း
နှစ်ခုကြားမှာ တည်ရှိတယ်။

* * *

(၃) □ Dare to do your duty always; this is
the heigh of true valour.

◆ သင်၏တာဝန်ကို အစဉ်အဖြင့် ရဲရဲရင့်ရင့် ဆောင်
ရွက်ပါ။ ဤသည်သာလျှင် အမြင့်မားဆုံးသော
တကယ်ရဲစွမ်းသတ္တိ ဖြစ်ပေတယ်။

* * *

(၄) □ The valiant never taste of death, but
once.

◆ အာဇာနည်မှာ တစ်ခါသာသေတယ်။

* * *

(၅) □ Impossible is a word only to be found
in the dictionary of fools.

◆ မဖြစ်နိုင်ဟူသော ဝေါဟာရဟာ လူရူးလူမိုက် လူညံ
တွေရဲ့ အဘိဓာန်တွင်သာ တွေ့နိုင်သော စာလုံး
ဖြစ်တယ်။

* * *

(၆) □ Fear to do base and unworthy things is valour: if they be done to us, to suffer them is also valour.

◆ ယုတ်ညံ့၍ တန်ဖိုးမရှိသော အလုပ်များကို လုပ်ရမှာ ကြောက်ရွံ့ခြင်းသည်လည်း ရဲစွမ်းသတ္တိဖြစ်တယ်။ အကယ်၍ ကျွန်ုပ်တို့အား ယင်းသို့ ပြုကျင့်လာပါက ပြန်လည်တုံ့ပြန်ခြင်းသည်လည်း ရဲစွမ်းသတ္တိမည်ပေတယ်။

(၇) □ A conservative is a man who is too cowardly to fight and too fat to run.

◆ အယူအဆဟောင်းကို ဆုပ်ကိုင်ထားသူဟာ တိုက်ခိုက်ရန် အလွန်သတ္တိနည်းသူဖြစ်ပြီး ထွက်ပြေးရန် လေးကန်သူဖြစ်တယ်။

(၈) □ The better part of valour is discretion.

◆ ရဲစွမ်းသတ္တိရှိခြင်းရဲ့ အကောင်းမွန်ဆုံးသော အပိုင်းကား အမြော်အမြင်ရှိခြင်းပင်။

(၉) □ The greatest test of courage on earth is to be hear defeat without losing heart.

◆ ဤကမ္ဘာမြေပေါ်ရှိ သတ္တိကို အကြီးအကျယ်

စမ်းသပ်ခြင်းဟာ ရုံးနိမ့်မှုကို စိတ်ဓာတ်မကျဘဲ
ရင်ဆိုင်ခြင်းပင်ဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၀) □ The best way out of a difficult is
thought it.

◆ အခက်အခဲကို ဖြေရှင်းရန် အကောင်းဆုံးနည်းလမ်း
မှာ ကျော်ဖြတ်ရန်ပင်ဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၁) □ The habit of doing one's duty drives
away fear.

◆ တာဝန်ဝတ္တရားကို ထမ်းဆောင်တဲ့ အကျင့်ဟာ
ကြောက်လန့်မှုကို နှင်ထုတ်ခြင်းပင်ဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၂) □ No man can answer for his own valour
of courage, till he has been in danger.

◆ အန္တရာယ်နှင့် ရင်မဆိုင်ရသေးသူတစ်ယောက်အား
လူစွမ်းကောင်းဟု မဆိုသာ။

* * *

(၁၃) □ Cowards die many times before their
deaths.

၈၈ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

◆ သူရဲဘောကြောင်သူများဟာ ၎င်းတို့ မသေဆုံးမီ အကြိမ်ပေါင်းများစွာ သေဆုံးရတယ်။

* * *

(၁၄) □ Fear always springs from ignorance.

◆ ကြောက်လန့်ခြင်းဟာ မသိနားမလည်မှုမှ ပေါက်ဖွားလာတယ်။

* * *

(၁၅) □ No one reaches a high postion without daring.

◆ ရဲဝံ့မှုမရှိဘဲ မည်သူမျှ နေရာကောင်းကို မရောက်နိုင်။

* * *

(၁၆) □ Trust thyself.

◆ ကိုယ့်သတ္တိ ကိုယ်ယုံပါ။

* * *

(၁၇) □ None but the brave deserves the fair.

◆ ရဲရင့်သောသူများသာလျှင် အကောင်းနှင့် ထိုက်တန်တယ်။

* * *

(၁၈) □ A man of courage is also full of faith.

◆ သတ္တိရှိသူဟာ ယုံကြည်မှုလည်း အပြည့်အဝ ရှိတယ်။

* * *

(၁၉) □ It is often better not to see an insult than to revenge it.

◆ တစ်ခါတစ်ရံ ဇော်ကားခြင်းကို ကလဲ့စားချေရန် ထက် ထိုဇော်ကားမှုကို ဥပေက္ခာပြုခြင်းက ပို၍ ကောင်းတယ်။ (သည်းခံခြင်းက သတ္တိ)

* * *

(၂၀) □ Nothing but courage can guide life.

◆ သတ္တိသည်သာလျှင် ဘဝကို လမ်းညွှန်နိုင်တယ်။

* * *

(၂၁) □ Nurture your mind with great thoughts; to believe in the heroic make heroes.

◆ သင့်ရဲ့စိတ်ကို မြင့်မြတ်သော အတွေးအခေါ်များဖြင့် မွေးမြူပြုစုပါ။ ရဲစွမ်းသတ္တိကို ယုံကြည်သူသာလျှင် သူရဲကောင်းဖြစ်နိုင်ပေတယ်။

* * *

(၂၂) □ Honesty takes great courage.

◆ ရိုးသားမှုရှိဖို့ဟာ ကြီးမားတဲ့သတ္တိလိုတယ်။

၉၀ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

(၂၃) □ Man cannot discover new oceans unless he has courage to lose sight of the shore.

◆ ကိုယ့်အမြင်မှ ကမ်းရိုးတန်းပျောက်ကွယ်သွားတဲ့ အထိ သတ္တိမရှိရင် လူဟာ သမုဒ္ဒရာအသစ်ကို မတွေ့နိုင်ဘူး။

* * *

(၂၄) □ It requires more courage to suffer than to die.

◆ သေဆုံးရန်ထက် ခံစားရန်အတွက် သတ္တိပိုမိုလိုအပ်တယ်။

* * *

(၂၅) □ The attacks left him untouched and undisturbed.

◆ အများမုန်းမှုကို အကြောင်းမဲ့ မခံသင့်ပေ။ သို့သော် မသူတော်တို့အမုန်းကိုမူ ကျွန်ုပ်အဖို့ ကြောက်စရာ မဟုတ်။

* * *

(၂၆) □ Courage is not simple one of the virtues, but the form of every virtue at the testing point.

- ◆ သတ္တိဆိုသည်မှာ အရည်အချင်းတစ်ခုသက်သက် မဟုတ်ပါ။ သို့သော်လည်း အစမ်းသပ်ခံနေရသည့် အရာတစ်ခုပင် ဖြစ်လေတယ်။

* * *

(၂၇) □ Strength respects strength.

- ◆ အင်အားသည် အင်အားကိုသာ လေးစားခန့်ညား ပေတယ်။

* * *

(၂၈) □ Weak men wait for opportunities, strong men make them.

- ◆ ပျော့ညံ့သူများက အခွင့်အရေးကို စောင့်ဆိုင်းကြ တယ်။ သန်မာသူများက အခွင့်အရေးကို ဖန်တီး ကြတယ်။

* * *

(၂၉) □ I hope the best but I am prepared for the worst.

- ◆ အကောင်းဆုံးဖြစ်လိမ့်မယ်လို့တော့ ကျွန်တော် မျှော် လင့်တာပဲ။ ဒါပေမဲ့ အဆိုးရွားဆုံးဖြစ်ရင်လည်း ရင်ဆိုင်ဖို့ အသင့်ပါပဲ။

* * *

အမှန်တရား

T
R
U
T
H

(၁) To know what is right and not to do it is the worst cowardice.

◆ အမှန်တရားကို သိရှိပါလျက် မပြုလုပ်ခြင်းသည် အဆိုးဆုံးသူရဲဘောင်းကြောင်မှုပင် ဖြစ်တယ်။

* * *

(၂) One of the sublimest things in the world is plain truth.

◆ လောကကြီးတွင် ထူးကဲမွန်မြတ်သောအရာများကား ရိုးရိုးဖြူစင်သော အမှန်တရားသာတည်း။

* * *

(၃) □ Every violation of truth is a stab at the health of human society.

◆ အမှန်တရားကို ချိုးဖောက်ခြင်း မှန်သမျှဟာ လူ့အဖွဲ့အစည်းရဲ့အသက်ကိုသတ်ခြင်းမည်ပေတယ်။

* * *

(၄) □ If you tell the truth, you don't have to remember anything.

◆ အကယ်၍ သင်သည် အမှန်တရားကို ပြောလျှင် အရာရာကို သတိထားရန် မလိုပါ။

* * *

(၅) □ The greatest homage we can pay to truth is to use it.

◆ အမှန်တရားကို လိုက်နာကျင့်သုံးခြင်းဟာ ကျွန်ုပ်တို့ အမှန်တရားကို ကိုးကွယ်ပူဇော်ခြင်း မည်ပေတယ်။

* * *

(၆) □ Truth never hurts the teller.

◆ အမှန်တရားကို ပြောသူအား အမှန်တရားက ဘယ်သောအခါမှ ထိခိုက်နစ်နာအောင် မပြုလုပ်ပါ။

* * *

(၇) □ Be sure your sin will find you out.

၉၄ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

◆ သင့်ရဲ့အပြစ်ကို ဖုံးကွယ်၍ရမှာမဟုတ်။

* * *

(၈) □ A truth that one does not understand becomes an error.

◆ အမှန်တရားကို နားမလည် သဘောမပေါက်ပါက အမှန်တရားသည်ပင်လျှင် မှားယွင်းချက်ဖြစ်သွားနိုင်ပေတယ်။

* * *

(၉) □ Time is the herald of truth.

◆ အချိန်ဟာ အမှန်တရားရဲ့ ရှေးတော်ပြေးဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၀) □ If it is the truth what is matter who says it.

◆ အမှန်တရားသာဆိုလျှင် မည်သူက ပြောသည်ဆိုသည်မှာ အကြောင်းမဟုတ်။

* * *

(၁၁) □ Right is the eternal sun. The world cannot delay its coming.

◆ အမှန်တရားဟာ ထာဝရတည်ရှိနေသည့် နေမင်ကြီးဖြစ်တယ်။ ကမ္ဘာကြီးဟာ ၎င်းထွက်ပေါ်လာ

ခြင်းကို နှောင့်နှေးအောင် မပြုလုပ်နိုင်ပါ။

* * *

(၁၂) □ Every one wishes to have truth on his side, but it is not every one that sincerely wishes to be on the side of truth.

◆ လူတိုင်းဟာ မိမိဘက်မှာ အမှန်တရားရှိစေလိုသော ဆန္ဒရှိကြတယ်။ သို့သော် လူတိုင်းကား အမှန်တရားဘက်တွင် ရိုးရိုးသားသားရပ်တည်လိုသော ဆန္ဒ မရှိကြပါ။

* * *

(၁၃) □ A noisy man is always in the right.

◆ ကျယ်ကျယ်လောင်လောင်ပြောတတ်သူဟာ အမြဲတမ်း မှန်ကန်တယ်။

* * *

(၁၄) □ There is nothing so powerful as truth and often nothing so strange.

◆ အမှန်တရားလောက် အင်အားကြီးမားသည့် အရာ ဟူ၍ မရှိသည့်အပြင် တစ်ခါတစ်ရံ၌ အမှန်တရားလောက် ဆန်းကြယ်သည့်အရာ မရှိ။

* * *

၉၆ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

(၁၅) □ Truth is the foundation of all knowledges and cement of all societies.

◆ အမှန်တရားဟာ အသိပညာအားလုံးရဲ့ အခြေခံဖြစ်၍ လူ့အဖွဲ့အစည်း အားလုံးရဲ့ အာမခံလည်း ဖြစ်ပေတယ်။

* * *

(၁၆) □ He who seeks truth should be for a country.

◆ အမှန်တရားကို ရှာဖွေသူတစ်ဦးဟာ မည်သည့်နိုင်ငံကိုမျှ ကိုယ်စားမပြုသင့်ပါ။

* * *

(၁၇) □ Truth is stranger than fiction.

◆ အမှန်တရားဟာ စိတ်ကူးယဉ်ခြင်းထက် ပို၍ဆန်းကြယ်တယ်။

* * *

(၁၈) □ When in doubt, tell the truth.

◆ သံသယဖြစ်ပါက အမှန်တရားကို ပြောပါ။

* * *

(၁၉) □ When a thing is funny, search for a hidden truth.

◆ 'အကယ်၍ အရာဝတ္ထုတစ်ခုဟာ ရယ်စရာကောင်း
နေလျှင် ပုန်းကွယ်နေတဲ့ အမှန်တရားကို ရှာဖွေပါ။

* * *

(၂၀) □ My way of joking is to tell the truth,
it is the funniest joke in the world.

◆ ကျွန်ုပ်၏ ပြက်ရယ်ပြုခြင်းနည်းလမ်းကား မှန်ရာကို
ပြောဆိုလိုက်ခြင်းပင်။ ဤနည်းကား လောကကြီး
တွင် ရယ်ဖွယ်ကောင်းသော ပြက်ရယ်ပြုချက် ဖြစ်
ပေတယ်။

* * *

(၂၁) □ If a thousand old beliefs were ruined
in our march to truth, we must still
march on.

◆ ငါတို့သည် အမှန်တရားအတွက် ချီတက်ရာ၌
အကယ်၍ ထောင်ပေါင်းများစွာသော အယူအဆ
ဟောင်းများ ပျက်စီးဆုံးပါးသွားစေကာမူ ငါတို့
သည် ဆက်လက်ချီတက်နေမည်သာပင်။

* * *

(၂၂) □ What a man sees only in his best
moments as truth is truth in all
moments.

၉၈ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

- ◆ အကြင်သူဟာ သူ၏အကောင်းဆုံးသော အချိန်အခါများ၌ သိမြင်သော အမှန်တရားသည်သာလျှင် အချိန်အခါအားလုံးအတွက် မှန်ကန်နေပေလိမ့်မယ်။

* * *

(၂၃) □ Night brings out stars as sorrow shows as truth.

- ◆ ညဟာ ကြယ်များကို ထွက်ပေါ်စေသကဲ့သို့ ဝမ်းနည်းမှုဟာ အမှန်တရားကိုပြတယ်။

* * *

(၂၄) □ Success is the sole earthly judge of right or wrong.

- ◆ အောင်မြင်ခြင်းဟာ အမှားအမှန်ကို အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်သော တရားသူကြီးတစ်ဦးပင်ဖြစ်တယ်။

* * *

သည်း

ခံ

ခြင်း

PATIENCE

(၁) □ Patience is the art of hoping.

◆ သည်းခံခြင်းကား မျှော်လင့်ခြင်း၏ အတတ်ပညာ ပင်တည်း။

* * *

(၂) □ To know how to wait is the great secret of success.

◆ မည်ကဲ့သို့ စောင့်ဆိုင်းနေရမည်ကို သိခြင်းသည် အောင်မြင်မှုရဲ့ အကြီးဆုံးသော လျှို့ဝှက်ချက်ပင် ဖြစ်တယ်။

* * *

(၃) □ The man who is master of patience is master of everything else.

◆ သည်းခံမှုရဲ့ အရှင်သခင်ဖြစ်သောသူဟာ အရာရာ၏ အရှင်သခင်ဖြစ်တယ်။

* * *

(၄) □ All human power is compound of time and patience.

◆ လူသားအားလုံး၏ အင်အားမှာ အချိန်နှင့် သည်းခံမှု ရောပြွန်းထားခြင်းဖြစ်တယ်။

* * *

(၅) □ He that can have patience, can have what we will.

◆ သည်းခံနိုင်စွမ်းရှိသည်နှင့်အမျှ သူ၏လိုအင်ဆန္ဒ ပြည့်ဝနိုင်ပေတယ်။

* * *

(၆) □ Yielding is somethimes the best way of succeeding.

◆ အလျှော့ပေးခြင်းဟာ တစ်ခါတစ်ရံ အောင်မြင်ခြင်းရဲ့ အကောင်းဆုံးလမ်းစဖြစ်တယ်။

* * *

(၇) □ Beware of the fury of a patient man.

◆ သည်းခံတတ်သူရဲ့ ဒေါသကို သတိထား။

* * *

(၈) □ Maturity is the capacity to endure uncertainty.

◆ ပြည့်ဝခြင်းဟာ မသေချာမှုကို သည်းခံနိုင်စေတယ်။

* * *

(၉) □ Patience is the support of weakness, impatience is the ruin of strength.

◆ သည်းခံခြင်းဟာ ပျော့ညံ့အားနည်းခြင်းရဲ့အထောက်အကူဖြစ်ပြီး စိတ်မရှည်ခြင်းဟာ ခွန်အားပျက်စီးကြောင်းဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၀) □ If any person differs from you to and turn the conversation.

◆ အကယ်၍ တစ်စုံတစ်ယောက်ဟာ သင်နှင့် အယူအဆချင်း မတူလျှင် အလျှော့ပေးပြီး စကားလမ်းကြောင်းကို ပြောင်းလိုက်ပါ။

* * *

၁၀၂ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

(၁၁) ☐ It is often better not to see an insult than to avenge it.

◆ တစ်ခါတစ်ရံ ဇော်ကားခြင်းကို ကလဲ့စားချေရန် ထက် ထိုဇော်ကားမှုကို ဥပေက္ခာပြုခြင်းက ပို၍ ကောင်းတယ်။

* * *

(၁၂) ☐ None patient but the wise.

◆ ပညာရှိလောက် မည်သူမျှ သည်းမခံနိုင်။

* * *

(၁၃) ☐ He who has injured thee was either stronger or weaker than thee. If weaker spare him, if stronger, spare thyself.

◆ သင့်အား ထိခိုက်နာကျင်အောင် ပြုလုပ်သူသည် သင့်ထက် အားကြီးသူသော်လည်းကောင်း၊ အားနည်းသူသော်လည်းကောင်း ဖြစ်မယ်။ သင့်ထက် အားနည်းသူဖြစ်ပါက သူ့ကို ညှာတာလိုက်ပါ။

* * *

(၁၄) ☐ Pardon all men, but never thyself.

◆ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုမှလွဲ၍ လူသားအားလုံးကို ခွင့်လွှတ်ပါ။

* * *

- (၁၅) □ Hatred is self punishment.
◆ မုန်းတီးမှုဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို အပြစ်ပေးခြင်း ဖြစ်တယ်။

* * *

- (၁၆) □ Obedience is mother of success and is wedded to safety.
◆ နာခံခြင်းဟာ အောင်မြင်မှုရဲ့ မိခင်ဖြစ်ပြီး လုံခြုံမှုနှင့် လက်ဆက်ထားတယ်။

* * *

- (၁၇) □ Patience and perseverance overcome mountains.
◆ သည်းခံခြင်းနှင့် ဇွဲရှိခြင်းဟာ တောင်များကိုပင် ကျော်လွှားတယ်။

* * *

- (၁၈) □ Patience is bitter, but its fruit is sweet.
◆ သည်းခံခြင်းဟာ ခါးသီးလှတယ်။ သို့သော် ၎င်း၏ အသီးအပွင့်ကား ချိုမြိန်လှပေတယ်။

* * *

ဒေါသ

A
N
G
E
R

(၁) When passion is on the throne, reason is out of doors.

◆ အကယ်၍ ဒေါသဟာ အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်ကာ သရဖူဆောင်းနေပြီဆိုပါက ဆင်ခြင်မှုတရားသည် တံခါးပေါက်မှ ထွက်ခွာသွားလေတော့တယ်။

* * *

(၂) An angry man is again angry with himself when he returns to reasons.

◆ စိတ်ဆိုးသောသူဟာ အကျိုးအကြောင်းကို ပြန်လည်သုံးသပ်သောအခါ သူ့ကိုယ်သူ ထပ်မံ၍ စိတ်ဆိုးပြန်တယ်။

* * *

(၃) □ He who conquers his warath overcomes his greatest enemy.

◆ မိမိဒေါသကို ချုပ်တည်းနိုင်စွမ်းရှိသူဟာ မိမိရဲ့ အကြီးမားဆုံးသောရန်သူကို အောင်နိုင်ခြင်းပင် ဖြစ်တယ်။

* * *

(၄) □ Beware of the fury of a patient man.

◆ သည်းခံတတ်သူရဲ့ ဒေါသကို သတိထားပါ။

* * *

(၅) □ Seek no revenge for another's wrong doing, his misdeeds will ultimately exact their own penalty of him.

◆ အခြားတစ်ယောက်အမှားလုပ်တဲ့အတွက် လက်စားချေရန် မစဉ်းစားပါနှင့်။ နောက်ဆုံး၌ သူ၏အမှားများဟာ ဒဏ်ခတ်ပေလိမ့်မယ်။

* * *

၁၀၆ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

(၆) □ What is done cannot be undone.

◆ လက်လွန်ခဲ့ရင် ပြန်ပြင်လို့ မရတော့ဘူး။

* * *

(၇) □ In every fault there is folly.

◆ ပြစ်မှုတိုင်းတွင် မိုက်မှားမှုပါတယ်။

* * *

(၈) □ Peace cannot be kept by force it can only be achieved to understanding.

◆ ငြိမ်းချမ်းရေးကို အင်အားဖြင့် ပြုလုပ်၍မရ။
နားလည်သဘောပေါက်မှုဖြင့်သာ ပြုလုပ်နိုင်တယ်။

* * *

(၉) □ Revenge is the naked idol of the worship of a barbarous.

◆ လက်စားချေခြင်းဟာ အရိုင်းအစိုင်းခေတ်ရဲ့
ကိုးကွယ်ရာရုပ်တုဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၀) □ The greatest for anger is delay.

◆ ဒေါသကို ကုစားဖို့ရာ အကြီးမားဆုံးသော နည်း
လမ်းကား အချိန်ဆွဲထားရန်ပင် ဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၁) □ To rule one's anger is well; to prevent it is still better.

◆ မိမိဒေါသကို ထိန်းသိမ်းထားခြင်းကား ကောင်းတယ်။ အဲသည်ဒေါသကို တားဆီးထားနိုင်ပါက ပိုပြီးတော့ကောင်းပေတယ်။

* * *

(၁၂) □ Act nothing in furious passions. It's putting to sea in storm.

◆ အမျက်ဒေါသထွက်နေပါက ဘာမျှမလုပ်ပါနှင့်။ ယင်းအချိန်တွင် ပြုလုပ်ပါက ဒုက္ခပင်လယ်ဝေအောင် လုပ်ခြင်းသာ ဖြစ်ပေတယ်။

* * *

(၁၃) □ An angry man opens his mouth and shuts his eyes.

◆ ဒေါသဖြစ်နေသူဟာ ပါးစပ်ကိုဖွင့်၍ မျက်စိများကို ပိတ်ထားတယ်။

* * *

(၁၄) □ Great love, great resentment.

◆ အချစ်ကြီးက အမျက်ကြီးတယ်။

* * *

(၁၅) □ An injury is much sooner forgotten than an insult.

◆ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရခြင်းဟာ စော်ကားခြင်းခံရသည်ထက် ပို၍လျင်မြန်စွာ မေ့ပျောက်တယ်။

(၁၆) □ Weakness on both side is, as we know the motto of all quarrels.

◆ နှစ်ဖက်လုံးရဲ့ အားနည်းမှုဟာ ကျွန်ုပ်တို့သိသည့်အတိုင်း ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားမှုအားလုံးရဲ့ ဆောင်ပုဒ်ဖြစ်တယ်။

(၁၇) □ When angry, count ten before you speak; if very angry, count a hundred.

◆ ဒေါသထွက်နေပါက စကားမပြောမီ တစ်ဆယ်အထိရေတွက်ပါ။ အကယ်၍ အမျက်ချောင်းချောင်းထွက်နေပါမူ တစ်ရာအထိ ရေတွက်ပါလေ။

(၁၈) □ He who can suppress a moment's anger may prevent a day of sorrow.

◆ အကြင်သူဟာ အခိုက်အတန့်အားဖြင့် ထွက်ပေါ်လာသော ဒေါသကို ထိန်းချုပ်ထားနိုင်မည်ဆိုလျှင်

ကြေကွဲဝမ်းနည်းဖွယ်ကောင်းသော တစ်နေ့တာကို
ကာကွယ်နိုင်ခြင်းပင် ဖြစ်ပေတယ်။

* * *

- (၁၉) □ Anger is short madness.
◆ ဒေါသဟာ ယာယီရူးသွပ်မှုဖြစ်တယ်။

* * *

- (၂၀) □ One leak will sink a ship and one sin
will destory a sinner.
◆ အပေါက်တစ်ပေါက်ဟာ သင်္ဘောတစ်စင်းအား နစ်
မြုပ်စေနိုင်သကဲ့သို့ အပြစ်တစ်ခုဟာ ကျူးလွန်သူ
အား ဖျက်ဆီးနိုင်ပေတယ်။

* * *

- (၂၁) □ The anger of lovers is the renewal of
love.
◆ ချစ်သူတွေရဲ့ အမျက်ဒေါသက အချစ်ကို ပြန်ပြီး
သစ်လွင်စေပါတယ်။

* * *

- (၂၂) □ To be angry is to revenge the faults of
others on ourselves.

၁၁၀ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

◆ အမျက်ဒေါသထွက်ခြင်းဟာ အခြားသူတွေရဲ့ မှားယွင်းချက်တွေကို ကျွန်ုပ်တို့က ဝင်၍ ဓားစာခံခြင်းပဲ ဖြစ်တယ်။

* * *

(၂၃) □ Anger begins is folly, and ends in repentance.

◆ ဒေါသဟာ မိုက်မဲခြင်းနှင့် စတင်၍ သံဝေဂရခြင်း ဖြင့်သာ အဆုံးသတ်ရပေတယ်။

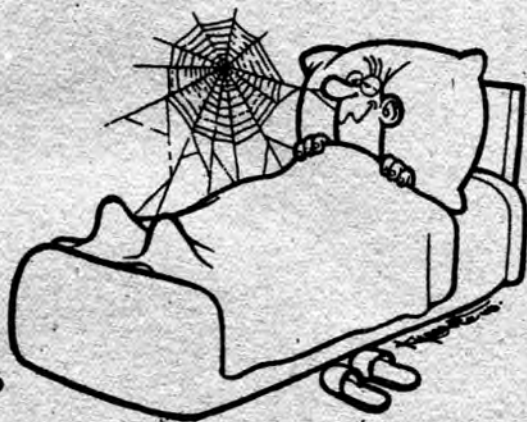
* * *

(၂၄) □ Keep cool and you command every body.

◆ သွေးအေးအေးထားပါ။ သင် အခြား မည်သူကိုမဆို သြဇာပေးနိုင်ပေတယ်။

* * *

ပျင်း
ရိ
ခြင်း

IDLENESS

- (၁) □ Idleness is the holiday of fools.
◆ ပျင်းရိခြင်းဟာ သူမိုက်တို့ရဲ့ ရက်အားများသာ ဖြစ်တယ်။

* * *

- (၂) □ Idleness is only the refuge of weak minds.
◆ ပျင်းရိအားလပ်နေသူဟာ ပျော့ညှိသောစိတ်များရဲ့ ခိုလှုံရာစခန်းဖြစ်တယ်။

* * *

၁၁၂ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

(၃) □ Idleness travels very slowly, and poverty soon overtakes her.

◆ ပျင်းရိခြင်းဟာ အလွန်အသွားနှေးသောကြောင့် ဆင်းရဲခြင်းက မကြာမီ ကျော်လွန်သွားတတ်ပေတယ်။

* * *

(၄) □ The way to be nothing is to do nothing.

◆ ဘာမျှမဖြစ်လိုသော လမ်းစဉ်ကား ဘာမျှမလုပ်ဘဲ နေရုံသာဖြစ်တယ်။

* * *

(၅) □ I am never bored anywhere, being bored is an insult to oneself.

◆ ဘယ်နေရာမဆို ဘယ်တော့မှ ကျွန်ုပ် မပျင်းရိပါ။ ပျင်းရိတယ်ဆိုတာဟာ မိမိကိုယ်မိမိ ဖော်ကားတာပါ။

* * *

(၆) □ Idleness is the burial of a living man.

◆ ပျင်းရိခြင်းဟာ အသက်ရှင်နေသူအား သင်္ဂြိုဟ်ခြင်းပင်။

* * *

(၇) □ Do nothing by halves.

◆ ဘယ်အလုပ်ကိုမျှ တစ်ဝက်တစ်ပျက် မလုပ်ပါနှင့်။

* * *

(၈) □ Empty brain is the devils workshop.

◆ ဆိုသကဲ့သို့ အလုပ်ဟစ်ခုခု လုပ်နေရမည်။ သို့မဟုတ်ပါက အဘိဇ္ဇာဗျာပါဒတို့သည် ဦးနှောက်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်ကိန်းအောင်းလျက် အကုသိုလ်ဒုစရိုက်များ ပွားများနေတော့တယ်။

* * *

(၉) □ Laziness begins with cobwebs and ends with iron chains.

◆ ပျင်းရိခြင်းဟာ ပင့်ကူမျှင်များဖြင့် နိဒါန်းပျိုးပြီး သံကြိုးကြီးများဖြင့် နိဂုံးချုပ်တယ်။

* * *

ဒုက္ခ

T
R
O
U
B
L
E

(၁) □ Troubles, like babies, grow larger by nursing.

◆ ဒုက္ခများဟာ ကလေးငယ်များကဲ့သို့ မွေးမြူထားသည်နှင့် ကြီးထွားလာကြပေတယ်။

* * *

(၂) □ Every rose has it's thorns.

◆ ဒုက္ခနှင့် အရင်းခံမှ သုခစံရမယ်။

* * *

(၃) □ I have had many troubles in my life, but the worst of them never came.

◆ ကျွန်ုပ်၏ ဘဝတစ်လျှောက်လုံးတွင် ဒုက္ခပေါင်းများစွာ တွေ့ခဲ့ရတယ်။ သို့ရာတွင် ဆိုးဝါးဆုံးဒုက္ခကို ကား မတွေ့ကြုံခဲ့ရပေ။

* * *

(၄) □ He knows not his own strength that hath not met adversity.

◆ ဆင်းရဲဒုက္ခမတွေ့ဖူးသူဟာ သူ့ရဲ့ခံနိုင်ရည်ကို မသိပါ။

* * *

(၅) □ Never trouble trouble till trouble troubles you.

◆ သင့်အား ဒုက္ခသည် ဒုက္ခမပေးသေးသရွေ့ ဒုက္ခကို ဒုက္ခမပေးပါနှင့်။

* * *

(၆) □ The true way of softening one's trouble is to solace those of others.

၁၁၆ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

- ◆ မိမိဒုက္ခများကိုသက်သာအောင်ပြုလုပ်ရန် အမှန်ကန် ဆုံးနည်းလမ်းကား အခြားသောသူများ၏ ဒုက္ခများ နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍ ဖြေသိမ့်ရန် ဖြစ်ပေတယ်။

* * *

(၇) □ The wise man thinks about his troubles only when there is some purpose in doing so; at other times he thinks about other things.

- ◆ အမြော်အမြင်ရှိသူများဟာ သူ့ရဲ့ ဒုက္ခများကို အကြောင်းကိစ္စ တစ်စုံတစ်ရာလုပ်ရန် ရှိသောအခါ မှာပင် စဉ်းစားလေ့ရှိတယ်။ အခြားအချိန်များတွင် ကား အခြားအရာများကို တွေးတောနေတတ်ပေ တယ်။

* * *

(၈) □ The worst, is not, so long as we say, it is the worst.

- ◆ ဆိုးဝါးသောဒုက္ခကြီးသည် ဒုက္ခဟု ကျွန်ုပ်တို့ ဆိုသလောက် ကြာရှည်စွာ မဆိုးဝါးလှပါ။။

* * *

(၉) □ Men are born to trouble at first and are exercised in it all their days. There is a

cry at the begining of life. and a groan at the end of it.

- ◆ လူတွေဟာ မွေးဖွားပြီးကတည်းက ဒုက္ခနှင့် ရင်ဆိုင်ရပေတယ်။ ထို့နောက်တွင်လည်း ဘဝတစ်လျှောက်လုံး လေ့ကျင့်လာခဲ့ရတယ်။ ဘဝ၏ အစတွင် ငိုခဲ့ရ၍ ဘဝ၏ အဆုံးတွင်လည်း ငြီးတွားနေပေရသည်တကား။

* * *

အတွေး
အခေါ်

THOUGHT

- (၁) □ They are never alone that are accompanied with noble thoughts.

◆ မြင့်မြတ်သောအတွေးအခေါ်ရှိသူများက မည်သို့သောအခါမျှ တစ်ကိုယ်တော်သမားများ မဟုတ်ကြပေ။

* * *

- (၂) □ The eye stays not white under the guidance of reason.

◆ အကျိုးအကြောင်း၏ လမ်းညွှန်မှု ရှိနေပါက မျက်စိသည် တလွဲကြည့်နေမည်မဟုတ်။

* * *

- (၃) □ Ideas have their own life.
◆ အယူအဆ၊ အတွေးအခေါ်တွေဟာ သူတို့အသက်နဲ့ သူတို့ရှိပါတယ်။

* * *

- (၄) □ Thinking is the talking of the soul with itself.

◆ တွေးတောခြင်းကား ဝိညာဉ်နှင့် နီးနှောခြင်းသာ။

* * *

- (၅) □ Learning without thought is labor lost.

◆ တွေးခေါ်မြော်မြင်မှုမရှိဘဲ လေ့လာသင်ကြားခြင်းကား အချည်းနီးတည်း။

* * *

- (၆) □ Great thought come from the heart.

◆ ကြီးကျယ်သော အတွေးအခေါ်များဟာ နှလုံးသားမှ ပေါက်ဖွားလာပေတယ်။

* * *

- (၇) □ A held is of whole he.

◆ တစ်ဝက်မှန်တယ်ဆိုတာ လုံးဝလိမ်တာပါပဲ။

* * *

- (၈) □ To have ideas is to gather flowers; to

၁၂၀ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

◆ အကြံဉာဏ်များရှိခြင်းဟာ ပန်းများကို စုဆောင်းသည်နှင့်တူပြီး စဉ်းစားတွေးခေါ်သည်မှာ ပန်းကုံးများအဖြစ် သိခြင်းနှင့် တူညီတယ်။

* * *

(၉) □ One cannot know everything.

◆ လူတစ်ယောက်ဟာ အရာရာကို မသိနိုင်ပါ။

* * *

(၁၀) □ Some people study all their life and, at their death they have learned everything except to think.

◆ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များဟာ ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ပညာလေ့လာ ဆည်းပူးခဲ့တယ်။ သေဆုံးသောအခါ အရာရာကိုလည်း တတ်ပွန်ခဲ့စေကာမူ တွေးခေါ်ခြင်းကို မပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ပါ။

* * *

(၁၁) □ There is no greater burden than great potential.

◆ ဖုံးကွယ်နေသော စွမ်းအားထက် ပို၍ လေးလံသော ပစ္စည်းမျိုး လောက၌ မရှိပေ။

* * *

(၁၂) □ Nurture your mind with great thoughts; to believe in the heroic makes heroes.

◆ သင်၏စိတ်ကို မြင့်မြတ်သော အတွေးအခေါ်များဖြင့် မွေးမြူပြုစုပါ။ ရဲစွမ်းသတ္တိကို ယုံကြည်သူသာလျှင် သူရဲကောင်းဖြစ်နိုင်ပေတယ်။

* * *

(၁၃) □ A clash of doctrine is not a disaster, it is an opportunity.

◆ အယူအဆပဋိပက္ခဖြစ်ခြင်းဟာ ပျက်စီးခြင်းမဟုတ်။ အခွင့်အရေးတစ်ရပ်သာလျှင် ဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၄) □ The wise man thinks is better not to enter the fight than to win.

◆ ပညာရှိသူဟာ သတ်ပုတ်ယှဉ်ပြိုင် အနိုင်ရခြင်းထက် မပါဝင်သည်က ပို၍ကောင်းတယ်ဟု ယူဆတယ်။

* * *

(၁၅) □ A wise man does not trust all his eggs to one basket.

◆ တွေးဆတတ်သူဟာ ခြင်းတောင်း တစ်လုံးထဲသို့ ကြက်ဥအားလုံးကို မထည့်ပေ။

* * *

၁၂၂ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

(၁၆) □ The actions of man are the best interpreters of their thoughts.

◆ လူသားတို့၏ လုပ်ရပ်များသည် ၎င်းတို့၏ အတွေးအခေါ်များ၏ အကောင်းဆုံးစကားပြန်များပင် ဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၇) □ Action is consolatory. It is the enemy of thought and the friend of flattering illusions.

◆ အပြုအမူများဟာ အားပေးနှစ်သိမ့်ခြင်းဖြစ်တယ်။ ၎င်းသည် တွေးခေါ်ယူဆခြင်း၏ ရန်သူဖြစ်၍ အယူ မှားစွာ မြှောက်ပင့်ခြင်းရဲ့ မိတ်ဆွေဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၈) □ There is nothing good or bad, but thinking makes it so.

◆ အကောင်းအဆိုးဟူသည်မှာ အတွေးအခေါ် အယူအဆမျှသာပင်။

* * *

(၁၉) □ Thought means life, since those who do not think, do not live in any high or real sense. Thinking makes the man.

□ တွေးခေါ်မှုသည်ပင်လျှင် ဘဝဖြစ်တယ်။ တွေးတော
မှုမပြုလျှင်ကား အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် အသက်ရှင်
နေထိုင်ခြင်းမဟုတ်တော့ပေ။ တွေးတောခြင်းဖြင့်
သာ လူအဖြစ် ရပ်တည်နေပေတယ်။

* * *

(၂၀) □ The mind grows by what it feeds.

◆ တွေးခေါ်သောဦးနှောက်ဟာ အစဉ်မပြတ် အာဟာရ
ဖြည့်တင်းခြင်းဖြင့်သာလျှင် ဖွံ့ဖြိုးလာပေတယ်။

* * *

(၂၁) □ Meaning is available under every con-
dition.

◆ ဘယ်လိုအခြေအနေမျိုးမှာဖြစ်ဖြစ် အဓိပ္ပာယ်ဆိုတာ
ရှိနေပါတယ်။

* * *

(၂၂) □ The man with a new idea is a crack
until the idea succeeds.

◆ အယူအဆတစ်ခု ရှိသူသည် ထိုအယူအဆ မအောင်
မြင်မချင် လူထူးလူဆန်းတစ်ဦး ဖြစ်တယ်။

* * *

(၂၃) □ It is the hardest thing in the world, to be a good thinker without being a good self-examiner.

◆ မိမိကိုယ်ကို ဝေဖန်ရေးမလုပ်သူဟာ ဤလောကကြီးထဲ၌ ယထာဘူတကျသော အတွေးအခေါ်သမားတစ်ယောက်ဖြစ်ရန် အခက်အခဲဆုံးပင်။

(၂၄) □ The greatest events of an age are its best thoughts. Thought finds its way into action.

◆ ခေတ်တစ်ခေတ်ရဲ့ ထူးခြားသောဖြစ်ရပ်များဟာ အကြင်ခေတ်ရဲ့ အကောင်းဆုံး အတွေးအခေါ်များရဲ့ ပယောဂကြောင့်သာဖြစ်တယ်။ ယင်းအတွေးအခေါ်များကား လှုပ်ရှားပြောင်းလဲမှုအတွက် သူ့အလိုအလျောက် လမ်းစအရသွားမြဲသာ ဖြစ်ပေတယ်။

(၂၅) □ Man should be taught as if you taught them not.

◆ လူတွေကို သင်ပေးတဲ့အခါ သင်ပေးမှန်းမသိအောင် သင်ပေးပါ။

(၂၆) □ The universe is change; our life what our thought make it.

◆ စကြဝဠာသည် ပြောင်းလဲနေ၍ ကျွန်ုပ်တို့၏ဘဝကို ကျွန်ုပ်တို့၏အတွေးအခေါ်များက ပြုလုပ်နေတယ်။

* * *

(၂၇) □ Our acts and thoughts and all must be determined by circumstance.

◆ ကျွန်ုပ်တို့၏ လုပ်ဆောင်မှုများနှင့် တွေးခေါ်မှုများစွာတို့သည် အခြေအနေရဲ့ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို ခံရပေလိမ့်မယ်။

* * *

(၂၈) □ Thinking is more interesting than knowing, less interesting.

◆ တွေးတောခြင်းဟာ သိခြင်းထက် ပို၍ စိတ်ဝင်စားဖွယ် မကောင်းပါ။

* * *

(၂၉) □ Learning without thought is labour lost.

◆ မစဉ်းစားဘဲ လေ့လာခြင်းဟာ လုပ်အားဆုံးရှုံးခြင်း ဖြစ်တယ်။

* * *

(၃၀) □ And I thought, they're crazy, they just don't understand, they don't understand,

◆ လူတွေဟာ ရူးနေတယ်လို့ တွေးမိတယ်။ သူတို့နားမလည်ဘူးဆိုတာကို သူတို့နားမလည်ကြဘူး။

(၃၁) □ Whenever I am not aware of what I am thinkings, then my thoughts are liable to quite childish and unreasonable.

◆ ကိုယ့်အတွေးတွေ ကိုယ်မသိရင် ကလေးဆန်တဲ့ စိတ်ပဲ ဖြစ်နေဖို့များတယ်။

(၃၂) □ To achieve the marvelous, it is precisely the unthinkable that must be thought.

◆ ဆန်းပြားမှုတို့ကို ရယူလိုလျှင် သူများမစဉ်းစားနိုင်သော အရာတို့ကို တိတိကျကျ မှန်ကန်စွာ တွေးတောရပါမယ်။

(၃၃) □ A philosopher is one who doubts.

◆ တွေးခေါ်ပညာရှင် ဆိုသည်မှာ သံသယရှိသူ ဖြစ်တယ်။

- (၁) The secret of success in life is service.
 ◆ ဘဝရဲ့အောင်မြင်မှု လျှို့ဝှက်ချက်ဟာ အများအကျိုးဆောင်ရွက်ခြင်းပါပဲ။

* * *

- (၂) All life is an experiment. The more experiment you make, the better.
 ◆ ဘဝဟာ စမ်းသပ်ခြင်းတစ်ခုပါပဲ။ ပို၍ပို၍ စမ်းသပ်လေလေ၊ ပို၍ကောင်းလေလေ ဖြစ်တယ်။

* * *

၁၂၈ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

- (၃) □ Youth comes but once in a life time.
◆ လူငယ်ဘဝကို တစ်သက်တွင် တစ်ကြိမ်သာ ရနိုင်
တယ်။

* * *

- (၄) □ As long as you live, keep learning how
to live.
◆ သင်အသက်ရှင်နေသ၍ ဘယ်လိုနေထိုင်ရမှာကို
အမြဲလေ့လာဆည်းပူးနေပါ။

* * *

- (၅) □ Because life is too short to waste time.
◆ ဘဝသက်တမ်းဟာ အချိန်ဖြုန်းလို့ မရအောင်ကို
တိုတောင်းလွန်းလှပါတယ်။

* * *

- (၆) □ As is a tale, so is life: not how long it
is, but how good it is, is what matters.
◆ ဘဝဆိုသည်မှာ ပုံပြင်တစ်ခုကဲ့သို့ပင် မည်မျှ ရှည်
လျားသည်မှာ အဓိကမဟုတ်။ မည်မျှကောင်းသည်
ဆိုသည်မှာသာ အဓိကဖြစ်တယ်။

* * *

- (၇) □ Life is a great bundle of little things.

◆ ဘဝဟာ သေးငယ်တဲ့အရာတွေကို စုစည်းထားတဲ့ အစည်းကြီးဖြစ်တယ်။

* * *

(၈) □ Men know life too early, women know lite too late.

◆ ယောက်ျားတွေဟာ ဘဝရဲ့အကြောင်းကို စောစော သိကြတယ်။ မိန်းမတွေကတော့ နှောင်းမှသာ သိကြလေတယ်။

* * *

(၉) □ A useless life is an early death.

◆ အသုံးမဝင်သော အသက်ရှင်နေခြင်းဘဝဟာ စောစောသေနေခြင်းပင်။

* * *

(၁၀) □ Every man's life is a fairy tale written by God's fingers.

◆ လူတိုင်းရဲ့ဘဝဟာ ဘုရားသခင်ရဲ့ လက်ချောင်းကလေးများနှင့် ရေးထားသော ပုံပြင်မျှသာ။

* * *

(၁၁) □ Life is the art of drawing sufficient conclusions from insufficient premises.

၁၃၀ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

◆ ဘဝဆိုတာ စုံလင်တဲ့ ကောက်ချက်များထဲမှ စုံလင်
တဲ့ နိဂုံးတွေကို ထုတ်ယူတဲ့ ပညာပင်ဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၂) □ The art of life lies in a constant read-
justment to our surroundings.

◆ ဘဝ၏ အတတ်ပညာဆိုသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့၏
ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် အဆက်မပြတ်တမ်း ချိန်ကိုက်
ညှိနှိုင်းနေခြင်းပင် ဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၃) □ Life is not measured by the time we
live.

◆ ဘဝကို ကျွန်ုပ်တို့နေထိုင်ရသော အချိန်ကာလနှင့်
တိုင်းတာ၍ မရပါ။

* * *

(၁၄) □ To live long is almost everyone's wish,
but to live well is the ambition of a
few.

◆ အသက်ရှည်စွာ နေထိုင်ရေးဟာ လူတိုင်းရဲ့ ဆန္ဒ
ဖြစ်သော်လည်း ကောင်းမွန်စွာနေထိုင်ရေးကား လူ
အချို့၏ မျှော်မှန်းချက်သာ ဖြစ်ပေတယ်။

* * *

(၁၅) □ The prime of life is the fleeting time between green and over ripe.

◆ ဘဝရဲ့အကောင်းဆုံးအပိုဒ်ဆိုတာ စိမ်းတုန်း (နုစဉ်) နှင့် အမှည့်လွန်တဲ့အကြားက ခဏတာကလေးပဲ။

* * *

(၁၆) □ Where there is love there is life, hatred leads to destruction.

◆ အချစ်ရှိလျှင် ဘဝရှိ၍ အမုန်းတရားဟာ ပျက်စီးခြင်းကို ဦးတည်တယ်။

* * *

(၁၇) □ Our grand business in life is not to see what lies dimly at a distance, but to do what lies clearly at hand.

◆ ကျွန်ုပ်တို့ဘဝတာတွင် အကြီးကျယ်ဆုံးသောအလုပ်ကား အဝေးတွင် တည်ရှိနေသော စိုးတဝါးအရာများကို မျှော်ကြည့်နေရန် မဟုတ်ပေ။ သို့ရာတွင် မျက်မှောက်၌ ထင်ထင်ရှားရှားရှိနေသော အလုပ်များကိုသာ လုပ်ရန်ဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၈) □ Man spends his life in reasoning on the past, complaining of the present,

and trembling for the future.

- ◆ လူသည် သူ၏ဘဝကို အတိတ်ကို ဆင်ခြင်၍ တွေးတောနေခြင်း၊ ပစ္စုပ္ပန်ကို မကြေမချမ်းဖြစ်နေခြင်းနှင့် အနာဂတ်ကာလအတွက် ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်နေခြင်း စသည်တို့ဖြင့်သာ အချိန်ကုန်လွန်ပေတယ်။

- (၁၉) □ There are two tragedies in life. One is not to get your heart's desire. The other is to get it.

- ◆ ဘဝတွင် ဝမ်းနည်းစရာ နှစ်ခုရှိတယ်။ ပထမတစ်ခုမှာ သင့်ရဲ့နှလုံးသားဆန္ဒ အလိုမပြည့်ခြင်းဖြစ်ပြီး ကျန်တစ်ခုမှာ ထိုအရာကို ရရှိခြင်းဖြစ်တယ်။

- (၂၀) □ To make good use of life, one should have in youth the experience of advanced years, and in old age the vigor of youth.

- ◆ ဘဝကို အကောင်းဆုံးအသုံးချရန်မှာ ငယ်ရွယ်စဉ်တွင် ရှေ့နှစ်ပေါင်းများစွာအတွက် အတွေ့အကြုံ ရှိထားရန်လိုပြီး အသက်အရွယ် ရင့်လာသောအခါ

တွင် ငယ်စဉ်ကကဲ့သို့ အားမာန်ရှိရန် လိုပေတယ်။

* * *

(၂၁) □ If life had a second edition how I would correct the proofs:

◆ အကယ်၍ ဘဝတွင် ဒုတိယအကြိမ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမှုမျိုး ရှိလျှင် ကျွန်ုပ်သည် အမှားများကို မည်သို့ ရှာဖွေရမည်နည်း။

* * *

(၂၂) □ All that is worth remembering of life is the poetry of it.

◆ ဘဝနှင့်ပတ်သက်၍ မှတ်သားလောက်တဲ့အရာများဟာ ဘဝရဲ့ ကဗျာပင် ဖြစ်တယ်။

* * *

(၂၃) □ The art of living is more like that of wrestling than that of dancing: the main thing is to stand firm and be ready for an unforeseen attack.

◆ ဘဝ၏ ရပ်တည်ခြင်းဟာ ကခုန်နေခြင်းထက် နပန်း လုံးနေခြင်းနှင့် ပိုတူတယ်။ အဓိကအချက်မှာ ခိုင်ခံ့စွာ ရပ်တည်နိုင်ရန်နှင့် မမျှော်လင့်ဘဲ ထိုးနှက်

၁၃၄ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

တိုက် ခိုက်လာမှုကို အသင့်နေရန်ပင် ဖြစ်တယ်။

* * *

(၂၄) □ Education begins with life.

◆ အသက်(ဘဝ)ဖြစ်တည်လာခြင်းနှင့်အတူ ပညာရေး အစပြုတယ်။

* * *

(၂၅) □ Poverty is your treasure. Do not exchange it for easy life.

◆ ဆင်းရဲနွမ်းပါးခြင်းဟာ သင့်ရဲ့ ရတနာဖြစ်တယ်။ ထိုအရာကို အနေချောင်တဲ့ဘဝနှင့် မလဲလှယ်နှင့်။

* * *

အတွေ့
အကြုံ

EXPERIENCE

(၁) □ Experience is the name men give to their follies and their sorrows.

◆ အတွေ့အကြုံဟူသော ပညတ်ချက်ဟာ လူများက သူတို့၏ မိုက်မဲမှုနှင့် ကြေကွဲဖွယ်ရာဖြစ်ရပ်များကို ပေးထားသော သညာမျှသာ ဖြစ်တယ်။

* * *

(၂) □ In almost every sort of experience there is usually a gain if we look for it.

၁၃၆ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

- ◆ အတွေ့အကြုံတိုင်းလိုလိုတွင် ကျွန်ုပ်တို့ ရှာကြည့် တတ်လျှင် အကျိုးအမြတ်ရှိနိုင်သည်ချည်းပဲ ဖြစ် တယ်။

* * *

(၃) □ To most men experience is like the stern lights of a ship, which illumine only the track it has passed.

- ◆ များသောအားဖြင့် လူတို့အတွက် အတွေ့အကြုံဟာ သင်္ဘော၏ ပဲ့ပိုင်းမှ မီးရောင်နှင့် အလားသဏ္ဍာန် တူပေတယ်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဖြတ်သန်း လာခဲ့သောလမ်းကြောင်းကိုသာ ထိုးပြသောကြောင့် ဖြစ်တယ်။

* * *

(၄) □ The men of action are, only the uncon-
scious instruments of the men of thought.

- ◆ လက်တွေ့အလုပ်သမားတွေဟာ နောက်ဆုံးမှာ တော့ အတွေးသမားတွေရဲ့ လက်သုံးကိရိယာ ဖြစ် တယ်။

* * *

(၅) □ Draw from other people's dangers the lesson that may profit yourself.

- ◆ အခြားလူများတွေ့ခဲ့တဲ့ အခက်အခဲများကို သင်ခန်းစာယူ၍ သင့်အတွက် အကျိုးရှိစေရန် အသုံးပြုပါ။

* * *

(၆) □ Experience is the child of thought and thought is the child of action. We cannot learn men from book.

- ◆ အတွေ့အကြုံဟာ အတွေးအခေါ်ရဲ့ ကလေးငယ်ဖြစ်ပြီး အတွေးအခေါ်ဟာ လုပ်ဆောင်မှုရဲ့ ကလေးငယ်ဖြစ်တယ်။ ကျွန်ုပ်တို့ဟာ လူများရဲ့ အကြောင်းများကို စာအုပ်များမှ မသိနိုင်ပါ။

* * *

(၇) □ I have but one lamp by which my feet are guided, and that is the lamp of experience.

- ◆ ကျွန်ုပ်၏ ခြေထောက်များကို လမ်းပြဖို့ရာ ကျွန်ုပ်တို့တွင် မီးအိမ်တစ်လုံးသာ ရှိပေတယ်။ ထိုမီးအိမ်မှာ အတွေ့အကြုံတည်းဟူသော မီးအိမ်သာ ဖြစ်ပေတယ်။

* * *

(၈) □ A little learning is a dangerous thing.

၁၃၈ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

◆ အနည်းငယ်သာ လေ့လာထားခြင်းဟာ အန္တရာယ်များတယ်။

* * *

(၉) □ Knowledge of the world is dearly bought if at the price of moral purity.

◆ လောကရဲ့ အတွေ့အကြုံများကို စိတ်ဓာတ်သန့်စင်မှု ဈေးနှုန်းနှင့်သာ ပေးဝယ်ရလျှင် အလွန်တန်ဖိုးကြီးမှာဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၀) □ Experience is a good teacher.

◆ အတွေ့အကြုံ ဗဟုသုတဟာ ဆရာကောင်း တစ်ယောက် ဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၁) □ Experience is in the fingers and head. The heart is unexperienced.

◆ အတွေ့အကြုံ၌ ခေါင်းနှင့် လက်ချောင်းကလေးများ ရှိတယ်။ အသည်းနှလုံး၌ အတွေ့အကြုံ မရှိပါ။

* * *

(၁၂) □ Experience is in the name everyone gives to their mistake.

◆ အတွေ့အကြုံဆိုတာ လူသားတိုင်းက သူတို့အမှားများကို ကင်ပွန်းတပ်ထားတဲ့ အမည်ဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၃) □ The burnt child shuns the fire until the next day.

◆ မီးလောင်ခြင်းခံရတဲ့ ကလေးဟာ နောက်တစ်နေ့ မတိုင်မီ မီးကိုရှောင်တယ်။

* * *

(၁၄) □ Experience, if wisdom's friend, her best, if not her foe.

◆ အတွေ့အကြုံဆိုတာ နှိုင်းယှဉ်သိမြင်နိုင်သော ဉာဏ်ရဲ့ မိတ်ဘက်ဖြစ်က အကောင်းဆုံးပင်။ သို့မဟုတ်က ရန်ဘက်ဖြစ်ပေတော့တယ်။

* * *

(၁၅) □ Experience is the best of school master, only the school fees are heavy.

◆ အတွေ့အကြုံဟာ အကောင်းဆုံးဆရာသမား ဖြစ်ကြတယ်။ ကျောင်းလခ တစ်ခုတည်းသာလျှင် တန်ဖိုးကြီးမြင့်လှလေတယ်။

* * *

၁၄၀ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

(၁၆) □ All things are difficult before they are easy.

◆ အားလုံးသော အရာဝတ္ထုဟာ မလွယ်ကူမီ ခက်တယ်။

* * *

(၁၇) □ It is easier to give advice than to bear sufferings man fully.

◆ တွေ့ကြုံခံစားစရာရှိနေသည်များကို ယောက်ျားပီသစွာ တွေ့ကြုံခံစားရန်ထက် အကြံပေးခြင်းက ပို၍ လွယ်ကူတယ်။

* * *

(၁၈) □ An optimist is a guy who has never had much experience.

◆ အကောင်းမြင်ဝါဒသမားတစ်ဦးဆိုသည်မှာ အတွေ့အကြုံ မရင့်ကျက်သောသူဖြစ်တယ်။

* * *

အ
သိ
ပညာ

KNOWLEDGE

(၁) □ The more we study the more we discover our ignorance.

◆ ကျွန်ုပ်တို့သည် ပို၍လေ့လာလေလေ ကျွန်ုပ်တို့အသိ အမြင် နည်းပါးကြောင်း ပို၍ သိလာလေလေ ဖြစ်တယ်။

* * *

(၂) □ He that thinks himself the wisest is generally the greatest fools.

◆ မိမိကိုယ်မိမိ တတ်သိလှပြီဟု ဘဝင်မြင့်နေသူများကား အရူးသွပ်ဆုံးသောသူများသာ ဖြစ်ပေတယ်။

* * *

(၃) □ To be conscious that you are ignorant is a great step to knowledge.

◆ သင့်ကိုယ်သင် ဘာမျှမသိသေးကြောင်း သိထားလျှင် အသိပညာရရှိရေးအတွက် အကြီးမားဆုံးသော ခြေလှမ်းပင် ဖြစ်ပေတယ်။

* * *

(၄) □ An intelligent man never snubs anybody.

◆ ဉာဏ်ရည်ထက်မြက်သူများဟာ အကောင်းဆုံးစွယ်စုံကျမ်းဖြစ်တယ်။

* * *

(၅) □ Knowledge and human power are synonymous.

◆ ဗဟုသုတနှင့် လူသားစွမ်းအားဟာ ခွဲခြား၍မရ။

* * *

(၆) □ Knowledge without sense is double folly.

◆ ဗဟုသုတရှိသော်လည်း စဉ်းစားဉာဏ်မရှိခြင်းဟာ နှစ်ခါမိုက်မဲခြင်းဖြစ်တယ်။

* * *

(၇) □ One cannot know everything.

◆ လူတစ်ယောက်ဟာ အရာရာကို မသိနိုင်ပါပေ။

* * *

(၈) □ Better know nothing than half know many things.

◆ မြောက်မြားစွာသော အကြောင်းခြင်း အများကို တစ်ဝက်တစ်ပျက်သိခြင်းထက် အလျဉ်းမသိခြင်းက ပို၍ကောင်းတယ်။

* * *

(၉) □ The first step to knowledge is to know that we are ignorant.

◆ ကျွန်ုပ်တို့ ဘာကိုမျှမသိသေးခြင်းကို သိလျှင်ကား အသိပညာရရှိရေးအတွက် ပထမခြေလှမ်းပင်။

* * *

(၁၀) □ Wit should be used as a shield for defence rather than as a sword to wound others.

◆ အသိဉာဏ်ပညာကို အခြားသူများအား အနာတရ ဖြစ်စေသော ဓားအဖြစ် အသုံးပြုခြင်းထက် ခုခံ ကာကွယ်သော ဒိုင်းအဖြစ်သာ အသုံးပြုသင့်ပေ တယ်။

* * *

(၁၁) □ Nine tenths of wisdom is being wise in time.

◆ အသိပညာ၏ (၁၀)ပုံ (၉)ပုံဟာ အသိပညာကို အချိန်မီ အသုံးချနိုင်ခြင်းပင် ဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၂) □ Imagination is more powerful than knowledge.

◆ စိတ်ကူးယဉ်တယ်ဆိုတာ ဗဟုသုတထက် ပို၍ အသိဉာဏ်ကွန့်မြူး တန်ဖိုးကြီးတယ်။

* * *

(၁၃) □ He who knows how to be poor knows everything.

◆ မည်သို့ ဆင်းရဲရမည်ကို သိသူသည် အရာရာကို သိတယ်။

* * *

(၁၄) □ Learn not, know not.

◆ သင်ကြားမှုမရှိက သိနားလည်မည် မဟုတ်။

* * *

(၁၅) □ Zeal without knowledge is like expedition to a man in the dark.

- ◆ အသိပညာမပါသော စိတ်ထက်သန်မှုဟာ မှောင်ထဲမှာရှိ။

* * *

- (၁၆) □ Human knowledge is the parent of doubt.

- ◆ လူသားတွေရဲ့ အသိဉာဏ်ဆိုတာ သံသယရဲ့ဖခင်မျှသာ ဖြစ်တယ်။

* * *

- (၁၇) □ No man can be wise on an empty stomach.

- ◆ အူမ မတောင့်တင်းဘဲ မည်သူမျှ အသိဉာဏ်မကြွယ်ဝနိုင်ပေ။

* * *

- (၁၈) □ The wisest man is generally he who thinks himself the least so.

- ◆ ပညာရှင်ကြီးများကား အများအားဖြင့် မိမိကိုယ်မိမိ နိမ့်ချထားသူများသာဖြစ်တယ်။

* * *

- (၁၉) □ If you would thoroughly know anything, teach it to others.

၁၄၆ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

◆ သင် မည်သည့်အရာကိုမဆို ကြေကြေလည်လည် သိလိုလျှင် အခြားသူများအား သင်ကြားပေးပါလေ။

* * *

(၂၀) □ Wisdom is to the mind what health is to the body.

◆ ကျန်းမာရေးဟာ ခန္ဓာကိုယ်အတွက် ဖြစ်သကဲ့သို့ ပင် အသိပညာဟာ ဦးနှောက်အတွက်ဖြစ်တယ်။

* * *

(၂၁) □ Knowledge is the frontier of tomorrow.

◆ ပညာဗဟုသုတ ဆိုသည်မှာ အနာဂတ်နယ်နိမိတ် ဖြစ်တယ်။

* * *

(၂၂) □ Knowledge is proud that he has learned so much. Wisdom is humble that he knows no more.

◆ ဗဟုသုတရှိသူက အများကြီးသင်ယူခဲ့ပြီးပြီဆိုသော အသိနှင့် မာနတက်၏။ အသိပညာရှိသူကမူ “ငါဘာမှမသိသေးပါလား” ဆိုသောအသိဖြင့် နှိမ့်ချ၏။

* * *

(၂၃) □ The only medicine for suffering, crime and all other woes of mankind, is "wisdom".

◆ လူသားမျိုးနွယ်၏ ရန်သူအားလုံး၊ ရာဇဝတ်မှုအားလုံး၊ နာကြည်းစရာအားလုံးအတွက် တစ်ခုတည်းသောဆေးဟာ "အသိပညာ"ဖြစ်တယ်။

* * *

(၂၄) □ Integrity without knowledge is weak and useless, and knowledge without integrity is dangerous and dreadful.

◆ အသိပညာမှာ ရိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်း မပါရင် အားပျော့ပြီး အသုံးမဝင်ပါဘူး။ ရိုးသားဖြောင့်မတ်ခြင်း မရှိတဲ့ အသိပညာဟာလည်း အန္တရာယ်ရှိပြီး ဆိုးရွားကြောက်မက်ဖွယ်လည်း ဖြစ်တယ်။

* * *

(၂၅) □ A little learning is a dangerous thing.

◆ အနည်းငယ်သာ လေ့လာထားခြင်းဟာ အန္တရာယ်များတဲ့အရာတစ်ခုဖြစ်တယ်။

* * *

(၂၆) □ Knowledge is power.

□ ဗဟုသုတဟူသည် စွမ်းအားတန်ခိုးပင်ဖြစ်တယ်။

* * *

(၂၇) □ The wise man must be wise before not after the event.

◆ အသိပညာရှင်ဟူသည် ကိစ္စတစ်ခုကိုပြုပြီးနောက်မှ အသိပညာရှိရမည်မဟုတ်။ မပြုလုပ်ခင်မှာ အသိပညာရှိရမည် ဖြစ်တယ်။

* * *

(၂၈) □ There is only one good, "knowledge" and one evil, "ignorance".

◆ ကောင်းတာတစ်ခုပဲရှိ၏။ “ဗဟုသုတ အကြားအမြင်” ဖြစ်၏။ မကောင်းတာတစ်ခုပဲရှိ၏။ “မသိနားမလည်မှု” ဖြစ်၏။

* * *

(၂၉) □ As for me all I know is that I know nothing.

◆ ကျွန်ုပ်သိသောအရာကား ကျွန်ုပ်သည် ဘာမျှမသိသေးခြင်းကိုသာ။

* * *

(၃၀) □ To know all is to forgive all.

◆ အားလုံးကိုသိပြီးနောက် အားလုံးကို ခွင့်လွှတ်ဖို့။

* * *

(၃၁) □ Learning 'is wealth to the poor, an honour to the rich, an aid to the young and a support to the aged.

◆ လေ့လာခြင်းဟာ ဆင်းရဲသူတို့ရဲ့ ခန့်အပ်ခြင်း ချမ်းသာသူများအတွက် ဂုဏ်ဒြပ်ဖြစ်ကာ ငယ်ရွယ်သူများအတွက် အထောက်အကူဖြစ်ပြီး အသက်ကြီးရင့်သူများအတွက် နှစ်သိမ့်မှုဖြစ်တယ်။

* * *

(၃၂) □ We know accurately when we know little, with knowledge doubt increase.

◆ ကျွန်ုပ်တို့သည် အနည်းငယ်သာသိသောအခါ အတိအကျ သိပေတယ်။ အသိဉာဏ်ကျယ်ဝန်းလာလျှင် ကား သံသယပွားများလာတတ်ပေတယ်။

* * *

(၃၃) □ To be conscious that you ignorant is a great step knowledge.

◆ သင့်ကိုယ်သင် တတ်သိနားလည်ခြင်း အထင်ရှိခြင်း သည်ပင်လျှင် ဗဟုသုတရှိရန် အရေးပါ အရာ ရောက်သောခြေလှမ်းဖြစ်တယ်။

* * *

ဉာဏ်

ပ

ဉာ

WISDOM

(၁) ☐ To know that which before us lies daily life is the prime wisdom.

◆ မိမိ နေ့စဉ်မျက်မှောက်ပြုနေရသော ဘဝတွင် တွေ့မြင်သမျှ အရာအားလုံးကို သိပြီးဆိုလျှင်ကား အသိပညာရဲ့ အထိတ်အထိပ်ပင်။

* * *

(၂) ☐ True wisdom is to know what is best worth knowing, and to do what is best worth doing.

- ◆ အသိပညာရဲ့ အနှစ်သာရကား အသိသင့်ဆုံးသော အရာကို သိရန်နှင့် အလုပ်သင့်ဆုံးသောအရာကို လုပ်ရန်ဖြစ်တယ်။

* * *

- (၃) No man can be wise on an empty stomach.

- ◆ မည်သူမျှ ဗိုက်မပြည့်ဘဲ ပညာရှိမဖြစ်နိုင်ပါ။

* * *

- (၄) Wisdom in the mind is better than money in the hand.

- ◆ ဦးနှောက်ထဲမှ ဉာဏ်ပညာဟာ လက်ထဲမှ ငွေထက် သာ၍ကောင်းတယ်။

* * *

- (၅) The wise man has long ears and a short tongue.

- ◆ ပညာရှိတွင် ရှည်သောနားရွက်နှင့် တိုသောလျှာ ရှိတယ်။

* * *

- (၆) The secret of education is repetition.

၁၅၅ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

◆ အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် ဖတ်မှတ်လျှင် မည်သည့် ပညာမှ မရဘဲ မနေနိုင်။

* * *

(၇) □ A wise man never attempts impossibilities.

◆ ပညာရှိတစ်ဦးဟာ မဖြစ်နိုင်သည်များကို မည်သည့် အခါမျှ မကြိုးပမ်း။

* * *

(၈) □ A wise man's day is worth a fool's life.

◆ ပညာရှိတစ်ဦး၏ တစ်နေ့တာမှာ လူမိုက်တစ် ယောက်၏ ဘဝတာထက် တန်ဖိုးရှိပေတယ်။

* * *

(၉) □ Wisdom is to the mind what health to the body.

◆ ဉာဏ်ပညာဟာ စိတ်အတွက်ဖြစ်သကဲ့သို့ ကျန်းမာမှုမှာ ကိုယ်ခန္ဓာအတွက် ဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၀) □ A man's wisdom is his best friend; folly his worst enemy.

- ◆ လူတစ်ယောက်ရဲ့ အသိပညာဟာ သူ့အတွက် အကောင်းဆုံးသော အဆွေခင်ပွန်းဖြစ်တယ်။ အသိ အမြင်နည်းပါး မိုက်မဲမှုမှာ အဆိုးဝါးဆုံးရန်သူ ဖြစ်ပေတယ်။

* * *

- (၁၁) □ Great men are not always wise.
- ◆ ကြီးကျယ်သောပုဂ္ဂိုလ်များမှာ အခါခပ်သိမ်း ပညာရှိ ဟု မဆိုနိုင်ပါ။

* * *

- (၁၂) □ The foundation of every state is the education of is youth.
- ◆ နိုင်ငံတိုင်းရဲ့ အခြေခံအုတ်မြစ်ဟာ သူငယ်များ၏ ပညာရေးပင် ဖြစ်တယ်။

* * *

- (၁၃) □ Education is the chief defence of nations.
- ◆ ပညာရေးဟူသည် လူမျိုးများအတွက် အဓိကကျ သော ကာကွယ်ရေးဖြစ်တယ်။

* * *

- (၁၄) □ Education is not received. It is achieved.

၁၅၄ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

◆ ပညာဟူသည် ရရှိခြင်းမဟုတ်။ ရယူခြင်းဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၅) □ Wise men make proverbs, but fools repeat them.

◆ ပညာရှိများက စကားပုံကိုပြုလုပ်တယ်။ သို့သော် လူဆန္ဒများက ယင်းတို့ကို မကြာခဏ ပြန်ကျော့ကြတယ်။

* * *

(၁၆) □ The first point of wisdom is to discern that which is false; the second, to know that which is true.

◆ အသိပညာရဲ့ပထမအချက်ဟာ အဘယ်အရာသည် အမှန်အမှားဖြစ်သည်ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းပိုင်းခြားနိုင်ရန်ဖြစ်၍ ဒုတိယအချက်မှာ အမှန်ကိုသိရန်ဖြစ်ပေတယ်။

* * *

(၁၇) □ It is more easy to be wise for others than for ourselves.

◆ မိမိအတွက် အမြော်အမြင်တတ်ရန်ထက် အခြားသူများအတွက် မြော်မြင်တတ်ရန် ပို၍လွယ်ကူပေတယ်။

* * *

(၁၈) □ Our chief wisdom consist in knowing our follies and faults, that we may correct them.

◆ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အဓိကပညာဟာ ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ မှားယွင်းမှုများနှင့် မိုက်မဲမှုများကို သိနားလည်ခြင်း တွင် တည်ပေတယ်။ သို့မှသာ ကျွန်ုပ်တို့ပြုပြင်နိုင် ကြပေမယ်။

* * *

(၁၉) □ Learn, compare, collect the facts!

◆ သင်ယူပါ၊ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါ။ အချက်အလက်တွေ ကို ရှာဖွေစုဆောင်းပါ။

* * *

(၂၀) □ Man is a rational animal.

◆ လူဟာ စဉ်းစားဉာဏ်ရှိသောသတ္တဝါ ဖြစ်တယ်။

* * *

(၂၁) □ A successful man possesses a great spiritual understanding.

◆ အောင်မြင်တဲ့သူမှာ ကြီးမားသော လေးနက်သော အသိဉာဏ်ရှိတယ်။

* * *

၁၅၆ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

(၂၂) □ Wisdom and learning are not synonymous. They help each other but they are not the same.

◆ ဉာဏ်ပညာနှင့် လေ့လာခြင်းဟာ ခေါင်းနှင့်ပန်းကဲ့သို့ မဟုတ်ပေ။ ၎င်းတို့သည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု အထောက်အကူပြုကြသော်လည်း တစ်ခုတည်းမဟုတ်ပေ။

* * *

(၂၃) □ Wisdom is only found in truth.

◆ ပညာကို သစ္စာတရား၌သာ ရှာဖွေတွေ့ရှိနိုင်ပေတယ်။

* * *

(၂၄) □ He that thinks himself the wisest is generally the gratest fool.

◆ မိမိကိုယ်ကိုသာ ပညာအရှိဆုံးသော ပုဂ္ဂိုလ်ဟု ထင်မှတ်နေသူမှာ အမိုက်မဲဆုံးသောသူသာ။

* * *

(၂၅) □ As for me, all I know is I know nothing.

◆ ကျွန်ုပ်သိသမျှမှာ ကျွန်ုပ်ဟာ ဘာကိုမျှမသိသေးခြင်းပင်ဖြစ်တယ်။

(၂၆) □ He is wise who knows the sources of knowledge who knows who has written and where it is to be found.

◆ အသိပညာ၏ ရေသောက်မြစ်ကိုသိသူဟာ ပညာရှိမည်တယ်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကား စာပေကို မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ် ရေးသား၍ မည်သည့်နေရာတွင် ရှာဖွေရမည်ကို သိသောကြောင့် ဖြစ်ပေတယ်။

* * *

(၂၇) □ It is by education I learn to do by choice, what other men do by the constraint.

◆ ပညာရေးကြောင့်သာလျှင် ကျွန်ုပ်သည် အလုပ်ကို ရွေးချယ်ဖို့ တတ်သိလာခဲ့တယ်။ အခြားသူများကား စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့မှု အကြပ်အတည်းကြောင့်သာ လုပ်ကြရပေတယ်။

* * *

(၂၈) □ Education is the cheap defense of nations.

◆ ပညာရေးဟာ တိုင်းပြည်ရဲ့ ဈေးအသက်သာဆုံးသော ကာကွယ်ရေးစရိတ်ပင် ဖြစ်တယ်။

* * *

၁၅၈ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

(၂၉) □ Education does not mean teaching people to know what they do not know; it means teaching them to behave as they do not behave.

◆ ပညာရေးဟူသည်မှာ လူတွေမသိသေးသော အရာများကို သိအောင် သင်ကြားပေးရေးမဟုတ်ပါ။ ပညာရေး၏သဘောကား လူတွေမပြုမူသေးသော အချက်များကို လိုက်နာအောင် ဆောင်ရွက်ရေး ဖြစ်ပေတယ်။

(၃၀) □ A fool sees not the same that a wise man sees.

◆ ပညာရှင်တစ်ဦးမြင်သော သစ်ပင်ကို ပညာမဲ့တစ်ယောက် မမြင်နိုင်ပါ။

(၃၁) □ Education begins with life.

◆ အသက်ဖြစ်တည်လာခြင်းနှင့်အတူ ပညာရေး အစပြု၏။

(၃၂) □ Even the wise err.

◆ ပညာရှိ သတိဖြစ်ခဲ့။

(၃၃) □ There is no greater art in life than the art of successful living.

◆ ကြီးပွားအောင်မြင်စွာ နေထိုင်ခြင်းထက် ပိုမိုကြီး
သော အတတ်ပညာသည် ဘဝတွင်မရှိပါ။

(၃၄) □ Beware of the advice of people who want to gain something from you.

◆ မိမိထံက တစ်စုံတစ်ရာ အကျိုးအမြတ်ကို ရယူ
လိုလို့ ပြောတဲ့သူတွေရဲ့ အကြံဉာဏ်ကို သတိထား
ကြရမှာဖြစ်တယ်။

(၃၅) □ To make your children capable of honesty is the beginning of education.

◆ သင်၏ကလေးငယ်များအား ရိုးသားစေရန် ပြုလုပ်
ခြင်းဟာ ပထမဦးဆုံး ပညာရေးပဲဖြစ်တယ်။

(၃၆) □ The education of the human mind commences in the cradle.

◆ လူသား၏ အသိဉာဏ်အတွက် ပညာရေးကား
ပုခက်အတွင်းမှ စတင်လာခဲ့ပေတယ်။

(၃၇) □ If a man empties his purse into his head, no one can take it from him.

◆ အကယ်၍ အကြင်သူတစ်ဦးဟာ သူ့ရဲ့ပိုက်ဆံအိတ်ကို သူ့ဦးခေါင်းအတွက် သွန်မှောက်လိုက်ချေကသူ့ထံမှ မည်သူမျှ မယူနိုင်တော့ပါ။

* * *

(၃၈) □ The best qualification of a prophet is to have a good memory.

◆ တမန်တော်တစ်ဦးရဲ့ အရည်အချင်းမှာ မှတ်ဉာဏ်ကောင်းခြင်းပင် ဖြစ်တယ်။

* * *

(၃၉) □ A wise man will make more opportunities than he finds.

◆ ဉာဏ်ပညာရှိသူတစ်ဦးဟာ သူ့၌ရှိသော အခွင့်အရေးထက် ပို၍ အခွင့်အရေးများ ရရှိအောင် ပြုလုပ်ပေလိမ့်မယ်။

* * *

(၄၀) □ A man remains wise so long as he seeks wisdom. The moment he thinks he has found it, he becomes a fool.

◆ လူတစ်ယောက်သည် ဉာဏ်ပညာကို ရှာဖွေနေသမျှ ကာလပတ်လုံး ဉာဏ်ပညာကို တွေ့သည်ဟု ထင် မြင်လိုက်သည့်အခါ၌ လူရှူးလူမိုက်တစ်ဦး ဖြစ်လာ တယ်။

* * *

(၄၁) □ The wise man doesn't compete; there- fore nobody can compete with him.

◆ ပညာရှိသည် မယှဉ်ပြိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် သူ့အား မည်သူမျှ မယှဉ်ပြိုင်နိုင်ပေ။

* * *

(၄၂) □ The best education in the world is that got by struggling to get a living.

◆ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကောင်းဆုံးသော ပညာရေး ဟု သည်ကား ဘဝတည်မြဲရေးအတွက် ရုန်းကန် တိုက်ခိုက်ခြင်းမှ ရရှိလာခြင်းသာဖြစ်တယ်။

* * *

(၄၃) □ The things taught in schools and col- leges are not an education, but the means of education.

◆ ကျောင်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များတွင် သင်ကြား နေသော ဘာသာရပ်များဟာ ပညာရေးမဟုတ်ပေ။

၁၆၂ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

သို့ရာတွင် ပညာရေးရဲ့ နည်းလမ်းမျှသာဖြစ်တယ်။

* * *

(၄၄) □ Education is a debt due from the present to future generations.

◆ ပညာရေးဆိုသည်မှာ အနာဂတ် လူ့အနွယ်များ အတွက် ပစ္စုပ္ပန်မှ ပေးဆပ်နေရခြင်းသာတည်း။

* * *

(၄၅) □ A little group of wise hearts is better than a wilderness of fools.

◆ ဉာဏ်ပညာရှိတဲ့ အုပ်စုကလေးဟာ လူရှူးလူမိုက် အုပ်စုကြီးထက် ပို၍ကောင်းတယ်။

* * *

(၄၆) □ Even the wise error.

◆ ပညာရှိမှန်သော်လည်း အမှားက မကင်းနိုင်။

* * *

(၄၇) □ None patient but the wise.

◆ ပညာရှိမှလွဲ၍ မည်သူမျှ သည်းခံခြင်းမရှိ။

* * *

(၄၈) □ Cleverness is not wisdom.

◆ ပါးနပ်လိမ္မာခြင်းဟာ ဉာဏ်ပညာမဟုတ်။

* * *

(၄၉) □ Disappointment is the nurse of wisdom.

◆ စိတ်ပျက်အားငယ်ခြင်းဟာ ဉာဏ်ပညာရဲ့ သူနာပြုဆရာမ ဖြစ်တယ်။

* * *

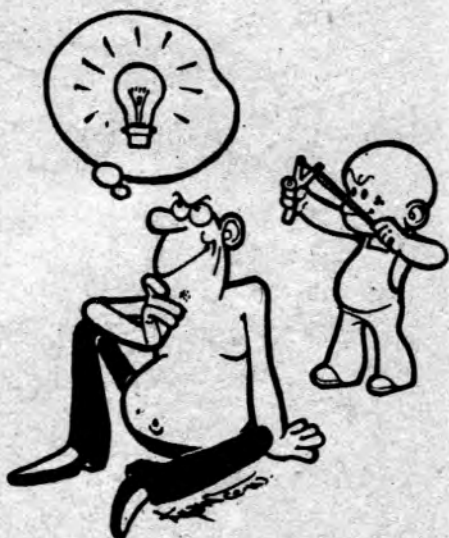
(၅၀) □ The roots of education bitter but fruit is sweet.

◆ ပညာရေးရဲ့ အမြစ်များဟာ ခါးသော်လည်း အသီးမှာ ချိုတယ်။

* * *

အကြံ
ဉာဏ်

ADVICE

(၁) The worst man often give the best advice.

◆ တစ်ခါတစ်ရံ အဆိုးဆုံးသောသူများထံမှပင် အကြံကောင်း၊ ဉာဏ်ကောင်းများ ရတတ်ပေတယ်။

* * *

(၂) Good counsel has no price.

◆ ကောင်းသောအကြံ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်။

* * *

(၃) No advice to a father.

◆ အဖေကို ဆရာမလုပ်ပါနှင့်။

* * *

(၄) □ Everybody is wise after the event.

◆ လူမိုက်နောက်မှ အကြံရ။

* * *

(၅) □ Men give away nothing so liberally as their advice.

◆ လူတွေဟာ သူတို့ရဲ့ အကြံဉာဏ်လောက် ဘယ်အရာကိုမျှ ရက်ရက်ရောရောပေးသောအရာ မရှိပါ။

* * *

(၆) □ Memory is the diary that we all carry about with us.

◆ မှတ်ဉာဏ်ဆိုသည်မှာ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံးနှင့်အတူ သယ်ဆောင်သွားသည့် နေ့စဉ်မှတ်တမ်းပင် ဖြစ်တယ်။

* * *

(၇) □ Peace rules the day, where reason rules the mind.

◆ အသိဉာဏ်ကို ဆင်ခြင်မှုတရားများ စိုးမိုးသောအခါ ထိုကာလဟာ ငြိမ်းချမ်းရေးကို စိုးမိုးသောကာလ ဖြစ်ပေတယ်။

* * *

၁၆၆ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

(၈) □ When a man seeks your advice he generally wants your praise.

◆ လူတစ်ယောက် သင့်ထံမှ အကြံဉာဏ်တောင်းခြင်းမှာ အထူးသဖြင့် သူ့အား ချီးကျူးစေချင်သောကြောင့်သာ ဖြစ်ပေမည်။

* * *

(၉) □ It is easy when we are in prosperity to give advice to the afflicted.

◆ ကျွန်ုပ်တို့ ကြီးပွားနေသောအချိန်တွင် ဒုက္ခရောက်နေသူများအား အကြံဉာဏ်ပေးရသည်မှာ လွယ်ကူလှပေတယ်။

* * *

(၁၀) □ Beware of the advice of people who want to gain something from you.

◆ မိမိထံက တစ်စုံတစ်ရာ အကျိုးအမြတ်ကို ရယူလိုလို့ ပြောတဲ့သူတွေရဲ့ အကြံဉာဏ်ကို သတိထားကြရမှာဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၁) □ Where there's a will there's a way.

◆ လိုလျှင်ကြံဆ၊ နည်းလမ်းရ။

* * *

(၁၂) □ Memory is the receptacle and sheath of all knowledge.

◆ မှတ်ဉာဏ်ဟာ ဗဟုသုတအားလုံးရဲ့ ထည့်သွင်းသိုလှောင်ရာ နေရာဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၃) □ Many receive advice, only the wise profit it.

◆ များစွာသောသူတွေဟာ အကြံဉာဏ်ကောင်းများရသော်လည်း ပညာရှိသူများသာ ထိုအကြံဉာဏ်ကောင်းများကို အသုံးပြုတယ်။

* * *

(၁၄) □ To accept good advice is but increase one's own ability.

◆ ကောင်းသောအကြံပေးချက်များကို လက်ခံခြင်းကား မိမိအရည်အသွေးကို တိုးတက်စေတယ်။

* * *

(၁၅) □ Aim for the high.

◆ မြင့်မြင့်ကြံ။

* * *

(၁၆) □ To have ideas is to gather flowers: to think, is to weave them into garlands.

၁၆၈ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

◆ အကြံဉာဏ်များရှိခြင်းဟာ ပန်းများကို စုဆောင်
သည်နှင့်တူပြီး စဉ်းစားတွေးခေါ်သည်မှာ ပန်းကုံး
များအဖြစ် သိခြင်းနှင့် တူညီတယ်။

* * *

(၁၇) □ Memories are key not to the past but
to future.

◆ မှတ်ဉာဏ်ကား အတိတ်ကိုဖွင့်ရန် သော့မဟုတ်။
အနာဂတ်ကိုဖွင့်ရန် သော့ဖြစ်တယ်။

* * *

ချမ်း
သာ
ခြင်း

RICHES

(၁) ☐ Everyman is rich or poor according to the proportion between his desires and his enjoyments.

◆ လူတိုင်းရဲ့ ချမ်းသာမှု၊ ဆင်းရဲမှုဆိုတာ လူတွေရဲ့ တောင်းတမှုဆန္ဒများနှင့် သူတို့၏ ပျော်ရွှင်ခံစားမှု အချိုးအစား အတိုင်းအတာရသာလျှင် ဖြစ်ပေတယ်။

* * *

(၂) ☐ Contentment is natural, wealth luxury is artificial poverty.

၁၇၀ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

◆ ရောင့်ရဲခြင်းကား သဘာဝကျသော ချမ်းသာမှု ဖြစ်တယ်။ စည်းစိမ်ခံစားခြင်းကား ဖန်ဆင်းထားသော ဆင်းရဲခြင်းသာ ဖြစ်တယ်။

* * *

(၃) □ In this world, it is not what we take up, but what we give up, that makes us rich.

◆ ဤလောကကြီးမှာ ကျွန်ုပ်တို့ ရယူနေခြင်းမဟုတ်။ ပေးဆပ်နေရခြင်းသာ ဖြစ်တယ်။ ထိုသည်လျှင် ကျွန်ုပ်တို့အား ချမ်းသာမှုကို ပေးပါတယ်။

* * *

(၄) □ It riches increase, set not your heart upon them.

◆ သင်ဟာ ကြီးပွားချမ်းသာတဲ့အခါ ထိုသို့ ကြီးပွားချမ်းသာလာခြင်းကို စွဲလမ်းမနေသင့်ပေ။

* * *

(၅) □ All wealth is the product of labour.

◆ ဓနဥစ္စာ ချမ်းသာမှုတွေဟာ အလုပ်ရဲ့ ဖန်တီးမှုကြောင့်သာလျှင် ဖြစ်ပေတယ်။

* * *

(၆) □ If you would be wealthy, think of saving as well as of getting.

◆ အကယ်၍ သင် ပစ္စည်းဥစ္စာ ကြွယ်ဝချမ်းသာလိုလျှင် ရှာဖွေခြင်းထက် စုဆောင်းခြင်းကိုသာ စဉ်းစားသင့်ပေတယ်။

* * *

(၇) □ Riches either serve or govern the possessor.

◆ ပစ္စည်းဥစ္စာ ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုဟာ ပိုင်ဆိုင်သူအား အလုပ်အကျွေးပြုလျှင်ပြု၊ သို့မဟုတ် လွှမ်းမိုးတတ်ပေတယ်။

* * *

(၈) □ He is happiest, be he king or peasant who finds peace in his home.

◆ မင်းဧကရာဇ်ပင်ဖြစ်စေ၊ ဆင်းရဲသားလယ်သမားပင်ဖြစ်စေ၊ မိမိနေအိမ်၌ ငြိမ်းချမ်းသာယာမှသာလျှင် အပျော်ရွှင်ဆုံးဖြစ်တယ်။

* * *

(၉) □ Riches are not end of life, but an instrument of life.

၁၇၂ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

◆ ချမ်းသာခြင်းဟာ ဘဝရဲ့ အဆုံးစွန်မဟုတ်။ သို့သော် ဘဝကိရိယာတစ်ခုမျှသာ ဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၀) □ Since we cannot get what we like, let us like what we can get.

◆ ကျွန်ုပ်တို့အလိုရှိသော အရာကို မရလျှင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့ရနိုင်သောအရာနှင့်ပင် ကျေနပ်နှစ်သိမ့်ကြစို့။

* * *

(၁၁) □ Joy is not in things, but in us.

◆ ပျော်ရွှင်မှုဟာ အရာဝတ္ထုများ၌ မရှိ။ ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တွင်းတွင်သာရှိတယ်။

* * *

(၁၂) □ Behind every great fortune there is a crime.

◆ အကြီးအကျယ် ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုတိုင်း နောက်ကွယ်၌ ရာဇဝတ်မှုတစ်ခု ရှိစမြဲ။

* * *

(၁၃) □ It is better to live rich than to die rich.

◆ ခမ်းခမ်းနားနား သေဆုံးရသည်ထက် ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းက ပို၍ကောင်းမွန်တယ်။

(၁၄) □ No man is rich who want any more than he has got.

◆ မိမိတွင်ရှိနေသည်ထက် ပိုလိုချင်သူ မှန်သမျှသည် မချမ်းသာပေ။

* * *

(၁၅) □ Happiness is a perfume you cannot pour on others without getting a few drops on yourself.

◆ ပျော်ရွှင်မှုဟူသည့် ရေမွှေးကို သင့်ကိုယ်ပေါ်သို့ အနည်းငယ်မလောင်းဘဲနှင့် အခြားလူများအပေါ် မလောင်းနိုင်ပေ။

* * *

(၁၆) □ Wealth, after all, is a relative thing, since he that has little, and want less, is richer than he that has much, and wants more.

◆ ပစ္စည်းဥစ္စာချမ်းသာမှု ဟူသည်မှာ အပြန်အလှန် ဆက်သွယ်မှုသဘောရှိ၏။ ပစ္စည်းနည်းနည်းသာ ရှိပြီး နည်းနည်းသာလိုလားတောင့်တသူအဖို့ ပစ္စည်းများသာရှိပြီး များများလိုချင်တပ်မက်သူထက် ပို၍ ချမ်းသာပေတယ်။

* * *

(၁၇) □ He is richest who is content with the least, for content is the wealth of nature.

◆ ရသမျှနှင့် ရောင့်ရဲတင်းတိမ်နိုင်သူသာလျှင် အချမ်းသာဆုံးသောသူ ဖြစ်ပေတယ်။ ရောင့်ရဲတင်းတိမ်နိုင်ခြင်းသည်သာလျှင် ချမ်းသာမှု၏ သဘာဝဖြစ်သော နိကြောင့် ဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၈) □ Choose such pleasures as recreate much and cost little.

◆ အကုန်အကျလည်းနည်း များစွာလည်း ပျော်ရွှင်စေနိုင်သော ပျော်ရွှင်မှုကို ရွေးချယ်ပါလေ။

* * *

(၁၉) □ The pleasures of the rich are bought with the tears of the poor.

◆ ငွေကြေးရှင်တွေရဲ့ ပျော်ရွှင်မှုတွေဟာ ဆင်းရဲသားတွေရဲ့ မျက်ရည်နဲ့ ဝယ်ယူခဲ့ရပေတယ်။

* * *

(၂၀) □ Poverty wants some things, luxury aspires to all things.

◆ ဆင်းရဲသည့်အခါတွင် တောင့်တမှု အနည်းငယ်သာ ရှိပြီး ချမ်းသာပြည့်စုံလာသည့်အခါတွင် အရာရာကို လိုလားတောင့်တလေတယ်။

* * *

(၂၁) □ The bed has become a place of luxury to me: I would not exchange it for all the thrones in the world.

◆ အိပ်ရာဟာ ကျွန်ုပ်အတွက် အကောင်းဆုံး ဇိမ်ယူ နားနေရာနေရာဖြစ်တယ်။ ဤနေရာကို ကမ္ဘာပေါ်ရှိ မည်သည့်ထီးနန်းပလ္လင်များနှင့်မျှ မလဲနိုင်ပါ။

* * *

(၂၂) □ Life is short. The sooner that a man begins to enjoy his wealth the better.

◆ ဘဝဟာ တိုတောင်းလှတယ်။ လူတစ်ယောက်အဖို့ ရာ သူ့ရဲ့ ချမ်းသာမှုကို အမြန်ဆုံးခံစားဖြစ်ခြင်း သည်သာလျှင် သူ့အတွက် အကောင်းဆုံးဖြစ်ပေ တယ်။

* * *

(၂၃) □ The greatest humbug in the world is the idea that money can make a man happy.

- ◆ လောကကြီးမှာ ငွေကြေးဥစ္စာကံ လူတစ်ယောက်အား ပျော်ရွှင်ချမ်းသာမှု ပေးနိုင်တယ်ဆိုသော အယူအဆမှာ အကြီးဆုံးသော လိမ်လည်လှည့်ဖြားချက်သာ ဖြစ်တယ်။

- (၂၄) □ The contented man is never poor; the discontented never rich. Whether happiness may come or not, one should try and prepare one's self to do without it.

- ◆ ရောင့်ရဲနိုင်သောသူမှာ ဘယ်သောအခါမျှ မဆင်းရဲပါ။ မရောင့်ရဲနိုင်သူသာ ဘယ်သောအခါမျှ မချမ်းသာပါ။ ပျော်ရွှင်မှုရှိသည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ ပျော်ရွှင်မှုမရှိဘဲ နေတတ်အောင် ကြိုးစားပြင်ဆင်ထားသင့်ပေတယ်။

- (၂၅) □ If a rich man is proud of his wealth, he should not be praised until it is known how he employ it.

- ◆ အကယ်၍ ချမ်းသာသူတစ်ယောက်ဟာ သူ့ရဲ့ ချမ်းသာကြွယ်ဝမှုကို ဝင့်ကြွားနေပါမူ သူသည်

မည်ကဲ့သို့ ချမ်းသာကြွယ်ဝလာသည်ကို မသိရ
သေးမီ ချီးမွမ်းခြင်း မပြုအပ်ပေ။ -

* * *

(၂၆) □ A multitude of small delights constitute happiness.

◆ သေးငယ်သော စိတ်ကျေနပ်မှုလေး များစွာသည်
ပျော်ရွှင်မှုကြီးတစ်ခုကို ဖြစ်စေတယ်။

* * *

စကား
ပြော
ခြင်း

TALKING CONVERSATION

(၁) □ He who knows does not speak, he who speaks does not know.

◆ သိသောသူသည် မပြော၊ မသိသောသူသာ ပြောတယ်။

* * *

(၂) □ Eloquence is the mistress of all the arts.

◆ စကားပြောကောင်းခြင်းဟာ အတတ်ပညာအားလုံးရဲ့ ဇနီးဖြစ်တယ်။

* * *

(၃) □ Give your tongue more holiday than your hands or eyes.

◆ သင့်ရဲ့လက်များနှင့် မျက်လုံးများထက် လျှာကို ပိုမိုအားလပ်ချိန်ပေးပါ။

* * *

(၄) □ The wise man has long ears and a short tongue.

◆ ပညာရှိတွင် ရှည်သောနားရွက်နှင့် တိုသောလျှာ ရှိတယ်။

* * *

(၅) □ Even wit is a burden when it talks too long.

◆ စကားကြောရှည်လွန်းရင် အာဝဇ္ဇန်းကောင်းသော်လည်း နားပူ ဝန်ပိလာပါတယ်။

* * *

(၆) □ One nice thing about egotists: they don't talk about other people.

◆ အတ္တသမားတွေရဲ့ ကောင်းကွက်တစ်ခုက သူတို့ဟာ တခြားသူတွေအကြောင်း မပြောခြင်းပါပဲ။

* * *

၁၈၀ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

(၇) □ If you repeat the mistakes of others, you won't have time for your own.

◆ သူများအမှားအယွင်းကိုသာ ထပ်ကာတလဲလဲ ပြောနေရင် ကိုယ့်အမှားပြောဖို့ အချိန်ရှိမှာ မဟုတ်ဘူး။

* * *

(၈) □ No wisdom to silence.

◆ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းထက် လိမ္မာခြင်းမရှိ။

* * *

(၉) □ Silence is sometimes the severest criticism.

◆ တစ်ခါတစ်ရံ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းသည်ပင်လျှင် အပြင်းထန်ဆုံးသော ဝေဖန်ရေးပဲဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၀) □ A life travels round the world while truth is putting on the boots.

◆ သစ္စာစကားက ဖိနပ်စီးနေတုန်းမှာ မုသားစကားက ကမ္ဘာပတ်ခရီးလှည့်ပြီးပါပြီ။

* * *

(၁၁) □ If evil be said of it, and it is true, correct; if it be a lie, laugh at it.

- သင့်အကြောင်း မကောင်းပြော၍ ဟုတ်မှန်နေလျှင် ပြုပြင်လိုက်ပါ။ မဟုတ်မမှန် မုသားဖြစ်နေလျှင် ဟားတိုက် ရယ်ပစ်လိုက်ပါ။

- (၁၂) □ Every word that a president says weigh a ton.
- ◆ သမ္မတပြောတဲ့စကားလုံးတိုင်းဟာ အလေးချိန် တစ်တန် ရှိပါတယ်။

- (၁၃) □ Wise men make proverbs, but fools repeat them.
- ◆ ပညာရှိများက စကားပုံကို ပြုလုပ်တယ်။ သို့သော် လူအန္တများက ယင်းတို့ကို မကြာခဏ ပြန်ကျော့ကြတယ်။

- (၁၄) □ The heart of a fool is in his mouth but the mouth of a wise man is in his heart.
- ◆ အရူးရဲ့ အသည်းနှလုံးကား သူ့ရဲ့ပါးစပ်ထဲတွင် ရှိတယ်။ သို့သော် ပညာရှိရဲ့ပါးစပ်မှာ သူ့ရဲ့

၁၈၂ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

အသည်းနှလုံးတွင် တည်တယ်။

* * *

(၁၅) ☐ Beware of the advice of people who want to gain something from you.

◆ မိမိထံက တစ်စုံတစ်ရာအကျိုးအမြတ်ကို ရယူလိုလို ပြောတဲ့သူတွေရဲ့ အကြံဉာဏ်ကို သတိထားကြရမှာ ဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၆) ☐ A lie has no feet.

◆ မုသားတွင် ခြေထောက်မရှိ။

* * *

(၁၇) ☐ Learn to listen. Opportunity sometimes knocks very softly.

◆ နားထောင်တတ်ပါ။ အခွင့်အရေးဟာ တစ်ခါတစ်ရံ တံခါးကို အသံတိုးစွာ ခေါက်တတ်တယ်။

* * *

(၁၈) ☐ He that is not open to conviction, not qualified for discussion.

◆ မိမိယုံကြည်ချက်ကို ပွင့်လင်းရိုးသားစွာ ထုတ်ဖော် မပြောသူကား ဆွေးနွေးပွဲနှင့် မထိုက်တန်ချေ။

* * *

(၁၉) □ Deep lies the heart's language.

◆ နှလုံးသားထဲမှစကား နက်နဲစွာတည်နေတယ်။

* * *

(၂၀) □ A wisemen reflects before he speak; a fool speaks, and then reflects on what he has untttered.

◆ ပညာရှိသောသူဟာ စကားမပြောမီ စဉ်းစားတယ်။ လူမိုက်တွေသာ စကားပြောဆိုပြီးမှ သူတို့ ဘာပြောတာကို ပြန်၍စဉ်းစားတတ်ကြလေတယ်။

* * *

(၂၁) □ Know how to listen, and you will profit even from those who talks badly.

◆ သင် မည်ကဲ့သို့နားထောင်ရမှာကိုသိရင် အဆိုးဝါးဆုံး ပြောဆိုတတ်သူများထံမှပင်လျှင် အမြတ်ထွက်နိုင်ပေတယ်။

* * *

(၂၂) □ They think too little who talk too much.

◆ စကားများများပြောသူများဟာ နည်းနည်းသာ တွေးတောသူများ ဖြစ်ကြပေတယ်။

* * *

၁၈၄ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

- (၂၃) □ Silence is one great art of conversation.
◆ ဆိတ်ဆိတ်နေခြင်းကား စကားပြောဆိုမှုရဲ့ အကြီးအကျယ်ဆုံးသော အတတ်ပညာတစ်ခုပါ။

* * *

- (၂၄) □ Few words are the best.
◆ စကားနည်းခြင်းသည် အကောင်ဆုံး။

* * *

- (၂၅) □ Conversation is the laboratory and workshop of the student.
◆ စကားပြောခြင်းဟာ ကျောင်းသားရဲ့ ဓာတ်ခွဲခန်းနှင့် အလုပ်ရုံဖြစ်တယ်။

* * *

- (၂၆) □ Ask no questions and I'll tell you no fibs.
◆ မည်သည့်မေးခွန်းကိုမျှ ကျွန်ုပ်ကို မမေးပါနှင့်။ ကျွန်ုပ် မုသားပြောမည်မဟုတ်။

* * *

- (၂၇) □ Praise undeserved is scandal in disguise.

◆ မချီးကျူးသင့်တဲ့ ချီးကျူးခြင်းဟာ ပုံဖျက်၍ ပုတ်ခတ်ပြောဆိုခြင်းဖြစ်တယ်။

* * *

(၂၈) □ Call a spade a spade.

◆ အရှိကို အရှိအတိုင်းပြောပါ။

* * *

(၂၉) □ Talkers are no good doers.

◆ စကားများသူများကား အလုပ်ကောင်းကောင်း လုပ်သူများ မဟုတ်ကြပေ။

* * *

(၃၀) □ Rumour is a great traveller.

◆ ကောလာဟလဟာ တကယ့်ခရီးသည်ကြီး ဖြစ်ပါတယ်။

* * *

(၃၁) □ A rumour without a leg to stand on will get around some other way.

◆ ရပ်တည်စရာ ခြေတစ်ဖက်မှမရှိတဲ့ ကောလာဟလ သတင်းဟာ တစ်နည်းနည်းနဲ့ ရောက်လာဦးမှာပါ။

* * *

(၃၂) □ Gossip is the henchman of rumour and scandal.

◆ အတင်းပြောခြင်းဟာ ကောလာဟလနှင့် ကျော်မကောင်း ကြားမကောင်းသတင်းရဲ့ လက်မရွံ့ နောက်လိုက်ဖြစ်တယ်။

* * *

(၃၃) □ He that knows when to speak knows when to the silent.

◆ မည်သည့်အခါတွင် စကားပြောရမည်ကို သိသောသူဟာ မည်သည့်အခါတွင် ဆိတ်ဆိတ်နေရမည်ကို သိတယ်။

* * *

(၃၄) □ Rumours is a pipe, blown by surmise, jealousies, conjectures.

◆ ကောလာဟလဆိုသည်မှာ ရမ်းသမ်း၍ ထင်မြင်ချက်များ၊ မနာလိုမှုများနှင့် အချက်လေးတစ်ချက်ပေါ် မူတည်၍ ထင်မြင်ချက်များကြောင့် မှုတ်တဲ့ ပလွေတစ်ခုဖြစ်တယ်။

* * *

(၃၅) □ I believe there is nothing among mankind seifter than rumour.

◆ လူသားတို့နှင့်ပတ်သက်သမျှတွင် အမြန်ဆုံးအရာ
ဟာ ကောလာဟလပင်ဖြစ်တယ်။

* * *

(၃၆) □ A noisy man is always in the right.

◆ ကျယ်ကျယ်လောင်လောင်ပြောတတ်သူဟာ အမြဲ
တမ်း မှန်ကန်တယ်။

* * *

(၃၇) □ If you speak insults you shall also hear
them.

◆ အကယ်၍ သင်ဟာ စော်ကားတဲ့စကားတွေကို
ပြောလျှင် သင်ဟာလည်း ထိုစကားတွေကို ကြားရ
လိမ့်မယ်။

* * *

(၃၈) □ When angry, count ten before you
speak; if very angry, count a hundred.

◆ အကယ်၍ သင်ဟာ ဒေါသဖြစ်နေပါက စကား
မပြောမီ တစ်ဆယ်အထိ ရေတွက်ပါ။ အကယ်၍
အလွန်အမင်း ဒေါသဖြစ်နေပါက တစ်ရာအထိ
ရေတွက်ပါ။

* * *

(၃၉) □ An angry man opens his mouth and shuts his eyes.

◆ ဒေါသဖြစ်နေသူဟာ ပါးစပ်ကိုဖွင့်၍ မျက်စိများကို ပိတ်ထားတယ်။

* * *

(၄၀) □ There cannot be a greater rudeness than to interrupt another in the current of his discourse.

◆ အခြားသူတစ်ယောက် စကားပြောနေစဉ်တွင် ဝင်ရောက်၍ နှောင့်ယှက်ဖျက်ဆီး ပြောဆိုခြင်းထက် ရိုင်းစိုင်းမှုကား မရှိတော့ပါ။

' * * *

(၄၁) □ Wise man say nothing in dangerous.

◆ ပညာရှိများဟာ အန္တရာယ်များတဲ့ အချိန်များ၌ တစ်လုံးတစ်ပါးမျှပင် မပြောပါ။

* * *

(၄၂) □ Talkative people who wish to be loved are hated; when they desire to be pleased they are bored; when they think they are admired, they are laughed at; they injure their friends, benefit their enemies, and ruined themselves.

□ စကားများသူများဟာ ချစ်ခင်မှုကို လိုလားသောကြောင့် ပြောသော်လည်း အမှန်းခံရ၏။ သူတို့အား နှစ်သက်စေလိုသောကြောင့် ပြောသောအခါ ငြီးငွေ့ခြင်းခံရတယ်။ သူတို့အား အထင်ကြီးစေလိုသောကြောင့် ပြောသောအခါတွင်လည်း လူရယ်ခံရတယ်။ သူတို့ကား မိတ်ဆွေများကို ထိခိုက်နစ်နာစေ၍ ရန်သူများကို အကျိုးရှိစေပြီး နောက်ဆုံးတွင် သူတို့ကိုယ် သူတို့ ဖျက်ဆီးလိုက်ကြပေတော့တယ်။

- (၄၃) □ Man is language animal.
- ◆ လူဟာ ဘာသာစကားကို ဖန်တီးခဲ့ကြတယ်။

- (၄၄) □ There are people so addicted to exaggeration that they can't tell truth without lying.
- ◆ ချဲ့ကားပြောဆိုခြင်းကို အရိုးစွဲနေသူများဟာ အမှန်တရားကိုပင် အလိမ်အညာမပါဘဲ မပြောနိုင်ကြပါ။

- (၄၅) □ It mere praying will do, then all in the world will become Buddhas.

၁၉၀ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

- ◆ ဆုတောင်းတိုင်းသာ ရစတမ်းဆိုရင် လောကမှာ ဘုရားချည်းပဲပေါ့။

* * *

- (၄၆) □ A single conversation across the table with a wise man is worth a month's study of books.

- ◆ ပညာရှိတစ်ဦးနှင့် စားပွဲတွင် စကားတစ်ခွန်းလောက် ပြောရခြင်းဟာ တစ်လမျှ စာအုပ်များ ဖတ်နေရခြင်းထက် တန်ဖိုးရှိလှပေတယ်။

* * *

- (၄၇) □ Silence is the most perfect expression of seron.

- ◆ မြို့နေခြင်းဟာ မလိုလားကြောင်းပြတဲ့ အကောင်းဆုံးလက္ခဏာပဲဖြစ်တယ်။

* * *

- (၄၈) □ Admonish your friends privately but praise them open.

- ◆ သင်၏မိတ်ဆွေများအား သတိပေးစကား ပြောပါက နှစ်ဦးတည်းပြောပြီး သူတို့အား ချီးကျူးပါက အများရှေ့တွင် ချီးကျူးပါ။

* * *

(၄၉) □ As a vessel is known by the sound, whether it is cracked or not. So men are proved by their speeches whether they are wise or foolish.

◆ စဉ်းအိုး အက်၊မအက်ကို ၎င်း၏အသံကို နားထောင်ခြင်းဖြင့် သိသကဲ့သို့ လူများသည်လည်း ၎င်းတို့ပြောသည့် စကားဖြင့် ပညာရှိသူ (သို့မဟုတ်) လူရူးလူမိုက်ဖြစ်ကြောင်း ပြတယ်။

(၅၀) □ A gentle word like summer rain, may soothe some heart and banish pain, what joy or sadness often springs from just the simple little things!

◆ နူးညံ့သိမ်မွေ့တဲ့ စကားလုံးများဟာ နွေမှာရွာတဲ့ မိုးလို စိတ်ဘဝင်နှလုံးကို ရွှင်ပြုံးချမ်းမြေ့စေတဲ့ အပြင် ခံစားနေရတဲ့ ဝေဒနာများကိုလည်း အဝေးသို့ မောင်းထုတ်ပေးပါတယ်။ ပျော်စရာအဖြစ် ကလေးတွေ၊ ဒါမှမဟုတ် ဝမ်းနည်းစရာအဖြစ် ကလေးတွေဟာ ရိုးစင်းသေးငယ်တဲ့အရာကလေးတွေကနေ ပေါက်ဖွားလာတတ်ကြစမြဲ ဆိုတာကိုလည်း နားလည်ထားကြရမှာဖြစ်တယ်။

၁၉၂ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

(၅၁) □ Men become bad and guilty because they speak and act without foreseeing the results of their words and their deeds.

◆ လူများသည် ဆိုးသွမ်း၍ အပြစ်ရှိလာကြတယ်။
ယင်းသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ သူတို့၏ စကားများနှင့် လုပ်ရပ်
များကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာမည့် အကျိုးဆက်များကို
ကြိုတင်မမြင်ဘဲ ပြောဆိုကြသောကြောင့်ပင် ဖြစ်
တယ်။

* * *

မျှော်
လင့်
ချက်

HOPE

- (၁) In all things it is better than to despair.
◆ အရာရာတိုင်းမှာ စိတ်လုံးလုံးလျှော့ထားရခြင်းထက် မျှော်လင့်ရခြင်းက သာ၍ကောင်းပေတယ်။

* * *

- (၂) Hope is brightest when it dawns from fears.
◆ ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်မှုအကြားမှာ ထွက်ပြုလာသော မျှော်လင့်ချက်ရောင်ခြည်ကား အတောက်ပဆုံးပင်။

* * *

(၃) □ Where there is no hope, there can be no endeavour.

◆ မျှော်လင့်ချက်မရှိလျှင် ကြိုးစားမှုလည်း ရှိတော့မည် မဟုတ်ပေ။

* * *

(၄) □ Hope is life and life is hope.

◆ မျှော်လင့်ချက်သည် ဘဝ၊ ဘဝသည် မျှော်လင့်ချက်။

* * *

(၅) □ The miserable hath no other medicine but only hope.

◆ ဒုက္ခသည်အတွက် မျှော်လင့်ချက်မှလွဲ၍ အခြားဆေးမရှိပေ။

* * *

(၆) □ Hope is but the dream of those that wake.

◆ မျှော်လင့်ချက်ဆိုသည်မှာ အိပ်ရာမှ နိုးနေသူများရဲ့ အိပ်မက်မျှသာဖြစ်တယ်။

* * *

(၇) Work without hope; hope without object.

◆ မျှော်လင့်ချက်မရှိဘဲ အလုပ်လုပ်ခြင်းဟာ အလုပ်မလုပ်ဘဲ မျှော်လင့်ခြင်းနှင့်တူတယ်။

* * *

(၈) They have rights who dare defend them.

◆ လူ့အခွင့်အရေးကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်သူတိုင်း သူ့အတွက် အခွင့်အရေးရှိတယ်။

* * *

(၉) Ever place is safe to him who lives with justice.

◆ တရားမျှတမှုရှိသူအတွက် နေရာတိုင်း၌ လုံခြုံမှုရှိတယ်။

* * *

(၁၀) I live on hope, and that I think do all who came into this world.

◆ ကျွန်ုပ်ဟာ မျှော်လင့်ချက်နဲ့ အသက်ရှင်နေသူ ဖြစ်တယ်။ ဤလောကကြီးထဲသို့ ရောက်သူအပေါင်းလည်း ဤအတိုင်းဖြစ်လိမ့်မယ်လို့ ထင်မိပေတယ်။

* * *

၁၉၆ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

(၁၁) □ Hope for the best, but prepare for the worst.

◆ အကောင်းဆုံးကို မျှော်လင့်ထားပါ။ သို့သော် အဆိုးဆုံးအတွက် အသင့်ပြင်ထားပါ။

* * *

(၁၂) □ Equal rights for all, special privileges none.

◆ ညီမျှသည့်အခွင့်အရေးများဟာ အားလုံးအတွက် ဖြစ်၍ အထူးအခွင့်အရေးဟာ မည်သူ့အတွက်မျှ မဟုတ်။

* * *

(၁၃) □ We promise according to our hopes, and perform according to our fears.

◆ ကျွန်ုပ်တို့သည် မျှော်လင့်ချက်များအပေါ် မူတည်၍ ကတိပေးကာ စိုးရိမ်ပူပန်မှုအပေါ် မူတည်၍ လုပ်ဆောင်တယ်။

* * *

(၁၄) □ Hope is a good breakfast but it is a bad supper.

◆ မျှော်လင့်ချက်ဟာ ကောင်းမွန်သော နံနက်စာဖြစ်သော်လည်း ဆိုးရွားသည့်ညစာဖြစ်တယ်။

- (၁၅) □ While there is life, there's hope.
◆ အသက်ရှင်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး မျှော်လင့်ချက် ရှိတယ်။

* * *

- (၁၆) □ Do not suppose opportunity will knock twice at your door.
◆ သင်သည် အခွင့်အရေးကို နှစ်ခါရလိမ့်မည်ဟု မထင်လေနှင့်။

* * *

- (၁၇) □ Living without an aim is like sailing without a compass.
◆ ရည်မှန်းချက်မရှိဘဲ နေထိုင်ခြင်းဟာ မြေပုံအညွှန်း တိုင်း ကိရိယာမပါဘဲ ရေကြောင်းခရီးသွားခြင်းနှင့် တူတယ်။

* * *

အောင်

နိုင်

မှု

VICTORY

(၁) There are some defeats more triumphant than victories.

◆ အချို့သော ဆုံးရှုံးမှုများကား အောင်ပွဲများထက်ပင် အောင်မြင်တတ်ပေတယ်။

* * *

(၂) Victories that are easy are cheap those only are worth having which come as the result of hard fighting.

◆ အလွယ်တကူရရှိသော အောင်ပွဲများကား တန်ဖိုး သိပ်မရှိချေ။ ခက်ခဲစွာတိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီးမှ ရရှိသော တိုက်ပွဲများသာ တန်ဖိုးရှိလေတယ်။

* * *

(၃) □ Concealed talent bring no reputation.

◆ ဖုံးကွယ်ထားတဲ့ အရည်အသွေးဟာ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားမှုမရှိပါ။

* * *

(၄) □ Avoid popularity, it has many snares, and no real benefit.

◆ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားမှုကို ရှောင်ရှားပါ။ ၎င်းတွင် ထောင်ချောက်များစွာရှိ၍ စစ်မှန်သည့် အကျိုးကျေးဇူး မရှိပေ။

* * *

(၅) □ Success is the sole earthly judge of right or wrong.

◆ အောင်မြင်ခြင်းဟာ အမှားအမှန်ကို အဆုံးအဖြတ်ပေးနိုင်သော တရားသူကြီးတစ်ဦးပင် ဖြစ်တယ်။

* * *

(၆) □ He who exalts himself does not rise high.

◆ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ချီးမွမ်းသူဟာ အောင်မြင်မှုမရနိုင်။

* * *

(၇) □ In life, as in chess, fore thought wins.

◆ စစ်တုရင်ကစားသကဲ့သို့ ဘဝ၌ ကြိုတင်တွေးတောခြင်းဟာ အောင်မြင်မှုရရှိတယ်။

* * *

(၈) □ Who overcomes by force is half overcome but half his foe.

◆ အကြင်သူဟာ ရန်သူ့အပေါ်တွင် အင်အားဖြင့် အနိုင်ယူခဲ့ချေက မိမိရန်သူ၏ ထက်ဝက်ကိုသာ အနိုင်ရခြင်း မည်ပေတယ်။

* * *

(၉) □ The rejoice in conquest is to rejoice in murder.

◆ အောင်ပွဲများတွင် ယစ်မှူးခြင်းကား လူသတ်မှုတွင် ယစ်မှူးခြင်းသာ ဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၀) □ Self conquest is the greatest of victories.

◆ မိမိကိုယ်ကို အောင်နိုင်ခြင်းကား အောင်ပွဲတကာတို့တွင် အကြီးကျယ်ဆုံးသော အောင်ပွဲပင်။

* * *

(၁၁) □ To delight in conquest is to delight in slaughter.

◆ အောင်နိုင်မှု၌ ကျေနပ်အားရခြင်းဟာ အစုလိုက်အပြုံလိုက်သတ်ဖြတ်ခြင်းကို ကျေနပ်အားရခြင်းပင်ဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၂) □ To know how to wait is the great secret of success.

◆ အခွင့်အခါကို မည်သို့စောင့်ရမည်ကို သိခြင်းဟာ အောင်မြင်မှုရဲ့ အဓိကလျှို့ဝှက်ချက်ဖြစ်တယ်။

* * *

(၁၃) □ One is happy in the world only when one forgets the world.

◆ ကမ္ဘာကြီးကို ဥပေက္ခာပြုထားသောသူတစ်ဦးဟာ ပျော်ရွှင်နေသူတစ်ဦး ဖြစ်တယ်။

* * *

- (၁၄) □ Popularity ? It is glory's small change.
- ◆ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားမှု၊ ဟုတ်လား။ ဒါဟာ ကြီးကျယ်ခမ်းနားခြင်းရဲ့ သေးငယ်တဲ့ အပြောင်းအလဲ ဖြစ်တယ်။

* * *

- (၁၅) □ Force is all conquering but its victories are short lived.
- ◆ ခွန်အားဟာ အရာရာကို အောင်မြင်တယ်။ သို့သော် ထိုအောင်မြင်မှုများရဲ့ သက်တမ်းမှာ တဒင်္ဂသာ ဖြစ်တယ်။

* * *

- (၁၆) □ People are very much like flagstuffs, some flagstuffs are very tall and prominent and some are small, but the glory of a flagstaff is not its size but the clours is far more valuable than a very tall one with the wrong flag.
- ◆ လူများဟာ အလံတိုင်များနှင့် အလွန်တူတယ်။ အချို့အလံတိုင်များဟာ အလွန်ရှည်၍ ထင်ထင်ရှားရှားဖြစ်ကာ အချို့အလံတိုင်များဟာ တိုတယ်။ သို့သော် အလံတိုင်ရဲ့ဂုဏ်ဟာ အရွယ်အစားမဟုတ်၊ လွင့်ထူတဲ့အလံသာဖြစ်တယ်။ အလွန်တိုတဲ့အလံ

တိုင်တွင် အရေးပါတဲ့ အလံကို လွင့်ထူထားခြင်း
ဟာ အလွန်ရှည်သည့်အလံတိုင်တွင် အရေးမပါ
တဲ့အလံ လွင့်ထူထားခြင်းထက် ပို၍တန်ဖိုးရှိတယ်။

* * *

(၁၇) □ A good name is better than precious ornament.

◆ နာမည်ကောင်းတစ်ခုဟာ အဖိုးတန်များစီခြယ်ထား
သည့် တန်ဆာထက် ပို၍ကောင်းတယ်။

* * *

(၁၈) □ Draw from other people's dangers the lesson that may profit yourself.

◆ အခြားသူများတွေ့ခဲ့တဲ့ အခက်အခဲများကို သင်ခန်း
စာယူ၍ သင့်အတွက် အကျိုးရှိစေရန် အသုံးပြုပါ။

* * *

(၁၉) □ Always imitate the behaviours of the winners when you lose.

◆ ကိုယ်ရှုံးနိမ့်သောအခါ အောင်မြင်သူများရဲ့ အပြု
အမူများကို အမြဲအတုယူပါ။

* * *

၂၀၄ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

(၂၀) Values are not tray items that one casually traded in.

◆ တန်ဖိုးဂုဏ်သိက္ခာဆိုတာ အချိန်မရွေး ဝယ်ယူရရှိနိုင်သော ပစ္စည်းများကဲ့သို့ လွယ်လွယ် ဝယ်မရပေ။

* * *

ဒဿနိက

၆၀၃

PHILOSOPHY

- (၁) The first business of a philosopher is, to part with self conceit.

(Epictetus)

- ◆ ဒဿနိကပညာရှင်တစ်ယောက်၏ ပထမဆုံးအလုပ်
ဟာ ဘဝင်မြင့်မှုကို စွန့်ခွာထားရန်ဖြစ်တယ်။

* * *

- (၂) Philosophy is the art of living.

(Plutarch)

၂၀၆ ❖ သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး

- ◆ ဒဿနိကပညာရပ်ဆိုတာ နေထိုင်မှုအတတ်ပညာ တစ်ရပ်ပင် ဖြစ်တယ်။

* * *

- (၃) □ The philosophy of one century is the common-sense of the next.

(Beecher)

- ◆ ရာစုနှစ်တစ်ခု၏ ဒဿနိကပညာဟာ လာလတ္တံ့သော ရာစုနှစ်အတွက် ဆင်ခြင်တွေးဆရာ ဖြစ်ပေတယ်။

* * *

- (၄) □ Philosophy is the science which considers truth.

(Aristotale)

- ◆ ဒဿနိကပညာဟာ သိပ္ပံပညာရပ်ဖြစ်၍ သစ္စာတရားကို တွေးခေါ်ခြင်းပင်။

* * *

- (၅) □ Philosophy is ---- the highest music.

(Plato)

◆ ဒဿနိကဗေဒဟာ အမြင့်မားဆုံးသော ဂီတပင် တည်း။

- ★ လူငယ်မောင်မယ်တို့ ဗဟုသုတရရေးအတွက်...
- ★ လမ်းပြ အလံငယ်ကလေး၊
- ★ လမ်းပြပိုးစုန်းကြူးကလေး ဖြစ်ချင်လှပါသော...
- ★ စု-တု-ပြု-စာရေးဆရာ

သုတေသီဘုန်းမြင့်သွေး
 တ/ဆင့် မြတ်ပန်းရံ စာပေ
 အမှတ်(၁၉၄)၊ ၂၉ လမ်းအထက်
 ရန်ကုန်မြို့။